

תפ"ח 47499/11/16 - מדינת ישראל נגד נאצר שוא

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 47499-11-16 מדינת ישראל נ' שוא(עציר)

לפני

כב' השופט מנחם פינקלשטיין, סג"נ - אב"ד

כב' השופטת ליאורה ברודי

כב' השופט רמי אמיר

המאשימה

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד עודד קלר

נגד

הנאשם

נאצר שוא
ע"י ב"כ עו"ד אבי כהן ועו"ד פרידה וול

הכרעת דין

השופטת ל' ברודי:

כתב האישום

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום, המייחס לו עבירות של רצח, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"); שיבוש מהלכי משפט, לפי סעיף 244 לחוק העונשין ודיעות כוזבות, לפי סעיף 243 לחוק העונשין.
2. המנוחה, הואידה שוא (להלן: "**המנוחה**"), הייתה אשתו של הנאשם. לבני הזוג, שהתגוררו ביפו, ארבעה ילדים משותפים.
3. על פי עובדות כתב האישום, בתאריך 22.10.16 יצאו הנאשם והמנוחה ברכבם מסוג "מאזדה" (להלן: "**הרכב**" או "**רכב המאזדה**") במטרה לטייל בקלקיליה ובשכם, ולבקר את אחותו של הנאשם המתגוררת בכפר בידיא בשומרון.

4. בסמוך לשעה 23:00 הגיעו הנאשם והמנוחה לבית האחות בבידיא, שם שהו במשך כשעה, טרם יציאתם חזרה לכיוון יפו.
5. בהמשך, ביום 23.10.16, בשעה 00:13 לערך, יצאו הנאשם והמנוחה ברכבם מבידיא, ונסעו בכביש 505 לכיוון מזרח. בסמוך לאחר תחילת הנסיעה והיציאה מבידיא, גמלה בליבו של הנאשם ההחלטה לגרום למות המנוחה.
6. הנאשם עצר את הרכב בשול הדרך, כ-600 מ' מערבית לכניסה ליישובים ברקן וקריית נטפים (להלן: "**זירה 1**"), ירד מהרכב, והחל לחבוט, בעוצמה רבה, פעם אחר פעם, בראשה ובגופה של המנוחה בעזרת משקולת ברזל ואבנים שהיו בצד הדרך.
7. מיד לאחר מכן כיסה הנאשם באדמה את המשקולת המגואלת בדם, הכניס את המנוחה, אשר זעקה לעזרה, חזרה לרכב, והמשיך בנסיעה על כביש 505 לכיוון מזרח.
8. כעבור נסיעה קצרה, עצר הנאשם בשנית בשול הדרך, כ-150 מ' מזרחית לצומת הכניסה לאזור תעשייה ברקן (להלן: "**זירה 2**"). שם, מחוץ לרכב, המשיך הנאשם להכות בעוצמה בראשה ובגופה של המנוחה באמצעות אבנים.
9. בהמשך לאמור, גרר הנאשם את המנוחה חזרה לרכב, המשיך בנסיעה קצרה על כביש 505 מזרחה, שם עצר בשלישית בשול הדרך, כ-1.5 ק"מ מערבית לצומת גיתי אבישר (להלן: "**זירה 3**"), הוציא את המנוחה מהרכב, והניחה על הקרקע.
10. הנאשם חיבר אזיקונים זה לזה, וכרך אותם בחוזקה סביב צווארה של המנוחה. בנוסף, חתך הנאשם את זרועותיו וגופו מספר חתכים באמצעות חפץ חד.
11. בשעה 02:17 התקשר הנאשם למד"א, תוך שהוא מוסר בכוונה הודעה כוזבת, שלפיה מות המנוחה, פציעותיה ופציעותיו שלו נגרמו כתוצאה משוד אלים שבוצע על ידי אלמונים, אשר עצרו את הרכב, שדדו את כספו, היכו קשות את המנוחה והניחו על צווארה אזיקונים, כאשר בעת המאבק ניסה הנאשם כביכול לסייע למנוחה.
12. כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נגרמו למנוחה כ-30 פצעי קרע בקרקפת ובפנים, שברים בעצמות הפנים, תעלת לחץ בצוואר, דימומים תת עוריים ופצעי שפשוף בגפיים העליונות, דימומים תת עוריים בגפיים התחתונות, ופצעי חתך מתחת לסנטרה. מותה של המנוחה נקבע במקום.

המענה לכתב האישום ויריעת המחלוקת

13. הנאשם מודה בכך שגרם למותה של המנוחה. ואולם, לטענתו עשה כן ללא כוונה להמיתה, ולאחר שהמנוחה קנטרה אותו: בעת שהנאשם והמנוחה חזרו מהביקור בבידיא, נכנסה המנוחה להתקף היסטרי (כפי שאירע לה בעבר). באותן נסיבות, היכתה המנוחה קשות את הנאשם, פצעה את עצמה, היכתה את

הנאשם מכת אגרוף בעינו ובפניו, גרמה לכיבוי מנוע הרכב, וסירבה לחזור לביתה. כל ניסיונותיו של הנאשם להרגיע את המנוחה, עלו בתוהו. תוך כדי המאבק בין השניים, ולאחר מספר ניסיונות של הנאשם להרגיע את המנוחה, איבד הנאשם את עשתונותיו, היכה אותה בחזרה וגרם למותה. מעשים אלה - כך ב"כ הנאשם - מגבשים עבירת הריגה, ולא רצח בכוונה תחילה (פרוטוקול מיום 3.7.17, בעמ' 13).

14. במענה לכתב האישום המפורט לעיל, פרס הנאשם לראשונה את גרסתו הכבושה. לפיכך, אעבור לסקירה של השתלשלות האירועים, עד אשר גובשה יריעת המחלוקת האמורה.

15. לאחר שהמנוחה כבר לא הייתה בין החיים, בזירה 3, התקשר הנאשם למד"א, והזעיק עזרה רפואית, בטענה שהוא והמנוחה נפלו קורבן לשוד אלים. במקביל, עבר במקום נהג משאית אשפה, יצחק אוזן, אשר ראה דמות אישה מוטלת על הרצפה ללא רוח חיים, שלצידה גבר "מלא דם". לצד הדרך עמד רכב מסוג "מאזדה". אוזן, שסבר תחילה שמדובר בתאונת דרכים, דיווח למשטרה, וכן תדרך את מד"א כיצד להגיע למקום. הנאשם מסר לאוזן כי הוא והאישה הותקפו, והוא ביקש מאוזן לעשות לאישה החייה. הנאשם שחרר אזיקון מצווארה של האישה באמצעות פלאיר שהיה בידו. אוזן הבחין באזיקון נוסף מלוכלך בדם ושלושה אזיקונים חדשים מונחים במקום. כן סיפר לו הנאשם שבזמן הנסיעה הושלכה עליו אבן, הוא סבר שהתפוצץ לו צמיג ולכן עצר. ואולם, אוזן לא הבחין בסימני בלימת חירום על הכביש או על הכורכר, ובהיותו נהג ותיק, הוא הסיק מכך שלא הייתה בלימת חירום, אלא שהעצירה הייתה "בנוחות". כמו כן ציין כי שכאשר הוא הגיע למקום, רכב המאזדה הוזז ביחס למקום בו הבחין בו אוזן מלכתחילה (ת/60א ות/60ב, וכן אמרתו של אדם נוסף שהיה עם אוזן ברכב - אופק אוזן ת/61). אופק אוזן מסר ששמע את הנאשם צועק "הרגו אותה הרגו אותה", צעק את שמה של האישה, ואמר ששני בחורים גבוהים ורזים שברחו, שדדו אותו ורצחו את אשתו. הנאשם ביצע באישה פעולות החייה.

16. החובש ממד"א, דניאל טויטו, מצא את המנוחה ללא רוח חיים. הנאשם, שרכן מעל המנוחה ולחץ על החזה שלה עם שתי ידיו, צעק לעברו: "**היא מתה. היא מתה**", ולעבר המנוחה צעק: "**אל תמותי**", והוא חיבק אותה ונישק אותה. טויטו שמע מפי הנאשם את גרסת היותו קורבן לשוד, שלפיה שמו על ראשו שקית, השליכו עליו אבן, ומשהתעורר, הוציא את המנוחה מהאוטו והסיר לה את האזיקון (ת/62). ר' לעניין זה - אמרתו של נהג האמבולנס, נסים וינו, אשר הדגיש את התנהגותו החריגה של הנאשם, שהפריע לצוות ההצלה לטפל במנוחה (ת/63).

17. רפ"ק סרגיי דלגץ, ראש הצח"ם (להלן: "**רפ"ק דלגץ**") העיד כי בהגיעו לזירה (הכוונה לזירה 3) - ערך תשאול לנאשם שהיה בתוך אמבולנס: "הבחנתי בגבר שהותקף בתוך אמבולנס". הנאשם פירט את סדר היום שלו ושל המנוחה עובר לאירוע. לאחר מכן סיפר כי בנהיגתו שמע קול של פיצוץ, עצר את הרכב בשוליים, הבחין בחלון האחורי מנופץ, ובהמשך, בשני חשודים גבוהים עם סכינים שתקפו אותו ואת המנוחה וצעקו בערבית: "**כסף, כסף**". אחד השודדים היכה את המנוחה באבנים ושם אזיקון על צווארה, והשני תקף את הנאשם בסכין, וניסה לשים לו אזיקון. שני השודדים נמלטו מהמקום לאחר שגנבו מארנקו של הנאשם סך של 8000 ₪ ואת חולצתו של הנאשם (ת/41א).

18. לזירה הגיעו גם מעבדה ניידת וחוקר זירה תורן. הבדיקה הראשונית העלתה שקיימים מספר ממצאים שסתרו את גרסתו של הנאשם לגבי האירוע, כגון: שברי זכוכית של החלון שנופץ במרחק של כחצי מטר
עמוד 3

מהרכב והיעדר שברי זכוכית על הכביש או בשוליים, במקום בו פגעה על פי הנטען האבן בחלון הרכב; סימני אבק על מושב הנוסע שליד הנהג, כאשר בגדי המנוחה היו מאובקים מאוד, ובזירה עצמה הייתה הקרקע ללא כל אבק; הפצעים שנמצאו על הנאשם שהעלו סימני שאלה (היו חשודים כפצעים עצמיים). במהלך הטיפול התקבלה הודעה על זירה נוספת עם דם (בכניסה ליישוב ברקן). לפיכך, לאחר שהנאשם נבדק על ידי מד"א, ולאחר התייעצות עם הגורמים המוסמכים, נלקח הנאשם לתחנת המשטרה לחקירה. תחילה, לא נחקר הנאשם כחשוד. באמרה (ת/1) החל הנאשם לתאר את האירוע, ובשלב מסוים נאמר לו שמשנים פוזיציה, והוא יחקר כחשוד, ולפיכך הוא הוזרז בהתאם. הוחלט שלא לחקור את הנאשם כ"מתלונן", כדי לאפשר לו את קבלת זכויותיו כחשוד על פי הדין. לצד זה, במהלך חקירותיו של הנאשם כחשוד, נבדקה גם האפשרות שהנאשם היה נפגע עבירה, לרבות מתן ההזדמנות לנאשם לנסות לזהות באלבום העבריינים את מבצעי השוד הנטען (ת/41א ות/41ב, עדות **רפ"ק דלגץ**, ח"ר, עמ' 87-94, ח"נ, עמ' 97, 137).

19. הנאשם נעצר אפוא בחשד לגרימת מותה של אשתו, והחל מיום 23.10.16 עד יום 17.11.16 הוא נחקר מספר רב של פעמים (ת/1, ת/2, ת/4 - ת/11, ת/13 - ת/31 ות/33). כן השתתף הנאשם בהליכים של שחזור והובלה והצבעה בשטח (ת/3, ת/12 ות/32) ואיתור חשודים באלבום תצלומי עבריינים (ת/53). בנוסף, הוכנסו לתא המעצר בו שהה הנאשם מדובבים ששוחחו עמו (ת/35 ות/36).

רפ"ק דלגץ נימק את ריבוי החקירות שנערכו לנאשם בכך שעם התקדמות החקירה, התגלו פרטים נוספים. כבר ביום הראשון נתגלו זירות נוספות, וכאמור, גרסת הנאשם לא התיישרה עם הממצאים הפורנזיים שנמצאו בשטח. בכל אחת מהחקירות התבקש הנאשם להסביר את הממצאים שנמצאו, והוא הוצא מספר פעמים לשטח, במחשבה שאולי כך ירוענן זיכרונו. בשיטה זו של "פרוסה אחר פרוסה", נתבקש הנאשם לספק הסבר לכל ממצא שהתקבל. נעשו ניסיונות להעמיק את החקירה על ידי בחינת המניע למעשה, כשבמקביל הועברו הממצאים השונים למז"פ. צוות החקירה היה משוכנע שסיפור השוד הוא שקרי, והחשד שהנאשם קטל את חיי המנוחה נבדק, מתוך מטרה להגיע לחקר האמת. ואולם, על אף שהוצגו לנאשם נתונים הסותרים את גרסתו, הוא המשיך ודבק בגרסת השוד (ח"ר, עמ' 93-94, 139-141).

20. בעת הגשת כתב האישום הייתה גרסתו של הנאשם כפי שבאה לידי ביטוי בעשרות האמרות ובפעולות החקירה שבוצעו, שלפיה הוא והמנוחה היו קורבן לשוד אלים.

21. בישיבת המענה, שהתקיימה ביום 3.7.17, כאמור, הועלתה לראשונה גרסת הנאשם שלפיה הוא גרם למותה של המנוחה, אך לא בכוונה תחילה.

22. בתאריך 17.9.17 עתר ב"כ הנאשם לבצע השלמת חקירה, על ידי גביית אמרה נוספת מהנאשם, אשר הביע רצון "לספר את האמת". לנוכח המלצת בית המשפט לבצע את ההשלמה, התקבל אישורה של פרקליטת המחוז לעשות כן, וביום 25.9.17 נחקר הנאשם (אמרת הנאשם - ת/34א (התמלילים ת/34ב1, ת/34ב2) (קבוצת מסמכים זו היא ת/34). באמרה זו, מסר הנאשם גרסה מפורטת על אודות האירועים והנסיבות שקדמו לאירוע האלים, כדלקמן:

הנאשם והמנוחה נסעו לקלקיליה ולשכם, שם בילו. בשעת לילה, ביקרו את אחותו של הנאשם, ומשם אמורים

היו לשוב לביתם ביפו. בשעות הלילה נודע לבני הזוג שהדרכון של בתם לינא, שעמדה לטוס לחו"ל יום למחרת לפנות בוקר, אינו בתוקף. המנוחה כעסה על הנאשם שבכוונתו לנסוע באמצע הלילה לנתב"ג לחדש את הדרכון, וטענה שהנאשם מפנק את לינא (ת/1634, עמ' 2-6, 8, ת/234, עמ' 14-17).

הנאשם פירט את זירות ההתרחשות: תחילה עצר את הרכב (זירה 0), המנוחה צעקה, קיללה, וירקה על הנאשם, ואילו הנאשם הרגיע אותה. לאחר מכן, עצר הנאשם את הרכב בזירה 1, והמנוחה המשיכה לצעוק, וחבטה את ראשה בעוצמה באבנים. בהמשך, עצרו בזירה 2, ושוב חבטה המנוחה את ראשה באבנים שהיו בשול הדרך, הוציאה משקולת מהרכב, וחבטה בנאשם. בין השניים התפתח מאבק אלים, במהלכו היכה הנאשם את המנוחה באמצעות האבנים והמשקולת. המנוחה, שהייתה עדיין בין החיים, עלתה שוב לרכב, ובהגיעם לזירה 3, כשדיבר למנוחה, היא לא ענתה לו, והנאשם לא ידע אם היא בין החיים. הנאשם ניסה להזעיק עזרה ולבצע במנוחה החייאה. הנאשם חשב מה לעשות, ואז סיפר את גרסת השוד. בזירה שרט את עצמו הנאשם והניח אזיקונים על צווארה של המנוחה (ת/1634, עמ' 8-16, ת/234, עמ' 7-12, 17-20, 22-23).

23. משהנאשם אינו חולק על כך שהוא גרם למותה של המנוחה, מתמקדת המחלוקת בתיק זה בשאלה האם גרם הנאשם למותה של המנוחה בכוונה תחילה; או שהאלימות שהפעיל הנאשם כלפי המנוחה, היא פועל יוצא של התנהגותה המקנטרת של המנוחה במובן החוק, שגרמה לנאשם לאבד שליטה ולתקוף את המנוחה עד אשר קיפחה את חייה.

חומר הראיות

24. למעשה ההמתה לא היו עדי ראיה. התשתית הראייתית בתיק זה מבוססת בעיקר על הממצאים בזירות העבירה, שעל בסיסם נערכה חוות הדעת מומחה מז"פ; עדותם של בת שבע מנקדי והמאבטח מוסא סאלו, שהיו בסמוך לזירה 1, בדבר צעקות השבר ששמעו בליל האירוע; חוות הדעת של המכון לרפואה משפטית: האחת, נוגעת לחבלות שגרם הנאשם למנוחה ולסיבת מותה; והשנייה, נוגעת לחבלות שנמצאו על גופו של הנאשם (חלקם מתוצאה מפציעה עצמית); עדויות גורמי ההצלה והביטחון וכן נהג משאית, בדבר הגרסאות שמסר הנאשם סמוך לאחר האירוע, בזירה 3; אמרות הנאשם ועדויות (חלקן אמרות שהוגשו בהסכמה) של בני משפחה בדבר מערכת היחסים בין הנאשם לבין המנוחה והבת לינא (שהעידה מטעם ההגנה), אמרתה של אחותו של הנאשם, אותה ביקרו בני הזוג זמן קצר עובר לאירוע נושא כתב האישום, עדות הנאשם בבית המשפט, וכן עדותו של עו"ד תילאווי (שזומן על ידי ההגנה), שייצג את הנאשם בעת שהיה עצור, בנוגע לגרסה שהשמיע בפניו הנאשם בדבר נסיבות מותה של המנוחה.

הממצאים בזירות העבירה

25. כהערה מקדימה אציין כי בדוחות אנשי המשטרה, שהגיעו תחילה לזירה 3, מכונה זירה 3 "זירה א", זירה 2 היא "זירה ב" וזירה 1 היא "זירה ג" כהגדרת כתב האישום (ר' לעיל). הממצאים מתועדים בחוות הדעת של מומחה מז"פ, רפ"ק יאיר דלבר, אליה מצורפות תמונות (ת/37א) וכן דוחות מסכמים - חקירת מז"פ (ת/37ב, ת/37ג) דוח בדיקת זירה מעבדה נידת (ת/37ד) ודוח תפיסת מוצגים (ת/37ה); חוות דעת ביולוגית (ד"ר פרוינד) (בדיקות דנ"א על המוצגים שנתפסו בזירה לרבות מכתמי דם) (ת/45); חוות דעת מז"פ (השוואת עקבות נעליים - ת/38) - חוות הדעת והדוחות הוגשו לבית המשפט בהסכמה.

זירה 0 (היציאה מכפר בידיא):

26. כאשר נחקר הנאשם במשטרה, פעמים רבות, כשהוא דבק בגרסת השוד, הוא לא הזכיר את דבר קיומה של זירה זו. על אודות זירה זו הוא סיפר לראשונה בגרסתו הכבושה (ת/34). לדבריו, בזירה זו ניטש ויכוח בינו לבין המנוחה. אם כך, בזירה זו המצויה ביציאה מבידיא, אין ממצאים פורנזיים.

זירה 1 (המצויה כ-600 מ' מערבית לכניסה ליישובים ברקן וקריית נטפים)

27. על האספלט בשול הדרומי - נעל ימין בגוון בהיר; ובסמוך, על הכורכר, מצית בגוון כחול; כתמי דם על הכורכר דרומית לשול הדרומי; כתמי דם על סוללת עפר ובה אבנים, צד צפוני, כ- 4.5 מ' דרומית לכביש. הכתמים מתפרשים לאורך כ-2.5 מ' מצפון לדרום ונראים ככתמי התזה בתצורת פגיעה. באזור המרכז הכתמים נראים ככתמי רוויה; אבן מוכתמת בדם במרכז הכתמים לעיל; משקולת בגוון כחול, קבורה למחצה בקרקע, סמוך לסוללת העפר ודרומית לכתמים הנ"ל, שעליה כתמי דם; סימנים בקרקע שנראים כעקבות נעל, בכורכר בין הכביש לסוללת העפר. על פי חוות דעת מומחה, אפשרי שהנעל השמאלית של הנאשם הותירה עקבות בזירה.

המסקנות:

28. בסבירות גבוהה מאד, חלק מתקיפת המנוחה בוצעה בזירה 1, כשהמנוחה הייתה בתנוחה נמוכה (כגון כריעה שפופה או שכיבה), כשראשה סמוך לקרקע/על הקרקע, בסוללת העפר, באזור כתמי דם (בסעיף 4n4) - כתמי הדם על סוללת עפר ובה אבנים, צד צפוני, כ- 4.5 מ' דרומית לכביש.

סימוכין למסקנה זו: א. כתמי הדם הן כתמי התזה בתצורת פגיעה והן כתמי רוויה.

ב. הפצעים הנראים כפצעי קרע בראשה של המנוחה (4ג, 2-8). ג. האבן המוכתמת בדם והשיער הדבוק לה (5n4).

זירה 2 (המצויה כ-150 מ' מזרחית לצומת הכניסה לאזור תעשיה ברקן)

29. בזירה, על אספלט השול הדרומי, נמצאו כתמי דם; סימנים בקרקע הנראים כשני חריצים, דרומית לכתמי הדם על אספלט השול הדרומי, ועד לכתמי הדם במרחק של כ- 3.8 מ' דרומית לכביש; כתמי הדם על הכורכר, במרחק של כ-3.8 מ' דרומית לכביש ועד למרחק של כ- 5 מ'. חלק מהכתמים, בעיקר בחלק הצפוני של צבר הכתמים, נראים ככתמי התזה, וחלקם ככתמי רוויה.

בכתמי הדם על הכורכר היו סימנים בקרקע, הנראים כעקבות נעל; פיסה הנראית כשן; גומייה לשיער; בסמוך לכתמי הדם, פיסת בד מוכתמת בדם.

בנוסף, אבן מוכתמת בדם ועליה שיער; אבנים מוכתמות בדם, דרומית מזרחית לכתמי הדם על הכורכר; סימנים בקרקע, הנראים כעקבות צמיגים, בכורכר דרומית לכביש, במרחק כ- 16 מ' מזרחית לכתמי הדם על הכורכר.

המסקנות:

30. בסבירות גבוהה, חלק מתקיפת המנוחה בוצעה בשטח הכורכר, כ-4 מ' דרומית לכביש (זירה ב').

סימוכין למסקנה זו: א. כתמי הדם הנראים ככתמי התזה (סעיף 314). ב. כתמי הדם שנראים ככתמי רוויה (סעיף 314). ג. פיסה הנראית כשן, בכתמי הדם (סעיף 514), ד. האבן המוכתמת בדם והשיער הדבוק לה (סעיף 614).

31. אפשרי כי המנוחה נגררה בין שול האספלט הדרומי בכביש, לבין שטח הכורכר כ-4 מ' דרומית לו, באזור כתמי הדם המפורטים בסעיף 4 ו' 3 (זירה ב') - על הכורכר, במרחק של כ-3.8 מ' דרומית לכביש ועד למרחק של כ-5 מ'.

סימוכין למסקנה זו: א. כתמי הדם על הכורכר ועל הכביש (סעיפים 14 ו' 3 ו' 1).

ב. הסימנים בקרקע שנראים כשתי תעלות/שני חריצים (סעיף 4 ו' 2).

זירה 3 (המצויה כ-1.5 ק"מ מערבית לצומת גיתי אבישר)

32. גופת המנוחה שכובה על הקרקע דרומית לרכב המאזדה, על גבה, כשהראש לכיוון כללי מזרח והרגליים לכיוון כללי מערב. בצד הקדמי ובצד האחורי היו בגדי המנוחה מאובקים.

בבדיקת גופת המנוחה נמצאו פצעים שנחזים כפצעי קרע בראשה, בשפה העליונה שלה ובאוזניים. חלק מהשיניים של המנוחה היו חסרות, נמצאו זרדים וענפים סבוכים בשיערה, פצעים שנחזים כפצעי שפשוף או שטפי דם בצווארה, וכן בצד הקדמי ובעורף ובפרק כף יד ימין. נמצאו פצעים באצבע שמאל וקמיצת יד ימין של המנוחה, וכן סימנים שנחזים כשטפי דם בפרקי האצבעות שלה ביד שמאל.

בזירה נמצאו שלושה אזיקונים מחוברים כטבעת, מוכתמים בדם; שלושה אזיקונים מחוברים, אחד מהם חתוך, מוכתמים בדם; מלקחת (פלאייר); סכין חיתוך; שלושה אזיקוני פלסטיק בגוון לבן; שברי זכוכית; כתמי דם, חלקם נראים ככתמי "טפטוף" על הקרקע, על האבנים והענפים.

כן נמצאו בזירה 3 רכב ה"מאזדה", שעמד על הכורכר דרומית לאספלט השול הדרומי, כשחזיתו לכיוון כללי מזרח.

בבדיקות הרכב בין היתר, נמצאו כתמי דם על דפנות הרכב, מושב הנוסע הקדמי ומסגרות הדלתות. חלק מהכתמים נראים ככתמי העברה; למרגלות מושב הנוסע הקדמי, נעל שמאל בגוון בהיר מוכתמת בדם; מריחות אבק על כיסא הנוסע הקדמי, בין היתר על משענת הכיסא; על מושב הנוסע הקדמי, פיסה הנראית כשן; חלון דלת ימין אחורית מנופץ וחלק מהשמשה חסר; שברי זכוכית על רצפת הרכב והמושב בתא נוסעים אחורי ואבן, למרגלות מושב אחורי.

המסקנות:

33. בסבירות גבוהה הוכנסה המנוחה לרכב המאזדה לאחר תקיפתה, כשהיא מאובקת, והוצאה ממנו למקום בו נמצאה גופתה.

סימוכין למסקנה זו: א. בגדי המנוחה המאובקים בחזית ובחלק האחורי. ב. סימני האבק על מושב הנוסע הקדמי

במאזדה. ג. כתמי הדם ברכב המאזדה (4 ד 9 ג). ד. הפיסה שנראית כשן, על מושב הנוסע הקדמי ברכב. ה. היעדר (או מיעוט) כתמי התזות דם בתא הנוסע הקדמי ברכב ו. המסקנות הקודמות בחוות הדעת.

העדויות הקשורות להתרחשות בזירה 1

בת שבע מנקדי (ת/55, ת/55 ועדותה בבית המשפט) ובעלה אליהו מנקדי (ת/54):

34. גב' מנקדי מתגוררת בצד הדרומי של קריית נטפים, סמוך לכביש בידיא, צומת גיתי-אבישר. ביתם של משפחת מנקדי ממוקם על צלע ההר. בליל האירוע, בסביבות השעה 00:30, התעוררה גב' מנקדי משנתה, למשמע צעקות חריגות, ומחלון חדר השינה שלה היא הבחינה ברכב בצבע לבן "מתחת להר" (ככל הנראה עמד הרכב במרחק של כמה עשרות מטרים מהבית), עומד כשהווינקרים שלו דולקים. במהלך פרק זמן של כ-10 דקות שמעה גב' מנקדי "שאגות אימים", ולהלן התיאור מפייה: **"שאגות, משהו לא רגיל, שאגות, משהו שיוצא מהבטן, משהו לא צעקות, לא צעקות של מריבות"**. **"משהו היסטרי"**. אומנם גב' מנקדי לא ידעה לומר אם מדובר בקול של גבר או של אישה, אך דובר אך ורק באדם אחד שצעק ולא בדיאלוג. הצעקה הייתה חריגה של מצוקה אמיתית. **"...אם אני מהצעקה הזאת רעדתי, ולא הצלחתי לחזור לישון, זה צעקה... משהו שיוצא מאין כוחות. משהו לא אמיתי.. בחיי שלא שמעתי צעקה כזאת"** (ח"ר, עמ' 70, ח"נ, עמ' 70-77, 84).

35. גב' מנקדי חשה בהלה גדולה, והיא שלחה לבעלה, ששהה באותה עת בבית הכנסת, מסרונים, שבהם היא נותנת ביטוי למה ששמעו אוזניה, ולבהלה בה הייתה נתונה, וביקשה מבעלה לשוב הביתה. לאחר שהרכב עזב את המקום, כתב לה בעלה מסרון מרגיע (ח"נ, עמ' 72-73, 80-83).

המאבטח מוסא סאלו (ת/56):

36. סאלו, מאבטח בקריית נטפים, שמע באותה עת צעקות מכיוון כביש 505 המוביל מצומת גיתי-אבישר לבידיא. הצעקות נמשכו בין חצי דקה לדקה, והדברים נשמעו כמו אישה שצועקת על מוות של משהו מתוך כאב, קולות עולים ויורדים ללא הפסקה. כמו כן באזור הצעקות הבחין סאלו באורות בלמים. בנסיעתו סרק סאלו ציר היקפי של היישוב וחיפש את הרכב על הכביש, אך לא ראה דבר.

ברכב הלבן שעמד במקום הבחינו גם נהג אוטובוס, מאיר בוזגלו (ת/50ג), גב' נינה קיס (ת/58) ומר שניר ונינו (ת/59).

עדויות הקשורות להתרחשות בזירה 3

37. עדויות יצחק אוזן, נהג משאית פינוי האשפה (ת/60א ות/60ב), אופק אוזן (ת/61). דניאל טויטו, חובש מלווה באמבולנס (ת/62) ונסים ונינו, נהג האמבולנס (ת/63) (ר' פירוט בסעיף 16 לעיל).

החבלות שנגרמו למנוחה וסיבת המוות - חוות הדעת של המכון לרפואה משפטית - ד"ר גיבס ועדותה בבית המשפט

38. כפי שפורט לעיל, אין מחלוקת בדבר החבלות שנגרמו למנוחה ובדבר סיבת המוות. יחד עם זאת, מן הראוי להתייחס לממצאים העיקריים, להם יש השלכה על יריעת שבמחלוקת.

סיכום הממצאים העיקריים:

1. סימני נזק תת-חמצוני (נוירונים אדומים) במוח.

א. דימומים תת עכבישיים, יותר מימין.

ב. פצעי קרע, שפשוף ודימומים תת-עוריים בקרקפת ובפנים.

ג. דימומים תת-עוריים בעפעפיים ושפכי דם בלחמיות.

ד. שברים בעצמות הפנים.

ה. פצעי קרע ודימומים בשפתיים ודימומים בלשון.

ו. שברים של חלק מהשיניים.

ז. פצעי חתך שטחיים בתת-הסנטר.

ח. דימומים תחת האנדוקרד.

ט. חיוורון באברים פנימיים.

2. תעלת לחץ בצוואר.

א. דימומים תת-עוריים ופצעי שפשוף בצוואר.

ב. שבר בקרן הגדולה של עצם הלשון.

ג. דימום בשריר סמוך לסחוס התריס.

3. דימומים תת-עוריים ופצעי שפשוף בגו.

4. דימומים תת-עוריים, פצעי קרע, פצעי שפשוף, התקלפויות עור והתייבשויות עור בגפיים העליונים.

5. דימומים תת-עוריים, התקלפויות עור פצע שפשוף-התקלפות עור בגפיים התחתונים.

6. סימני טיפול רפואי:

א. התייבשות עור בחזה.

ב. שברים בצלעות ובעצם החזה.

חוות הדעת:

39. על יסוד ממצאי הנתיחה שביצעה ד"ר גיבס בגופת המנוחה, מסקנתה היא שמותה של המנוחה נגרם מנזק חמור למוח, מחבלות קהות ישירות (מכות) בעוצמה יחסית גדולה, קרוב לוודאי בשילוב עם חנק באמצעות אזיקון.

בראשה של המנוחה נמצאו לפחות 30 פצעי קרע, המלווים בדימומים תת-עוריים נרחבים, פצעי שפשוף והפרדה של הקרקפת מכיפת הגולגולת. בעצמות האף, הלחי השמאלית, הלסת העליונה ובשיניים נמצאו שברים מרובים.

ממצאים אלה נגרמו מחבלות באמצעות חפץ קשה, ועשויים להתיישב עם מכות מהמשקולת שנתפסה בזירה.

החבלות גרמו לדימומים תחת הקרום העכבישי של המוח, שעשויים להצביע על נזק מוחי נרחב.

על אף השברים המרובים בעצמות הפנים שגרמו לדימומים ולפלסי נוזל בסינוסים, ולמרות השברים בשיניים ופצעי הקרע בפה, לא נמצאו סימני שאיפת דם בריאות, כך שיתכן שחלק מהחבלות נגרמו כאשר המנוחה כבר לא נשמה (ר' גם ח"נ, עמ' 202-203).

בצוואר נמצאה תעלת לחץ, שרוחבה מתיישב עם רוחב האזיקון, כפי שנמצא בזירה (אך לא הועבר לבדיקה). לחץ על הצוואר גורם למוות לרוב בשל חסימה של כלי הדם הצוואריים המובילים דם למוח וממנו. חסימה של עורקי התרדמה מונעת זרימת דם מחומצן למוח, וחסימה של ורידי הצוואר מונעת ניקוז דם לא מחומצן.

תחת תעלת הלחץ בצוואר, לא נמצאו דימומים, אך נמצא שבר בקרן הגדולה של עצם הלשון ובו דימום, וכן דימום בשריר סמוך לסחוס התריס, אשר מתיישבים עם כך שנגרמו כאשר ליבה של המנוחה עדיין פעם. קיבוע האזיקון, שאינו מאפשר הזזתו, משמעו שלא בהכרח יוצרו דימומים ישירות תחתיו, גם כאשר הקורבן בחיים בעת הידוקו (בניגוד לחנק ידני בו התזוזה והלחץ המשתנה גורמים בד"כ לדימומים נרחבים). כמו כן, הנזק התת-חמצוני שנמצא במוח ("נירונים אדומים"), עשוי להתיישב עם חוסר זרימת דם כתוצאה מחסימת עורקי הצוואר.

בגפיים העליונים והתחתונים נמצאו דימומים תת-וותר עוריים, שנגרמו מחבלות קלות. ריבוי הממצאים, מיקומם והמישורים השונים בהם נמצאו, מתיישבים עם כך שרובם נגרמו מחבלות ישירות - מכות או אחיזה כוחנית. באצבע בכף היד הימנית נמצא פצע קרע שנגרם אף הוא מחבלה קלה.

כמו כן, נמצאו בגפיים פצעי שפשוף והתקלפות עור שנגרמו מחבלות קלות במנגנון חיכוך.

החבלות בגפיים העליונים יכולות להתיישב עם "פצעי הגנה".

בתת-הסנטר נמצאו שני פצעי חתך שטחיים בעלי קרקעית אדמדמה, שנגרמו מחפץ חד. היעדר דימום משמעותי מהפצעים נבע מכך שהם שטחיים למדי או מכך שנגרמו לאחר המוות.

בצלעות ובעצם החזה נמצאו שברים ללא דימומים סביבם, בחופף להתייבשות עור בחזה - כל אלה מתיישבים עם פעולות החייאה (ר' גם ח"נ, עמ' 203), שבוצעו קרוב לוודאי לאחר שליבה של המנוחה פסק מלפעום. עם זאת, לא הועבר דוח מד"א ולכן לא ידוע אם בוצעו בכלל פעולות אלה.

40. בעדותה בבית המשפט, הבהירה ד"ר גיבס כי נמצאו שני מנגנוני חבלה עיקריים: א. חבלות קלות - מכות, כנראה באמצעות חפץ כבד מאוד, שגרמו לנזק מוחי שנמצא גם בבדיקה מיקרוסקופית, ולפצעי קרע ושפשוף רבים, בעיקר בקרקפת ובפנים, ושברים בעצמות הפנים. ב. מנגנון של חנק: על פי הנתונים שהיו ידועים, נמצאה המנוחה עם אזיקון סביב צווארה, שנחתך והותר. בנתיחה נמצאו שברים בשלד הגרון עם דימומים סביבם, מה שמצביע על כך שהם נגרמו כאשר הייתה המנוחה בחיים. השברים בעצם הלשון והדימום בסחוס התריס - אלה מצביעים על לחץ על הצוואר, שהוא מנגנון של חנק. הלחץ יכול להיגרם מאזיקון או בצורה אחרת (ח"ר, עמ' 178-179).

שני הממצאים יכולים להיות מנגנוני מוות משולבים, או כל אחד מהם בנפרד, או שאחד מהם היה משמעותי יותר מבחינת גרימת המוות. לגבי ריבוי החבלות בפנים - קיימת אפשרות שהיו גם חבלות שנגרמו לאחר המוות: כאשר מדובר בשברים בעצמות הפנים - אלה אזורים מדממים לחלל הפה. אם הקורבן עדיין נושם, הוא שואף דם באופן אקטיבי לריאות שלו, ולכן יש סימנים בולטים בריאות. סימנים אלה לא נמצאו אצל המנוחה, וזה יכול לרמז על כך שחלק מהחבלות בפנים יכולות היו להיגרם לאחר שהמנוחה הפסיקה לנשום, או כשנשימותיה כבר לא היו אפקטיביות (ח"ר, עמ' 178-179, ח"ח, עמ' 233).

41. האפשרות שהאזיקון הושם לאחר המוות: ד"ר גיבס העידה כי לא מצאה דימום ישירות מתחת להטבעה של האזיקון סביב הצוואר. לאור נתון זה, לא ניתן לשלול שהאזיקון הושם לאחר המוות. יחד עם זאת, למנוחה היה שבר בעצם הלשון, מה שמצביע על לחץ על הצוואר שסביבו דימום. מכאן, שבשלב מסוים כן היה למנוחה לחץ על הצוואר שגרם לשבר בעצם הלשון ולדימום בשריר שליד הסחוס של בלוטת התריס. הלחץ על הצוואר התרחש כאשר הייתה המנוחה עדיין בחיים. ייתכן שלחץ זה נגרם באופן ידני, וקרום לוודאי שבאותה עת הייתה המנוחה מחוסרת הכרה, שאם לא כן, הייתה נאבקת, ואז היינו מוצאים דימומים רבים בשריר של הצוואר כתוצאה מהלחץ המשתנה של אצבעות של התוקף. לעומת זאת, כאשר הקורבן מחוסר הכרה או מרותק, יהיו פחות דימומים, בשל כך שהלחץ יהיה מקומי ללא תזוזה רבה. בעניינו, לא נגרמו הממצאים מהאזיקון - הם התרחשו על ידי הפעלת לחץ על הצוואר כשהמנוחה הייתה בחיים. האזיקון, שמתחתיו לא היה דימומים, יכול היה להתווסף אח"כ, כשהמנוחה לא הייתה בחיים. אפשרות נוספת היא שאזיקון מושם על אדם בעודו בחיים, האזיקון מתקבע מיד, יוצר לחץ אחיד, ולא ניתן להסרה או לתזוזה ולכן לא יהיו תחתיו דימומים (ח"נ, עמ' 213-217).

42. בבדיקת פתולוגית שנערכה נמצא שבתאי העצב הנוירונים נוצרו מעין בלונים ורודים הנקראים "נוירונים אדומים". הנוירונים האדומים מהווים אינדיקציה לכך שהפסיק להגיע חמצן למוח של המנוחה עוד כשהייתה בחיים. בשנייה שבה מאבדים הנוירונים האדומים את החמצן הם מתחילים להתפרק גם אם הוסר הלחץ, והתהליך של המוות שלהם ימשך, כך שהם יראו לעין החל מכשעתיים לאחר הנזק התת חמצוני, כאשר כעבור 12 שעות תהיה נקודת הקיצון, שבה הם יהיו במספר הרב ביותר וייראו בצורה בולטת (ח"נ, עמ' 218-220).

ד"ר גיבס הבהירה כי כאשר המנגנון היחיד של המוות הוא חנק, אין צורך באיתור הנוירונים האדומים. בעניינו, מנגנון המוות אינו יחיד: אין ספק שלמנוחה נגרם נזק מוחי קטלני כתוצאה מהחבלות לראש, והשאלה הייתה האם היה גם חנק לפני מותה, והנוירונים האדומים מהווים אינדיקציה לכך שחמצן הפסיק להגיע למוח של המנוחה עוד שהייתה בחיים (ח"נ, עמ' 220-222).

החבלות שנמצאו בפניו ובגופו של הנאשם - מנגנון היווצרותם: חוות דעת של ד"ר קוגל, המכון לרפואה משפטית (ת/44א, ת/44א1, תעודה רפואית ת/44ב ותמונות ת/44ג).

43. על פני שטח הפנים של הנאשם, הגו והגפיים העליונים של הנאשם (בעיקר מצד שמאל), נמצאו סימני חבלה מרובים, וכן כתמים הנראים כדם קרוש.

להלן מסקנותיו של ד"ר קוגל, לאחר בחינת הממצאים:

- א. ניתן לומר בסבירות גבוהה כי פצעי החתך והשריטה, המהווים את מרבית הפצעים שנמצאו על גופו של הנאשם הם תוצר של פציעה עצמית. המסקנה מתבססת על כך שהפציעה שנגרמה היא אחידה, ללא עיקול וללא חריגה ממסלול אופקי ומקביל. אין זה סביר שכך תיראנה הפציעות כאשר אדם הותקף על ידי אחר, שאז מצופה שהקורבן ינסה להתחמק מהלהב ולהתנגד, מה שלא מתיישב עם פצעים שטחיים מקבילים בעלי עומק ומראה דומים מאוד, ללא שום סימן לעומק לא אחיד או עקלתון הנגרמים בשל תנועת הקורבן. כמו כן, כאשר מדובר בתקיפה באמצעות כלי חד, לא סביר שהתוקף ישקיע תשומת לב ביצירת פגיעה בעומק יחסית אחיד; הפגיעה במקרה זה היא שטחית בלבד, ולא נגרמו פצעי חתך עמוקים.
- ב. שפכי דם תת עוריים בעפעפיים - סביר יותר שייגרמו מחבלה קלה ממכה שניתנה על ידי אדם אחר.
- ג. פצעי שפשוף זעירים ומוקדי האדמימות בפנים, בגוו ובאימה השמאלית - לא ניתן לקבוע כיצד נגרמו, אם כי קיימת סבירות נמוכה יותר שאלה נגרמו על ידי הנאשם.
- ד. פסי אדמומיות ושפשוף - יכולים להיגרם על ידי הנאשם וכן על ידי אדם אחר.

גרסאות הנאשם

44. את גרסאות הנאשם ניתן לחלק למספר קטגוריות:

- א. הדברים שמסר הנאשם לגורמים שונים בזירה: מד"א, משטרת ישראל ונהג משאית האשפה שהגיע למקום.
- ב. האמרות שמסר הנאשם בחקירה במשטרה, לרבות פעולות חקירה שבוצעו - שחזור והצבעה, איתור באלבום העבריינים ושיחות עם המדובבים.
- ג. האמרה שמסר הנאשם לאחר הגשת כתב האישום ולאחר ישיבת המענה, שבה חשף לראשונה את העובדה שהוא זה שגרם למותה של המנוחה.
- ד. עדותו של הנאשם בבית המשפט.

הדברים שמסר הנאשם לגורמים שונים בזירה: מד"א, משטרת ישראל ונהג משאית אשפה שהגיע למקום

השיחה עם מד"א שהחלה בטרם הגיעו הגורמים השונים למקום (תמליל השיחה ת/52ב):

45. בשיחה עם מד"א הזעיק הנאשם עזרה, כשהוא בוכה ומתנשף "אמבולנס, מהר, אמבולנס... כפר בדיא. תקפו אותנו". הנאשם הוסיף שאשתו בלי הכרה, וביקש שכוחות ההצלה יגיעו מהר למקום: "חטפו אותה... מהר... חנקו אותה... אני שריטות כל הגוף... מהר אמבולנס, מהר, מהר, אשתי בלי הכרה". הוא הוסיף כי חנקו את המנוחה עם אזיקונים מפלסטיק, ערבים הם אלה שביצעו את התקיפה ולקחו מהם כסף, וחזר על בקשתו לשלוח אמבולנס למקום במהירות. משנשאל אם המנוחה נושמת, השיב בשלילה. הנאשם נשאל אם הוא יכול לנסות לעשות למנוחה החייה עד אשר יגיע האמבולנס, והוא השיב שהוא מעדיף שלא.

46. בעדותו בבית המשפט אישר הנאשם שהשיחה עם מד"א הייתה חלק מ"ההצגה", אך לצד זאת, הוא רצה בכך שיבוא מישהו ויציל את המנוחה. בזמן השיחה ידע הנאשם שהמנוחה אינה בין החיים (ח"נ, עמ' 430-432). הגם שהנאשם אישר שהמנוחה כבר נפטרה, הוא זכר שעשה לה החייאה, אך לא זכר האם עשה כן כדי להצילה או כחלק מההצגה. ובהמשך, מדובר בהצגה שעשה כנראה למד"א (ח"נ, עמ' 432-434, 571-576).

הנאשם הופנה לאמרתו ת/34 (שנגבתה לאחר הגשת כתב האישום), שם מסר שכאשר ביצע את ניסיונות ההחייאה, הוא לא ידע האם המנוחה חיה או לא. הנאשם השיב שאולי היה ניסיון החייאה, אבל המנוחה מתה. מדובר בהצגה (ח"נ, עמ' 576-577).

47. על גרסת השוד חזר הנאשם גם בפני נהג משאית פינוי האשפה, נהג האמבולנס והחובש של ממד"א.

48. רפ"ק דלגץ, שהגיע לזירה 3 בסביבות השעה 03:20, הבחין בנאשם בתוך אמבולנס, כשעל גופו חבלות רבות ומכנסיו מגואלות בדם. בתשאול שנערך לנאשם, הוא סיפר בפרוטרוט על אודות אירועי אותו יום, החל מהשעה 14:00, עת הגיע עם המנוחה למסע קניות בקלקיליה, לאחר מכן עצרו השניים בבית קפה, והמשיכו בדרכם לאחותו של הנאשם המתגוררת בכפר בידיא. בבית האחות התפתח ויכוח בין בני הזוג שעניינו הבת המשותפת לינא, אשר אמורה הייתה לטוס לטורקיה ביום שלמחרת, והתברר שהדרכון שלה לא בתוקף. בשלב מסוים - כך הנאשם - הוא שמע קול פיצוץ ועצר את הרכב בשולי הכביש. לאחר שעצר, הבחין הנאשם שהחלון האחורי של הרכב מנופץ, ובהמשך, הבחין בשני חשודים גבוהים עם סכינים, שתקפו אותו ואת המנוחה, וצעקו בשפה הערבית: "כסף, כסף". המנוחה קיללה את השניים. אחד מהם היכה אותה באבנים ושם לה אזיקון על הצוואר. השני תקף את הנאשם בסכין. בשלב מסוים, ברחו השניים מהמקום, לאחר שגנבו מארנקו של הנאשם 8000 ₪ ואת חולצתו (ת/41א).

לאחר בדיקת הזירה, התברר שקיימים מספר ממצאים הסותרים את גרסת הנאשם לגבי האירוע (ת/41א).

האמרות שמסר הנאשם בחקירה במשטרה, לרבות פעולות חקירה שבוצעו - שחזור והצבעה, איתור באלבום העבריינים ושיחות עם המדובבים:

כללי

49. לאחר שהנאשם נעצר בחשד לגרימת מותה של המנוחה, החל מיום 23.10.16 עד יום 17.11.16 הוא נחקר מספר רב של פעמים (ת/1, ת/2, ת/4 - ת/11, ת/13 - ת/31 ות/33). הנאשם השתתף בהליכים של שחזור הובלה והצבעה בשטח (ת/3, ת/12 ות/32) ואיתור חשודים באלבום תצלומי עבריינים (ת/53). בנוסף, הוכנסו לתא המעצר בו שהה הנאשם מדובבים ששוחחו עמו (ת/35 ות/36).

50. רס"ר דשקוטהאי הסביר את ריבוי החקירות בכך שגרסת השוד שמסר הנאשם לא התאימה לממצאי הזירה, והיה צורך לקבל את התייחסותו של הנאשם לכך (ח"נ, עמ' 7-8). לעניין זה ר' גם עדותו של רס"ב אורן ארד, שאשר שגרסת השוד נשמעה שקרית, והתעורר חשד שהנאשם רצח את המנוחה (ח"נ, עמ' 58-61). רס"ם אקלר העיד שהחוקרים ניסו לקבל מהנאשם גרסה הגיונית. כך גם ניסו החוקרים לרדת לעומקה של מערכת היחסים בין בני הזוג ולינא (ח"נ, עמ' 156, 160-162). רס"ר מגד שופי העיד שריבוי

החקירות נועדו, בין היתר, לחפש את המניע של הנאשם למעשה ההמתה, אך מניע לא נמצא (ח"נ, עמ' 52). רס"ר שופי שלל מכל וכל את האפשרות שלא נתאפשר לנאשם לספר את האמת: החוקרים ניסו להגיע לחקר האמת, ולנאשם, שנחקר פעמים רבות, הייתה ההזדמנות לספר את האמת (ח"נ, עמ' 53-56).

51. חקירתו הראשונה של הנאשם (ת/ב 1 מיום 23.10.16, שעה 05:52) הייתה למעשה בהמשך לגרסאות הראשוניות שמסר בפני כוחות ההצלה והחוקרים שהגיעו לזירה, שבהן הוא הציג את עצמו כ"מתלונן", ולפיכך לא נפתחה החקירה באזהרתו כחשוד. בשלב מסוים, לאחר שהנאשם פרס את גרסתו, הוסבר לו שבאותו שלב משנים החוקרים "פוזיציה", וכי הנאשם חשוד ברצח של המנוחה. הנאשם הוזהר, והוסברה לו זכות השתיקה. כמו כן, עוד לפני החקירה, הוסברה לו זכותו להיוועץ בעו"ד. החוקר פנה טלפונית לסנגוריה הציבורית, ותוך זמן קצר הגיע עו"ד תילאווי, אשר שוחח עם הנאשם (במשך כשעה וחצי), ורק לאחר מכן נמשכה החקירה (ת/ב 2) (ת/ב 1, עמ' 9-19, ת/ב 2, עמ' 2-3). לאורך כל התקופה שבה היה הנאשם עצור ונחקר הוא היה מיוצג, כאשר בשלב מסוים (הארכת מעצר לצורך חקירה), הוחלף עו"ד תילאווי, והנאשם יוצג על עו"ד שאדי כבהא.

52. באמרה הראשונה (ת/ב 1) מסר הנאשם את "שלד" גרסתו ללב האירוע, עליו חזר באמרות הנוספות שנגבו ממנו. לצד זה, באמרות הנוספות הרחיב הנאשם את מעגל המידע והפרטים, והתייחס בהרחבה לנסיבות שקדמו לאירוע האלים, ולאלה שהתרחשו לאחר מות המנוחה. כך גם השיב לשאלות רבות שהופנו אליו על ידי צוות החקירה.

יש להדגיש כי על אף שכבר בזירה התעורר חשד שלפיו הנאשם הוא זה שקטל את ח"י אשתו ואם ילדיו, הוא "נצמד" לגרסת השוד בנחישות. יתרה מכך, הגרסאות הכוזבות "עשירות" ושזורות בפרטים רבים. בחקירה הממושכת ניתנו לנאשם הזדמנויות רבות לספר את האמת, הן על ידי הצגת שאלות והן על ידי הסברים שניתנו לו על ידי החוקרים בדבר החובה והנחיצות לספר את האמת במלואה.

כך גם נערך עימות בין הנאשם לבין אחיותיה של המנוחה, מג'דה ובוסאינה, אשר לא האמינו לגרסת השוד. מג'דה הטיחה בפני הנאשם כי ילדיו של הנאשם יודעים שהוא זה שפגע במנוחה. הנאשם השיב בקור רוח שזה לא נכון, ושמג'דה שקרנית (ת/ב 25, ת/ב 25). עימות זה מבטא את כאבם של בני המשפחה ותסכולם. מג'דה הטיחה בנאשם שהוא משקר, שהוא רצח את המנוחה, וכן שהנאשם גרם לעצמו פצעים בסכין. בוסאינה הטיחה בנאשם שהוא שקרן, ותגובתו הייתה: "**אני אעשה ככה? אני אעשה**". הנאשם גם אמר שהאחיות "משחקות" ושהן עושות לו הצגה, וכי שודדים רצחו את המנוחה.

בחקירת הנאשם, שנמשכה לאחר אותו עימות, עומת הנאשם עם קיומה של זירה נוספת (זירה 1), מעבר לזירה 3, אליה הגיעה המשטרה, והוא התבקש להתייחס לכך. יצוין שאחת מאחיותיה של המנוחה דיווחה למשטרה שקרוב משפחה מצאשני מצתים של הנאשם בזירה אחרת (הכוונה לזירה 1) ומסרם למשטרה (ר' לעיל דוח לתפיסת מצת בצבע כחול). בתגובה, שמר הנאשם על זכות השתיקה. בחקירות הנאשם שבאו בהמשך, שוב נשאל הנאשם בנושא זה, לא היה בפיו הסבר לתפיסת המצתים, והוא טען שיתכן שקרוב משפחתו הביא אותם מביתו (ת/ב 25, עמ' 2-13, ת/ב 23-17, ת/ב 27, עמ' 113-117, ת/ב 28, עמ' 80-81). ואולם, לאורך כל החקירות לא נסדקה נחישותו של הנאשם, ולו במעט: הוא עמד על כך שהוא והמנוחה היו קורבן לשוד אלים, והכחיש

שפגע במנוחה. כאמור, רק בחודש יולי 2017, בישיבת המענה בבית המשפט, חשף הנאשם לראשונה את גרסתו, שלפיה הוא גרם למותה של המנוחה, בנסיבות שבהן הוא איבד את השליטה על מעשיו כתוצאה מהתנהגותה.

הנסיבות שקדמו לאירוע האלים:

53. האירוע התרחש בשבת, ועל פניו עבר על בני הזוג בוקר שגרתי, במהלכו, בבית המנוחה, ביקרו אותה אחיותיה. בסמוך לשעה 13:30 יצאו הנאשם והמנוחה לכיוון קלקליה. הנאשם והמנוחה בילו בקלקליה, ולאחר מכן לשכם: הם אכלו במסעדה ובבתי קפה וערכו קניות. בשלב מסוים, שוחח הנאשם עם אחותו שחיכתה לביקורם של בני הזוג, ואכן בסביבות השעה 23:00-23:30 הגיעו הנאשם והמנוחה לבית האחות בבידיא. במהלך הביקור אצל האחות, קיבל הנאשם טלפון מהבת לינא, שהייתה אמורה לטוס לטורקיה עם דודתה מספר שעות לאחר מכן, לפנות בוקר. לינא מסרה לנאשם שהדרכון שלה לא בתוקף, והנאשם השיב לה שהוא יעזור לה בחידוש הדרכון: הוא התכוון לקחת את הדרכון מלינא, ולצורך חידושו, להסתייע באדם מסוים שהכיר. בסביבות השעה 00:30 יצאו אפוא הנאשם והמנוחה מבית האחות לכיוון יפו (ת/ב1, עמ' 2-4, 19, ת/ב2, עמ' 3-6, 17-8).

54. תחילה מסר הנאשם שבמהלך הנסיעה הוא והמנוחה התווכחו בנוגע לדרכון, ולאחר מכן חזר בו, ואמר שהם לא התווכחו. הנאשם אמר למנוחה שהוא יסיע את לינא לנתב"ג ויחדש לה את הדרכון. כמו כן, במהלך הנסיעה שמעו בני הזוג מוזיקה (ת/ב5, עמ' 27).

באמרה נוספת טען הנאשם שהוא והמנוחה אומנם שוחחו על אודות הדרכון של לינא, אך לא ציין שהיה ויכוח (ת/ב3, עמ' 17-21, ת/ב7, עמ' 3).

במקום אחר סיפר הנאשם שהמנוחה ולינא אהבו זו את זו. הוא הוסיף שהשיחה על אודות הדרכון החלה בעת הביקור אצל אחותו. המנוחה לא כעסה על נושא הדרכון, אך בכל זאת היה "כזה באסה", כי הטיול כבר שולם והשעה הייתה מאוחרת. הנאשם אמר למנוחה שהוא ייקח את לינא לנתב"ג ויחדש לה את הדרכון. אומנם המנוחה רגזה מעט על כך שנושא הדרכון לא נבדק קודם, אך היא הבינה שאין מנוס מהחידוש בנתב"ג. בדרך, ברכב, התנהלה השיחה בנושא זה בקול רם, והנאשם הציע שלינא תבטל את הטיול, אך לבסוף החליטו בני הזוג שלינא תיסע כדי שלא יפסידו את הכסף ששולם (ת/ב10, עמ' 57-59, 67).

באמרה נוספת מסר הנאשם שהמנוחה הציעה לבטל את הטיול. הנושא לא גרם לוויכוח בין הנאשם לבין המנוחה. אומנם הנושא הרגיז את המנוחה, ובהמשך "הפריע" אך לא "עצבן", אך מכל מקום השניים לא צעקו. המנוחה צלצלה לסוכן הנסיעות (עוד בבית האחות). הנאשם, המנוחה ולינא סיכמו שכאשר הנאשם יגיע הביתה, הוא יסע לנתב"ג לחדש את הדרכון (ת/ב11, עמ' 13-20, ת/ב11, עמ' 31).

באמרה נוספת נשאל הנאשם מה קרה בבידיא ש"הטריף" את המנוחה, והאם הסיבה הייתה הדרכון. הנאשם לא דיבר על ויכוח משמעותי, אלא ציין דווקא שהמנוחה לא פגעה בכבודו ולא "שיגעה" אותו (ת/ב15, עמ' 45-47).

במקום אחר, הנאשם שתק כשנשאל על כך שלינא "שיגעה" אותו לגבי הדרכון (ת/ב19, עמ' 27).

באמרה נוספת לא ציין הנאשם שהיה ויכוח, אלא רק שהוא והמנוחה ניסו למצוא פתרון לעניין הדרכון (ת/ב27,

עמ' 20-23, 77-79).

האירוע האלים:

55. לאחר שהנאשם נהג מספר קילומטרים (מבידיא), הוא שמע קול פיצוץ (בום), והמנוחה אמרה לו שהגלגל התפוצץ. הנאשם ירד לשול הדרך ועצר את הרכב. לאחר שהנאשם פתח את הדלת, הבחין "מעל ראשו" בשני אנשים שידיהם עטויות כפפות. השניים אמרו בערבית: "**כסף, כסף**". אחד מהם התקדם לכיוון המנוחה, והשני היה עם הנאשם. הנאשם אמר לו "**שיביא לו כסף**". באותה עת, החלה המנוחה לקלל, לצעוק בערבית ולהשתולל. אחד התוקפים, שהיה סמוך לנאשם, היכה את הנאשם: "**דפק לי את הראש באוטו**". האחד, נתן לנאשם מכה, דקר אותו "**על ימין ועל שמאל**", וניסה להלביש לנאשם על הראש אזיקונים, אך לא הצליח, וגרם לכך שהנאשם היה מטושטש מספר דקות. בשלב מסוים, ראה הנאשם את המנוחה מחוץ לרכב כשהיא מותקפת. המנוחה קיבלה מכות בראשה ואיבדה את הכרתה. הנאשם היה בפאניקה, הוציא את ארנקו, תוך שהוא מבקש שיעזבו את המנוחה, ומסר לאחד השודדים סך של 8000 ₪, וכן כסף קטן שהיה לו בכיס. חרף זאת המשיך אחד התוקפים להכות והוציא את המנוחה מהרכב, המשיך להכות ולדרוש כסף, והמנוחה נתנה לו עוד כמה מאות דולרים וסכום נוסף בש"ח. הנאשם העלה גם סברה שלא מדובר בגנבים, אלא באנשים שנשלחו על ידי אחרים למטרת נקמה (ת/ב, עמ' 4-5, 7-8, 20, ת/ב, עמ' 19-22, 28-32, ת/ב, עמ' 12-16, 26-27, 31, 33-37, 39-40, 47-49, ת/ב, עמ' 10-11, ת/ב, עמ' 21-24, ת/ב, עמ' 56-60, ת/ב, עמ' 67-76, ת/ב, עמ' 81-83, 129-134, ת/ב, עמ' 1, ת/ב, עמ' 2-5, 8-35, ת/ב, עמ' 6-11).
56. התוקפים נמלטו מהמקום, והמנוחה נותרה שכובה על הקרקע חסרת הכרה ושותתת דם. הנאשם ניסה לרדוף אחרי התוקפים, ולאחר מכן הוא הזיז את המנוחה לתנוחת שכובה, שטף את פניה וניסה להושיט לה עזרה. באותה עת, הבחין הנאשם באזיקון בהיר על צווארה של המנוחה (ת/ב, עמ' 22-23, 30, 35-37, ת/ב, עמ' 37-39, 41-44, 59-60, ת/ב, עמ' 24-25, ת/ב, עמ' 8, ת/ב, עמ' 83-84, ת/ב, עמ' 19-21, ת/ב, עמ' 35-36, 46).
57. בהמשך, הזעיק הנאשם אמבולנס. באותה עת, הגיע למקום נהג משאית, שסבר שהוא נקלע לזירת אירוע של תאונת דרכים, אך הנאשם אמר לו שהתרחש שוד, וביקש ממנו קאטר כדי לפתוח את האזיקון שהיה על צווארה של המנוחה. בסופו של דבר, עשה כן הנאשם באמצעות פלאיר וסכין יפנית שנטל מרכבו שלו (ת/ב, עמ' 23-25, 35, 44-46, ת/ב, עמ' 30, ת/ב, עמ' 27-28, ת/ב, עמ' 1, עמ' 85, ת/ב, עמ' 16-18, ת/ב, עמ' 1, ת/ב, עמ' 23-27, ת/ב, עמ' 38-40).
58. בחקירותיו מסר הנאשם פרטים על אודות התוקפים: שניהם היו רזים וגבוהים, פניהם גלויות וידיהם עטווי כפפות. השניים דיברו בשפה הערבית. אחד מהם - האדם שתקף את הנאשם, היה כבן 25-30, גבוה מהנאשם (כ-1.90 מ'), עם מעט שיער בגוון בהיר. חרף החשיכה, הבחין הנאשם בפניהם של השניים שלא היו מוכרות לו מן העבר, ועל אף הקושי והטראומה הוא יוכל לזהות אותם במסדר זיהוי. במקום אחר, מציע הנאשם לזהות את התוקפים בתמונות המצויות ברשות המשטרה. ובהמשך, הנאשם אכן דפדף באלבום העבריינים. בחקירתו מסר שכאשר דפדף באלבום, הוא ראה אדם אחד שדומה לאחד השודדים (ת/ב, עמ' 28, ת/ב, עמ' 39, ת/ב, עמ' 106-107, ת/ב, עמ' 12-15, ת/ב, עמ' 18,

ת/2010, עמ' 2-1, ת/411, עמ' 5-8, ת/13, עמ' 71-72).

59. עוד ביום 23.10.16 נערך השחזור הראשון עם הנאשם, במטרה לאתר את זירת העבירה, באותה עת דובר על זירה 3, שם לדברי הנאשם, הוא עצר לראשונה את הרכב. פקד רנד העיד שלאחר שהנאשם נועץ בסנגורו, הוא הסכים לבצע את השחזור (ח"ר, עמ' 165 - 171, ת/3, עמ' 4-1).

בשחזור הציע הנאשם מספר הסברים להיעדר סימני הבלימה: א. הנאשם עצר על העפר ולא על האספלט. ב. הנאשם נהג במהירות נמוכה, ועל כן אין על העפר סימנים. ג. הנאשם העלה שאלה בדבר האופן בו נגרר רכבו מהמקום. ד. במקום היו גורמים רבים, ואולי מישהו שינה את השטח (ת/3, עמ' 51-55). בחקירתו, משנשאל הנאשם האם מישהו "מחק" את סימני הבלימה, השיב בשלילה, אך ציין שבמקום היו רכבים, ואולי הסימנים נעלמו (ת/13, עמ' 43).

60. הנאשם טען בתוקף שלא היה לו כל מניע לקטול את חייה של המנוחה: מערכת היחסים ביניהם טובה, בשנים האחרונות הם ערכו טיולים רבים, מצבם הכלכלי טוב, והנאשם התייחס אל המנוחה כאל "מלכה". במקום אחר, הוא מסר שהמנוחה הייתה אישה "מאוד טובה", יותר טובה ממנו. הנאשם היה מחוץ לבית, והמנוחה גידלה את הילדים. היו מקרים שהיו בין בני הזוג אי הסכמות, אך הנאשם סמך על המנוחה וכיבד את החלטותיה (ת/4, עמ' 21, 43-45, ת/5, עמ' 3-4, 7-9, ת/14, ת/17, עמ' 15-17, ת/27, עמ' 16-18, ת/9, עמ' 20-23, 50-53, ת/9, עמ' 1-3).

לגבי התלונה במשטרה שהגישה המנוחה כנגד הנאשם בעבר, שעניינה אלימות, היה ביניהם "ריב קטן" לאחר שהנאשם שתה אלכוהול בחתונה; המנוחה הייתה ה"פרח" של הבית (ת/5, עמ' 38-39, 44).

61. במהלך מסירת הגרסאות הכוזבות בחקירה, דאג הנאשם לבטא כביכול "רגשות": הנאשם בכה (ת/5, עמ' 1). טען שהוא הקורבן ושבאו לנקום בו (ת/9, עמ' 78-79, 93, ת/10, עמ' 27-28); בכי במהלך אחד השחזורים (ת/32) - הבכי הוא כביכול על מר גורלה של המנוחה ועל היות הנאשם קורבן לאירוע כה קשה.

62. הנאשם עומת עם ראיות וממצאים שונים שעלו בחקירה, ונתבקש לתת להם הסבר:

מיקום הזכויות של חלון הרכב (בסמוך לרכב ולא במסלול הנסיעה): בין היתר, טען הנאשם, שאולי הזכויות נפלו כשהוא חיפש בקבוק מים (ת/5, עמ' 27-29, ת/4, עמ' 7); הנאשם ביקש ש"יחפשו טוב" (ת/3, עמ' 32-33, ת/7, עמ' 1-2); אולי הזכויות נפלו לתוך הרכב, ואולי מישהו אסף את הזכויות, ושיבש את הזירה. היו הרבה אנשים, ואולי מישהו אסף את הזכויות (ת/8, ת/13, עמ' 11-12, 42-43, ת/9, עמ' 53-56, ת/10, עמ' 49, ת/13, עמ' 11-12, 42-43, ת/15, עמ' 32, ת/22, עמ' 8-13).

הסברו של הנאשם לסימני האבק במושב הנוסע ליד הנהג, ביחס לגרסתו שהוא השכיב את המנוחה על הרצפה - הנאשם טען שלאחר מאבק של המנוחה באחד התוקפים, אולי היא חזרה לשבת ברכב. הנאשם מעלה גם אפשרות שבמהלך המאבק עם אחד התוקפים, הוא עצמו התיישב בכיסא ליד הנהג וגרם להימצאות האבק על המושב (ת/13, עמ' 67, ת/14, עמ' 5-12, ת/22, עמ' 21, 39).

הזזת רכב המאזדה (זירה 3) - לאחר שהופנה הנאשם לדברי נהג המשאית, שלפיהם הוזז הרכב, תחילה הכחיש זאת הנאשם. בהמשך, שתק והשיב שהיה בטרומה, ולאחר מכן השיב שאכן הזיז את הרכב: הוא נסע לחפש עזרה, לא הצליח, עשה סיבוב פרסה ולאחר דקה חזר למקום (ת/47, עמ' 3, ת/57, עמ' 3-13, ת/67, עמ' 5-7, ת/99, עמ' 100-120, ת/20, עמ' 31-32, ת/128, עמ' 76, 79, ת/130, עמ' 23-29). הנאשם נסע להזעיק עזרה, לא הצליח וחזר למקום לאחר כדקה (ת/8). ובהמשך, עשה 2-4 פניות פרסה (ת/110, עמ' 14-17, ת/12, עמ' 1-7, ת/114, עמ' 37-41, ת/47-48).

בשחזור מסר הנאשם שעשה 2-4 פניות פרסה, הוא אינו זוכר בדיוק כמה (ת/12, עמ' 1-7).

באמרתיו הכחיש הנאשם ששינה את גרסתו על אודות הזזת הרכב, אך ורק בעקבות הדברים שמסר נהג המשאית בחקירה. לדבריו, כשהופנה לעדות נהג המשאית, נזכר (ת/113, עמ' 2-3, 6-7, ת/13, עמ' 39-40, ת/13, עמ' 19-23, 49-51).

הפצעים העצמיים (זירה 3) - לא נכון שנערכה לנאשם בדיקה על ידי מומחה, ולא נכון שהנאשם פצע את עצמו (ת/8, ת/9, עמ' 75-76, 96-97, ת/10, עמ' 48-49, ת/10, עמ' 18-22, ת/13, עמ' 16-19, 38-39, ת/22, עמ' 41-42, ת/128, עמ' 79).

במקום אחר אישר הנאשם שהחבלות על גופו היו שטחיות יותר מהחבלות על גופה של המנוחה. **"אולי הייתי יותר חזק ממנה"**, לכן שרד את "המלחמה" עם השודדים. **"ופה אני מאשים את עצמי. לא הייתי מספיק אה.. מספיק חזק כדי להגן עליה"**. **"אולי אני הגנתי על עצמי יותר מאשר שהיא הגנה על עצמה"** (ת/128, עמ' 71, 73-74, 76-77).

חולצתו של הנאשם - נגנבה על ידי השודד באחד משלבי האירוע (פעם אחת הנאשם אומר שבתחילת האירוע, ופעם אחת אינו יודע באיזה שלב) (ת/8, ת/9, עמ' 89-92, 98, ת/10, עמ' 50, ת/13, עמ' 52-54, ת/20, עמ' 32).

סימני הגרירה של המנוחה בזירה 2 - לנאשם אין הסבר להימצאותם. במקום אחר - הוא לא גרר את המנוחה. בשחזור טען הנאשם כי אינו נזכר בדבר (ת/130, עמ' 120-122, ת/131, עמ' 10-15, ת/132, עמ' 16).

פיסת שן של המנוחה שנמצאה בזירה 2 - לנאשם אין הסבר כיצד הגיעה פיסת השן של המנוחה לזירה זו (ת/130, עמ' 72, 76-77, 115-117).

מציאת פרטי לבוש של המנוחה (הבנדנה והנעל) וטביעת נעל של הנאשם בזירה 1: לכך אין לנאשם הסבר; ובמקום אחר - אולי מישו לקח מהזירה; במקום נוסף, טען הנאשם שהוא אינו זוכר שעצר את הרכב בזירה זו וירד מהרכב. הוא ציין שהיה בטרומה; בהמשך, לאור הממצאים שהוצגו לו, מסר שייתכן שהיה במקום, ועצר לדבר עם המנוחה, אך הוא אינו זוכר, אולי בגלל הטרומה; כן מסר שייתכן שעצר כדי להטיל את מימיו או כדי לשתות מים (ת/9, עמ' 26-34, ת/10, עמ' 21-26, 44-49, 51-52, 56-57, 73-75, ת/20, עמ' 24, 34, ת/11, עמ' 7, ת/13, עמ' 54-55, 59, ת/14, עמ' 13-14, 28, 57-60, 101-103, ת/15, עמ' 14, 16, 20, ת/22, עמ' 32-34, ת/27, עמ' 12-13, 15-18, 44-45, 59-60, 67, 93-100, ת/128, עמ' 45-46, ת/130, עמ' 116-117).

לגבי כתם הדם שנמצא במרחק מזירה 3 - צריך לשאול את השוודים (ת/20ב, עמ' 8, 31). כמות דם גדולה של המנוחה (זירה 1) - אין לנאשם הסבר (ת/20ב, עמ' 24, 34, ת/27ב, עמ' 74, 150, ת/29ב3, עמ' 8, ת/10ב3, עמ' 158-160, 167-168).

הימצאות המשקולת עם דמה של המנוחה בזירה 1 (מוצגת לנאשם תמונה): אינו יודע היכן נתפסה המשקולת, ואין לו הסבר לכך שדמה של המנוחה נמצא על המשקולת. לא זכור לנאשם שהמשקולת הייתה אצלו ברכב (ת/10ב3, עמ' 20-26).

הצעקות בזירה 1 (שנשמעו על ידי העדה מנקדי ואיש הביטחון): הנאשם אינו יודע היכן היה הדבר. תגובתו הייתה הפניית אצבע מאשימה כלפי איש הביטחון שלא הגיע לעזור לו, וכן כלפי העדה מנקדי, שלמשמע הצעקות הייתה אמורה לפנות למשטרה (ולא פעלה כך) (ת/27ב, עמ' 25 - 27, 33-35, 50-52, ת/10ב3, עמ' 6-10, ת/10ב3, עמ' 10-13). במקום אחר - גם לאחר שנאמר לו שיש תמונה של רכב לבן במקום עליו הצביעה העדה מנקדי (בזירה 1) - לא היה לנאשם הסבר. בנוסף, הוא טען שייתכן שלא מדובר ברכב שלו (ת/10ב3, עמ' 7-13, 18-20, 25, ת/10ב3, עמ' 7-10).

העצירות בזירות העבירה השונות: תחילה אמר הנאשם שהוא אינו זוכר האם עצר במקומות נוספים (מעבר לזירה 3). לצד זה ציין שאם הוא ייזכר במשהו, הוא יספר על כך (ת/22ב, עמ' 12, 22-24, 30 - 31, ת/27ב, עמ' 2-3).

בהמשך, הוטח בפני הנאשם שהוא היה עם המנוחה בשלוש זירות ורצח אותה: משנתבקש הנאשם להצביע על שלוש הזירות, הגיב שאולי הוא ייזכר במשהו (ת/28ב2, עמ' 14, 73-74). בשחזור עצמו הוא נלקח לשתי הזירות הנוספות (זירה 1 ו-2). תגובתו: בזירה בקריית נטפים (זירה 1) - לא נראה לו שהוא עצר במקום. הזירה בברקן (זירה 2) - לא זכור שעצר שם, ולא זכור לו המקום. אין לנאשם הסבר להימצאות דמה של המנוחה, עקבות הנעל של הנאשם וכן של המנוחה (ת/32ד, עמ' 8-10, 12-16, 18).

יצוין שבחלק מאמרתיו של הנאשם, כשעומת עם ממצאים בזירה וראיות שנאספו, הוא שמר על זכות השתיקה, ולא נתן הסברים לשאלות איתן עומת (ת/17ב, ת/18ב, ת/19ב, ת/21ב, ת/23ב, ת/24ב, ת/25ב, ת/26ב).

השיחות עם שני המדובבים:

63. בשיחות עם המדובבים דבק הנאשם בגרסת השוד. הנאשם הכחיש שפגע בדרך כלשהי במנוחה, הביע את מורת רוחו מכך שהוא נחשד בעבירת רצח, וטען שהוא חף מפשע.

בשיחות שהתקיימו בין המדובבים או מי מהם ובין הנאשם, נשמע הנאשם משוחח לא מעט על ענייני "חולין", כגון: עבודה, בית, נסיעות לחו"ל, אוכל, מוזיקה וכיו"ב. חלק מהדברים נאמרו על ידי הנאשם בבדיחות הדעת, ומכל מקום בחלקים רבים של השיחות ניתן להתרשם שהנאשם לא ביטא מצוקה מיוחדת (ת/35 ות/36).

האמרה שמסר הנאשם לאחר הגשת כתב האישום, לאחר ישיבת המענה, שבה חשף לראשונה את העובדה שהוא זה שגרם למותה של המנוחה:

64. באמרה זו מסר הנאשם בפרוטרוט את השתלשלות האירועים ביום האירוע: בעת הביקור אצל אחותו של

הנאשם, קיבל הנאשם שיחות טלפון רבות מלינא בנושא הדרכון. במטרה למצוא פתרון, יצר הנאשם קשר טלפוני עם סוכן הנסיעות. באותה עת ניטש ויכוח (עם המנוחה) בצעקות. באותו נושא, שוחחה המנוחה בטלפון בטונים גבוהים גם עם אחותה בוסאינה (ת/134ב, עמ' 5-8, ת/234ב, עמ' 15-17).

לאחר שהנאשם והמנוחה יצאו מבית האחות לכיוון יפו, הפנתה המנוחה האשמות כלפי הנאשם, שהוא מפנק את לינא בכך שהוא נוסע בשבילה לנתב"ג באמצע הלילה, וזה "לא מגיע לה" אחרי כל מה שהיא עשתה למנוחה. לפתע החלה המנוחה לצעוק על הנאשם ולקלל. תוך כדי נסיעה, ירקה המנוחה על הנאשם, והנאשם עצר את הרכב (בזירה 0). השניים ירדו מהרכב. הנאשם הרגיע את המנוחה, והם המשיכו בנסיעתם (לאמרה זו צורפו שתי סקיצות של זירות העבירה לאורך ציר הנסיעה) (ת/134ב, עמ' 8-9, ת/234ב, עמ' 17-18).

בהמשך הנסיעה, המשיכה המנוחה לצעוק ולקלל, ולבקשתה עצר הנאשם את רכבו (זירה 1) (ת/134ב, עמ' 10-9, ת/234ב, עמ' 18).

בזירה 1, יצאה המנוחה מהרכב, וחבטה את ראשה בעוצמה באבנים, וצעקה שזה או היא או לינא בבית. הנאשם הזיז את האבנים כדי שהמנוחה לא תיפגע, וכן אמר למנוחה שהוא יוציא מהבית את הבת לינא, שהייתה נושא הוויכוח. הנאשם משך את המנוחה בכוח לרכב, והשניים המשיכו בנסיעתם. בזירה זו לא תקף הנאשם את המנוחה (ת/134ב, עמ' 10-12, ת/234ב, עמ' 18-19).

השניים המשיכו בנסיעה, שבמהלכה צעקה המנוחה, קיללה, שרטה את הנאשם בפנים ונגעה בסטרטר של הרכב. שוב עצר הנאשם את הרכב (זירה 2) (ת/134ב, עמ' 12-14, ת/234ב, עמ' 19).

בזירה 2, יצאה המנוחה מהרכב, וחבטה את ראשה באבנים שהיו בשול הדרך. לאחר מכן, הוציאה המנוחה מתא המטען של הרכב שקית שבתוכה הייתה משקולת, אותה השליכה על הנאשם. הנאשם שם את המשקולת בכיס. בין השניים התפתח "מאבק" גדול, הנאשם איבד שליטה, והחזיר למנוחה מכות. הנאשם שכב על האדמה, והמנוחה בעטה בו ודרכה על פניו ואמרה לו: "**כלב קום, קום**". הנאשם קם והיכה את המנוחה עם האבנים והמשקולת. בני הזוג שכבו על הקרקע, והמנוחה ביקשה סליחה מהנאשם. הנאשם הסיר את חולצתו, ובאמצעותה ניגב את פניה של המנוחה. הנאשם קבר באדמה את המשקולת ואת חולצתו והכניס את המנוחה, שעדיין נשמה לרכב, והמשיך בנסיעה (ת/134ב, עמ' 14-16, ת/234ב, עמ' 1, 4-6, 19-22).

כעבור זמן קצר, עצר הנאשם את הרכב שוב (בזירה 3), והוריד ממנו את המנוחה. כאשר דיבר אליה, היא לא ענתה לו, והוא לא ידע אם הייתה עדיין בין החיים. הנאשם היה בפאניקה, ונסע עם הרכב לכיוון הכביש להזעיק עזרה, ולאחר מכן חזר למקום בו הייתה מוטלת המנוחה, וניסה לבצע בה פעולות החייאה. הנאשם חשב מה לעשות, ובהמשך, סיפר את גרסת השוד. בזירה שרט הנאשם את עצמו, והניח אזיקונים על צווארה של המנוחה. הנאשם נימק את כבישת הגרסה בכך שבא כוחו אמר לו שאסור לשנות גרסה (ת/234ב, עמ' 2, 7-13, 22-23).

עדות של הנאשם בבית המשפט:

65. הנאשם, שהוא כבן 51, העיד שהוא נישא למנוחה בהיותו כבן 23 שנים, ולבני הזוג ארבעה ילדים: לינא, שהיא כבת 19 שנים, היא בתם הצעירה של בני הזוג. לפני שנים רבות הייתה מערכת היחסים בין בני הזוג

מורכבת ובעייתית, והמנוחה ביקשה להתגרש. בעשר השנים האחרונות לא היה הנאשם אלים כלפי המנוחה. לעיתים הייתה המנוחה עצמה מקללת וצועקת. כשנתיים-שלוש לפני האירוע חזרה המנוחה בתשובה, אך לא היה בכך כדי לפגוע במערכת היחסים בין בני הזוג, שבשנים האחרונות, הייתה טובה מאד, "מעל ומעבר". בני הזוג נהגו לבלות, לאכול במסעדות ולטייל בארץ ומחוצה לה. כן סיפר הנאשם שבאותה תקופה התכוונו בני הזוג לנסוע למצרים לבקר את אביה של המנוחה. הנאשם העיד שמצבה הפיזי והנפשי של המנוחה לא היה תקין: היא טופלה על ידי אורתופד, וכן קיבלה טיפול נפשי (ח"ר, עמ' 243-236, 266-264, ח"נ, עמ' 334-336, 422, 425, 501).

66. מערכת היחסים בין המנוחה לבין שתי הבנות, הבכורה - מדלן והצעירה - לינא, לא הייתה טובה, והייתה מלווה במריבות. הנאשם תיאר את לינא כבת "סוררת" - בין היתר, היא הפסיקה ללמוד, החליפה מקומות עבודה רבים, גנבה סכום כסף מסוים מהבית, והדבר גרר ויכוחים סוערים בינה לבין המנוחה. לילה אחד רבה לינא עם הארוס שלה ולא הגיעה הביתה בלילה, ועל כך כעסה המנוחה מאוד והשמיעה כלפי לינא מילים קשות. בהזדמנות אחרת, במהלך מריבה אלימה, השליכה המנוחה את הטלפון הנייד של לינא לאסלה. באותו אירוע שימש הנאשם לדבריו כ"גורם מרגיע". היחסים בין לינא לבין המנוחה היו "הרוסים". המנוחה הייתה מכה את לינא, ורצתה להזיק לה בכל דרך אפשרית, מילולית או פיזית. בח"ח, הוסיף הנאשם שבעבר רצתה המנוחה שהנאשם יכה את לינא (ח"ר, 244-243, 248-265, ח"נ, עמ' 322, 427, 489-498, ח"ח, עמ' 611-615, 620-622).

לעומת זאת - כך הנאשם - בינו לבין לינא היו היחסים טובים, והוא זה שהיה מנסה לגרום לפיוס ולגשר על הפערים בין לינא לבין המנוחה. הנאשם הופנה לאמרתה של לינא במשטרה, שבה סיפרה שאומנם היא בחורה עקשנית, שלא הקשיבה למנוחה, וכי על רקע דאגתה של המנוחה היו ביניהן ויכוחים, אך עם זאת, המנוחה לא אהבה מכות. כמו כן, בעת האחרונה הייתה המנוחה חלשה ובדיכאון. הנאשם עמד על כך שהמנוחה הייתה עצבנית, קיללה והפעילה אלימות כלפי לינא פעמים רבות (ח"נ, עמ' 499-501, ח"ח, עמ' 606-607).

67. עדויות ההגנה (אמרות של קרובי משפחה ושכנה שהוגשו בהסכמה - נ/14, נ/15, נ/16, נ/20, נ/21), שאינן מנתחות לעומק את מערכת היחסים הפנים משפחתית, מתארות מערכת יחסים תקינה ואוהבת בין בני המשפחה. בין היתר, מספר אחיה של המנוחה (נ/20) שהנאשם מעולם לא רב עם המנוחה או הרים עליה יד (כשדוע שבעבר הוגשה כנגדו תלונה במשטרה - ל.ב.).

68. לגבי יום האירוע, חזר הנאשם על גרסתו, כפי שפורטה בחקירה, שבמהלך היום בילו בני הזוג בנעימים. בין היתר, הם ערכו קניות בחנות לכלי כתיבה, ובסרטון האבטחה (נ/2) ניתן לראות שהמנוחה נהנתה, הייתה שמחה ובמצב רוח טוב (ח"ר, עמ' 266-271, ח"נ, עמ' 424, 457).

69. כאשר ביקרו הנאשם והמנוחה את אחות הנאשם בבידיא, נודע לנאשם שהדרכון של לינא, שאמורה הייתה לטוס יום למחרת, אינו בתוקף. המנוחה שאלה מה הם יעשו, ואמרה שלינא לא תיסע, כי לא מגיע לה. הנאשם המשיך וטען שהמנוחה לא כל כך התייחסה לעניין הדרכון. לנאשם לא הייתה בעיה עם נסיעה זו. המנוחה, מצד אחד, רצתה שלינא תיסע כדי שלא תהיה בבית מספר ימים; אך מצד שני, כעסה ואמרה שלא מגיע ללינא לנסוע לטיול זה (שמימנו הנאשם והמנוחה) (ח"ר, עמ' 271-279, ח"נ, עמ' 457-464).

70. אחותו של הנאשם אזדהאר סלאמה, שאמרותיה במשטרה הוגשו ע"י ההגנה בהסכמה (נ/17 ונ/18) אישרה שבביקור בביתה עלה נושא הדרכון. כששמע זאת הנאשם, הוא נבהל, אך לא כעס. בין הנאשם לבין המנוחה לא היה ויכוח: "ויצאו מאצלנו הכל בסדר" (נ/17, בשו' 24-27) ובאמרה נוספת (נ/18) - היא בטוחה שלא היו מריבה וצעקות בין בני הזוג (נ/18, שו' 8-9).

71. הנאשם אישר את דברי אחותו שבביקור בביתה לא התנהל ויכוח, והמנוחה הייתה רגועה (ח"נ, עמ' 462-464). אציין כי גרסה זו סותרת בצורה חזיתית את הדברים שמסר הנאשם באמרה המשלימה, בגדרה הוא תיאר שבבית האחות ניטש ויכוח בינו לבין המנוחה שלוה סערת רגשות (ת/134, עמ' 6-7, ת/234, עמ' 16).

האירוע האלים:

72. **הנסיעה מבית אחותו של הנאשם:** הנאשם והמנוחה עזבו את בית האחות, ונסעו בירידה מבידיא. בהגיעם ל"שלט האדום" (זירה 0), החלה המנוחה "להאשים" את הנאשם: **"איך אתה עושה דבר כזה, איך לינא, אחרי כל מה שלינא עשתה לי, עושה בעיות, כאב ראש", "בלאגן", "אתה גם מפנק אותה ואתה, בשבילי אתה לא נוסע, עכשיו אתה נוסע לנתב"ג בשבילה, אחרי כל מה שהיא עשתה לי אתה, ככה, כאילו אתה עושה לי דווקא".** הנאשם טען כי רצה לעזור ללינא ולהשלים בינה לבין המנוחה. המנוחה מצדה פעם אמרה שלינא **"תעוף לה מהפנים"** לכמה ימים, ופעם אמרה אז שלא תיסע, ש**"תתבאס"**. המנוחה כעסה על הנאשם על כך שרצה לפתור את הבעיה של הדרכון. התחילו ויכוחים וצעקות, והמנוחה אמרה לנאשם שהוא מפנק את לינא ונוסע אחרי יום שהם ממש עייפים. הנאשם השיב לה שבכל מקרה הוא תכנן לנסוע בשעה 05:00 לנתב"ג, ובמקום זאת - הוא יצא ב- 02:00, ויחדש ללינא את הדרכון. המנוחה חזרה ואמרה שהנאשם אשם, אחרי כל מה שלינא עשתה לה, הוא עושה לה כזה דבר, ומפנק אותה. המנוחה צעקה וקיללה וירקה על הנאשם מספר פעמים. חילופי הדברים התרחשו תוך כדי נסיעה, ומשהייתה המנוחה נרגזת, עצר הנאשם את הרכב בצד (ח"ר, עמ' 282-284).

זירה 0:

73. הנאשם עצר בצד, ואמר למנוחה שתירגע, שהכל בסדר. הוא נתן למנוחה מים, תוך שהוא ממשיך להרגיע אותה. השניים עישנו סיגריה, ולאחר מכן המשיכו בנסיעה לכיוון יפו (בכך מאשר את הגרסה שמסר בת/34) (ח"ר, עמ' 284-285, ח"נ, עמ' 368, 370, 397, 480).

בדיון הנדחה העיד הנאשם שגם בזירה 0 נתנה לו המנוחה "כאפות". כשנאמר לו שלא אמר זאת קודם לכן, הוא אישר זאת, והסביר שהוא לא נשאל על כך (ח"נ, עמ' 410-411).

74. הנאשם והמנוחה המשיכו בנסיעה, וכעבור כשתי דקות שוב צעקה המנוחה, קיללה ונגעה במפתחות הרכב. קולה השתנה והפך להיות חזק. בנסיבות אלה עצר הנאשם בצד (בזירה 1) (ח"ר, עמ' 285-286, ח"נ, עמ' 482-483).

זירה 1:

75. בעדותו בבית המשפט מסר הנאשם גרסה "מתפתחת" ביחס למה שמסר בחקירה המשלימה ת/34:

בת/34 מסר הנאשם גרסה, שלפיה בזירה 1 המנוחה אך ורק חבטה את ראשה באבנים, וצעקה שבבית יהיו או היא או לינא. לאחר שהנאשם הזיז את האבנים, הוא משך את המנוחה בכוח לרכב. על פי גרסה זו, שייך הנאשם את השימוש במשקולת לא לזירה 1, אלא לזירה 2. לפי גרסה זו, בזירה 1, למעט משיכת המנוחה לרכב, לא הפעיל הנאשם אלימות כלפיה, וגם המנוחה לא הפעילה אלימות כלפיו.

בבית המשפט חזר הנאשם על הגרסה שהמנוחה הטיחה את ראשה באבנים, הנאשם הזיז את האבנים, ומשך את המנוחה. בשלב הזה (כשלא הייתה מחלוקת שהמשקולת נמצאה קבורה בזירה 1 - ל.ב.), הוסיף הנאשם מיוזמתו, שבנוגע למשקולת - בחקירה הוא אמר משהו אחר. הוא אינו יודע אם הוא התבלבל, ובהמשך, טען שהוא זוכר שכן אמר זאת בחקירתו (הכוונה היא שהמשקולת הייתה בזירה 1 - ל.ב.) (ח"ר, עמ' 286, 291, ח"נ, עמ' 474, 480).

הנאשם המשיך לתאר את האירועים שהתרחשו בזירה 1 (שבחקירתו ייחס אותם לזירה 2):

המנוחה נטלה מתא המטען של הרכב דבר מה כבד שהיה עטוף בשקית (הכוונה למשקולת), והשליכה אותו על הנאשם. הנאשם נטל את המשקולת מתוך השקית, והניחה בכיסו. בהמשך, התפתחה בין השניים אלימות הדדית: הוא והמנוחה היכו זה את זה, והנאשם איבד שליטה, והוא אינו יודע מה קרה. השניים השליכו אבנים, זה על זה, הנאשם אחז במשקולת ובאמצעותה היכה את המנוחה. הוא אינו יודע לתאר באילו אזורים בגופה (ח"ר, עמ' 287-293, ח"נ, עמ' 397-398, 409-410, 502-510, 515-517).

בהמשך העיד הנאשם שבאמצעות המשקולת הוא היכה את המנוחה בראשה. הנאשם אישר שבכך הוא גרם לשבר בראשה של המנוחה, אם כי הוא שב ואמר שאינו יודע לתאר כיצד ואיפה בדיוק היכה אותה, וגם אינו זוכר היכן פגעה בו המנוחה. ייתכן שהמשקולת פגעה לו בעין וגרמה לו "פנס". הנאשם טען שאינו זוכר האם הייתה המנוחה שותתת דם: הייתה לה מטפחת על ראשה, שהייתה רטובה. הנאשם משך את המנוחה לרכב בכוח. המנוחה לא רצתה לשוב לביתה, באומרה שבבית: "או היא או לינא" (ח"ר, עמ' 293-294, ח"נ, עמ' 480-482, 509-510, 515, 536-537).

76. הנאשם הופנה לסימני הדם וההתזות בזירה 1, המצביעים על כך שהמנוחה הייתה בתנוחה נמוכה כדוגמת כריעה שפופה ושכיבה, כשראשה סמוך לקרקע, וכי עיקר התקיפה נעשתה באבנים ובחפץ קשה. הנאשם השיב שאינו זוכר סיטואציה זו, כפי שאינו זוכר היכן פגעה בו המנוחה עם המשקולת. לדבריו, ניתן מכות גם באמצעות אבן. אפשרי שהנאשם נטל אבן, ונתן למנוחה מכה באמצעותה, וכן ש"נתן לה עם המשקולת בראש" - מכה בראש ולא השלכת המשקולת. הנאשם אינו יודע היכן, מתי וכמה פעמים (ח"נ, עמ' 517-520).

77. התייחסות הנאשם לכתמי הדם הרבים בזירה 1: אבנים רבות מגוללות בדם ואדמה רוויה בדם, המלמדים על כך שבזירה זו נפצעה המנוחה קשה ואיבדה דם רב - הסברו של הנאשם לכך הוא שהמנוחה הטיחה את ראשה בקרקע, גם על האבנים, בעוד שהוא ניסה למשוך אותה לאחור. הנאשם הכחיש שהוא זה שאחז בראשה של המנוחה והטיחו באבנים. ובהמשך, אין הנאשם יכול לתאר ולהסביר בדיוק כיצד זה קרה (ח"נ, עמ' 404-406, 483-484, 502).

78. טענת הנאשם בת/34, שלפיה האלימות באמצעות המשקולת התרחשה בזירה 2, למול מציאת המשקולת כשהיא קבורה ומוסתרת בזירה 1:

הנאשם טען שהוא אינו יודע מדוע הוא קבר את המשקולת בזירה 1, אולי מתוך פחד. הנאשם אישר שהשימוש במשקולת נעשה בזירה 1, זו הייתה הזירה שבה היה "דם ובלאגן", אם כי הנאשם אינו זוכר ששם נפצעה המנוחה באופן משמעותי. הנאשם אינו יודע מה הייתה עוצמת המכות. בהמשך, השיב הנאשם שייתכן שהוא הסתיר את המשקולת (ח"נ, עמ' 399 - 402, 527). מדובר במשקולת שמשקלה כ-3 ק"ג, אותה קנה הנאשם (לטענתו) עבור המנוחה ואחד הבנים למטרת ספורט, אשר הייתה מונחת ברכב יחד עם כלי העבודה (ח"נ, עמ' 580-587).

הנאשם הכחיש כי גרסתו בבית המשפט, שהאלימות באמצעות המשקולת הייתה בזירה 1 (ולא בזירה 2 כפי שטען באמרה ת/34), נובעת מכך שמעדות השוטרים התחוויר לו שהמשקולת נמצאה בזירה 1. לדבריו, הוא לא שם לב לדברים שמסרו החוקרים בבית המשפט, והוא נזכר בעניין המשקולת מספר ימים לפני עדותו, כשקרא את החומר (ח"נ, עמ' 371, 393-396).

79. חולצתו של הנאשם: הנאשם נתפס (בזירה 3) כשפלג גופו העליון עירום. בת/34 טען הנאשם כי בזירה 2 הסיר את חולצתו וניגב באמצעותה את פניה של המנוחה, ולאחר מכן קבר את החולצה והמשקולת באותה זירה (החולצה לא נמצאה). הנאשם אישר שניקה את דמה של המנוחה באמצעות החולצה. ואולם, כפי שעשה לגבי המשקולת כך גם בעדותו בבית המשפט "העביר" את החולצה לזירה 1 כשבמקביל טען שהחולצה אמורה להימצא או בזירה 1 או בזירה 2, ייתכן שמאן דהוא עבר ולקח את החולצה (ח"נ, עמ' 309-313, ח"נ, עמ' 523-528).

ובהמשך, אישר הנאשם שייתכן שכדי שיוכל לחתוך את עצמו, הוא היה צריך להסיר את חולצתו (ח"נ, עמ' 529-531).

80. מצבה של המנוחה בזמן האירוע שהתרחש בזירה 1 ולפני הנסיעה ברכב לכיוון זירה 2: כאמור, טען הנאשם שהמנוחה לא רצתה לשוב לביתה. מצבה הגופני של המנוחה "היה בסדר", והיא הייתה מסוגלת ללכת. הנאשם הכניס את המנוחה למושב שליד הנהג ברכב, והשניים המשיכו לנסוע. בח"נ, ציין הנאשם שהמנוחה עלתה לרכב בכוחות עצמה, והיא "הלכה על הרגליים", והנאשם לא גרר אותה לרכב. לאחר מכן העיד הנאשם שהמנוחה הלכה על רגליה, אך לאור התנגדותה הוא הכניסה לרכב בכוח, ובסוף ישבה (ח"נ, עמ' 293-294, ח"נ, עמ' 398, 481-482, 536-537).

חוסר סבירות טענת הנאשם שהמנוחה שהוכתה (גם) באמצעות משקולת ונמצאה בזירה רוויה בדם, תיכנס לרכב בכוחות עצמה: הנאשם השיב שהמנוחה "הלכה רגיל" (ח"נ, עמ' 405-406). בהמשך הוסיף, שהמנוחה, שהלכה על הרגליים, גם דיברה איתו "כרגיל". היא "התעקשה" ולא רצתה להיכנס לרכב, הייתה על רגליה, דיברה רגיל, התנגדה, והנאשם לא גרר אותה. הנאשם אינו זוכר מה אמרה המנוחה, אך זוכר שהם דיברו ביניהם (ח"נ, עמ' 520-523, 531).

81. הנעל שנמצאה בזירה 1 (שלא הוסתרה בניגוד למשקולת) אינה מתיישבת עם האופן שבו תיאר הנאשם

את הגעתה של המנוחה לרכב ואופן כניסתה: הנאשם אינו משיב ישירות לשאלה, והכחיש ש"פספס" את עניין הנעל (כראיה שפועלת לחובתו - ל.ב.), בעוד שאת המשקולת כן הסתיר (ח"נ, עמ' 474-475).

82. המשך האירוע - הנסיעה ברכב: הנאשם העיד שבנסיעה קיללה המנוחה וצעקה, אך לא צעקות כאב, ובנוסף נגעה במפתח הרכב. לאחר שהמנוחה שרטה את הנאשם בפניו, הוא עצר את הרכב בצד ימין (זירה 2) (ח"ר, עמ' 294, ח"נ, עמ' 398, 535-537).

זירה 2:

83. הנאשם העיד שלאחר שעצר את הרכב, יצאה ממנו המנוחה, והנאשם יצא אחריה. המנוחה רצה לעבר האבנים, ושוב "דפקה" את ראשה באדמה, והנאשם רץ אליה כדי לעזור לה. בזירה זו, שבה שהו השניים זמן ממושך יותר (מאשר במקומות האחרים), הם היכו זה את זה באמצעות אבן, וכן השליכו אבנים מרחוק. בחלוף מספר דקות, השתנה קולה של המנוחה, היא "נרגעה", והייתה כמעט ללא הכרה, אך בין החיים. שניהם שכבו על האדמה ו"הכל נרגע". הנאשם סיפר בבכי, שאז אמרה לו המנוחה את מילותיה האחרונות: "**נאצר, אני מצטערת, תמסור ד"ש לילדים**". הנאשם הבין שמצבה של המנוחה, שפניה היו מלאות בדם, אינו טוב. הוא חשש שהמנוחה נפטרה, נכנס לפאניקה ויצא מכלל שליטה (ח"ר, עמ' 294-299, ח"נ, עמ' 398-399, 402-403, 474).

במקום אחר, הוסיף הנאשם, כי באותה סיטואציה, הן הנאשם והן המנוחה התעייפו מהמאבק, ושכבו על הגב. המנוחה נטלה אבן והיכתה את הנאשם בבטן או בראש, קמה על רגליה, ואמרה לנאשם לקום: "**יא כלב בוא נמשיך לריב**", ודרכה על בטנו ועל פניו (ח"נ, עמ' 538-542). בהמשך, הוסיף הנאשם שכאשר קם על רגליו, בתגובה, "דפק" למנוחה מכות בראש באמצעות אבנים, והמנוחה התמוטטה. כעבור דקה או שתיים, בעת שהמנוחה שכבה, היא ביקשה מהנאשם סליחה, השמיעה קולות של כאב, לאחר מכן נרגעה והשתרר שקט. הנאשם הבין שהמנוחה אינה בין החיים. לרכב גרר הנאשם את המנוחה לאחר שכבר לא הייתה בין החיים (ח"נ, עמ' 542-547). משנשאל הנאשם מדוע שתבקש ממנו המנוחה סליחה, הוא העלה השערה שייתכן שהמנוחה הצטערה על כך שהיא היכתה אותו, אך הסיבה אינה ידועה לו (ח"נ, עמ' 549-550).

הנאשם הופנה לגרסתו באמרה ת/34, שלפיה גם כשהוא נסע מזירה 2 לזירה 3, נשמה המנוחה, אך לא דיברה, והוא חשב לבדוק אותה, לעומת הגרסה בבית המשפט, שלפיה כבר בזירה 2 הוא הבין שהמנוחה לא בחיים. הנאשם השיב שהמנוחה "לא ממש נשמה", והייתה מחוסרת הכרה, ולא זזה (ח"נ, עמ' 548-549).

84. סתירות בגרסאות הנאשם בנוגע להתרחשויות בזירות 1 ו-2:

באמרה ת/34 החקירה המשלימה, מסר הנאשם שבזירה 1 הוא לא היכה את המנוחה כלל, בעוד שבבית המשפט העיד שהוא נקט כלפי המנוחה באלימות הן בזירה 1 והן בזירה 2:

הנאשם העיד שייתכן שהתבלבל בין הזירות, והוא צריך להיזכר. לדבריו, הוא היכה את המנוחה בשתי הזירות - גם בראשונה וגם בשנייה - וזאת "האמת". בחקירה במשטרה סיפר בהקשר זה רק על זירה 2 כי התבלבל. הוא סבור שהיה נכון יותר לבצע את החקירה בשטח (ח"נ, עמ' 373-375). ובהמשך, הנאשם היה בטרומה, הוא לא התכונן לחקירה. נכון הדבר שהנאשם הגיע לחקירה המשלימה כדי לספר את האמת, והוא מנסה להעיד לפי

"המקסימום שהוא זוכר". הנאשם אינו משקר, אלא מתבלבל (ח"נ, עמ' 376-377). ייתכן שבחקירה במשטרה הוא לא זכר שתקף את המנוחה בזירה 1, אך אינו יודע להסביר כיצד נזכר (בבית המשפט) שתקף אותה גם שם, אך אין לו כוונה לשקר. ייתכן שאם יקחו אותו לשחזור, הוא יזכר בעוד דברים (ח"נ, עמ' 377-380). לגבי האפשרות שהנאשם יזכר בפרטים נוספים, אומר הנאשם שהוא רצה שיחקרו אותו באופן "מעמיק יותר" ואינטנסיבי (ח"נ, עמ' 387-390).

מה גרם לנאשם, למרות שלא היה שחזור או "חקירה מעמיקה" כפי שהוא רצה, להיזכר בכך שגם בזירה 1 הייתה אלימות, ומתי נזכר בפרט זה: הנאשם אינו זוכר (בדיוק) מתי נזכר בפרט זה. הדבר היה בהיותו בכלא, וייתכן שהוא סיפר זאת לעו"ד שלו, ואז הוא החליט לספר זאת בבית המשפט. הנאשם השיב שלעיתים, כשהוא יושב לבדו ומעלה "זיכרונות ותמונות", הוא מתחיל להיזכר. הוא זוכר שבמהלך ימים ישב בתא ונזכר בכך. הוא כל הזמן חושב על האירוע (ח"נ, עמ' 391-393).

85. המשך האירוע: לאחר שהמנוחה הייתה חסרת תזונה, נתקף הנאשם בפחד, ובשל כך לא התקשר למשטרה. הנאשם סחב את המנוחה, שלא דיברה ולא הלכה, לרכב, ונסע ברכב כ-500 מ'. המנוחה לא זזה ולא דיברה, הייתה קרה מאוד, והנאשם הבין שהיא נפטרה. כעבור דקה-שתיים עצר הנאשם את רכבו. בזירה 3, משהבין שהמנוחה נפטרה, החליט לביים שוד (ח"ר, עמ' 305-307, ח"נ, עמ' 372, 550 - 551, 553-554).

בת/34 מסר הנאשם שכאשר המנוחה הועלתה על ידו לרכב בזירה 2, היא נשמה והייתה בחיים, מה שלא מתיישב עם הגרסה בבית המשפט: הנאשם העיד שהמנוחה "... הייתה במצב לא טוב.. במצב לא טוב בכלל...". בזירה 2 הוא גרר אותה לרכב וסמוך לאותו רגע, שהוא העלה אותה לרכב, "הוא איבד אותה", ובזירה 3 הוא הוציאה מהרכב וביצע בה החייאה (ח"נ, עמ' 371-373).

זירה 3:

86. הנאשם הופנה לעדותה של ד"ר גיבס, שלפיה קיימת אפשרות שחלק מהמכות שקיבלה המנוחה ניתנו כשכבר לא הייתה בין החיים. הנאשם השיב שהוא לא חושב שהייתה סיטואציה כזו: כשהיכה את המנוחה היא הגיבה, צעקה והשתוללה (ח"נ, עמ' 588-589).

87. הנאשם הודה בפה מלא ש"עשה הצגה", כאילו ששדדו אותו ואת המנוחה, וכי בזירה 3 ביים זירת שוד. על רעיון השוד חשב הנאשם בזירה עצמה, או מספר שניות לפני שעצר את הרכב (ח"ר, עמ' 309, ח"נ, עמ' 552-553). הנאשם ביצע פעולות רבות בזירה, שלגבי רובן הוא מאשר שהן היו חלק מ"ההצגה":

א. הנאשם הניח את המנוחה על האדמה ושטף את פניה במים: הנאשם אינו יודע מדוע שטף את פניה, אולי מתוך אהבה, אך לא כדי לטשטש סימנים (ח"ר, עמ' 309 - 310, ח"נ, עמ' 551-552).

ב. הנאשם נטל מהרכב סכין קטנה באמצעותה חתך את עצמו בידים ובבטן, ואת הסכין החזיר לרכב בצירוף חתיכת בד. חלק מהחבלות גרם לעצמו באמצעות ידיו (ח"ר, עמ' 309 - 313, 322).

החבלה שנגרמה לנאשם בעין נוצרה במהלך המאבק בין הנאשם לבין המנוחה: הנאשם טען שהוא והמנוחה

היכו זה את זה והשליכו אבנים ואת המשקולת. הנאשם אינו זוכר האם המכה בעין נגרמה מהמשקולת, מאבן או מידיה של המנוחה, אם כי בזירה היו גם המשקולת וגם האבנים (ח"נ, 313-320).

שריטה מעל המצח ומתחת לעין נגרמו על ידי המנוחה באחת העצירות (ח"נ, עמ' 321-322).

ג. הזזת הרכב מהזירה: הנאשם נסע עם הרכב כמה מאות מטרים כדי להזעיק עזרה, ומיד שב על עקבותיו, תוך שהוא משליך את הסכין וחתכת הבד (ח"ר, עמ' 325-327, ח"נ, עמ' 556, 558-559). לא היה בפי הנאשם הסבר מדוע הותיר את המנוחה בזירה כשכבר לא הייתה בין החיים לצורך הזעקת עזרה. הנאשם הכחיש שרצה לברוח מהמקום, וטען שראה ממול משטרה, צפצף, הבהב באורות וחזר לזירה: **"נאצר לא היה נאצר..."**, וגם המנוחה לא הייתה המנוחה באותו היום (ח"נ, עמ' 419-420, 555-556, 560).

הנאשם כבש את גרסתו בנושא הזזת הרכב, עד אשר הוטח בפניו שנהג משאית דיווח על שינוי מיקום הרכב: על כך השיב הנאשם שיתכן שחלק מהדברים שעשה היו ללא מחשבה. הנאשם שכח לספר על כך, ועשה כן כאשר הזכירו לו נקודה זו (ח"נ, עמ' 556 - 559).

הנאשם אישר שהזזת הרכב נעשתה לאחר שכבר החליט על "סיפור השוד" (ח"נ עמ' 421-422).

ד. עוד בטרם הזעיק עזרה, ניפץ הנאשם את חלון הרכב (ח"נ, עמ' 420-421). משהוטח בפניו שבגרסאות הכוזבות בחקירה, הוא מסר הסברים שקריים (בזירה היו כוחות ביטחון וכלי רכב, הזכויות עפו לתוך הרכב וכיו"ב), טען הנאשם שהוא אינו זוכר שאמרו לו במשטרה שבזירה 3, מחוץ לרכב, נמצאו זכויות (ח"נ, עמ' 417-418).

ה. הנאשם שם אזיקונים על צווארה של המנוחה כשכבר לא נשמה, והכין אזיקון גם עבור עצמו: הנאשם מסר שחיבר שלושה אזיקונים ויצר מהם שרשרת, במטרה להראות שתקפו את המנוחה והרגו אותה. את האזיקון לא סגר הנאשם עד הסוף, אלא בצורה רפויה, והוא נסגר רק מאוחר יותר כשניסה לגזור אותו. סגירת האזיקון נבעה מתוך חוסר שליטה, עצבים, היעדר שיווי משקל וטעות. הנאשם אישר שחיתוך האזיקונים היה חלק מההצגה: ליצור מצג שהוא ניסה הציל את המנוחה מהשודדים. ובהמשך, הנאשם אינו יודע מדוע שם את האזיקונים (ח"ר, עמ' 322-325, ח"נ, 418-420, 560-567, 569).

נזכיר כי על פי חוות דעתה ועדותה של ד"ר גיבס, מותה של המנוחה נגרם גם בגלל מנגנון של חנק: בצווארה של המנוחה נמצאה תעלת לחץ, שרוחבה מתיישב עם רוחב האזיקון. לנוכח היות האזיקון מהודק, לא נמצאו מתחתיו דימומים, אך נמצאו שבר בעצם הלשון עם דימום ודימום בריר סמוך לסחוס התריס, אשר מתיישבים עם כך שליבה של המנוחה עדיין פעם: בבית המשפט היא הוסיפה כי גם אם האזיקון הושם לאחר המוות, הרי שבכל מקרה היה מנגנון חנק אחר (כגון באמצעות הידיים), וזאת לפי הנזקים המפורטים לעיל. יחד עם זאת, אילו היה החנק באמצעות הידיים, היה מצופה שהקורבן יתנגד ויווצרו דימומים נרחבים בצוואר, אלא אם כן היה הקורבן חסר הכרה על כל המשתמע מכך לגבי יכולת התנגדותו (ר' סעיף 41 לעיל).

הנאשם, לאחר שהופנה לחוות הדעת של ד"ר גיבס, שלפיה בעת שנחנקה המנוחה היא הייתה עדיין בין החיים, עמד על כך שהוא שם את האזיקון על צווארה של המנוחה לאחר שהיא נפטרה, במטרה לביים את

השוד, כשלצד זה הוא הכחיש שהוא חנק אותה בדרך כלשהי: לא לפני ששם את האזיקון ולא לאחר מכן (ח"נ, עמ' 567-568).

ו. השיחה של הנאשם למד"א: הנאשם אישר ש"הכל הצגה", וכי הפנייה למד"א נעשתה כאשר הנאשם יודע שהמנוחה אינה בין החיים (ר' סעיף 46 לעיל). הנאשם אישר שבזירה 3 הוא לא הזעיק עזרה, לא התקשר למי מבני המשפחה, וכן לא סימן לרכבים לעצור (ח"נ, עמ' 551).

גרסת הנאשם - היסוד הנפשי

88. כאמור, הנאשם אינו חולק על קיומו של היסוד הפיזי של העבירה, דהיינו: שבמעשיו הוא גרם למותה של המנוחה. ואולם, הנאשם טוען כי לא ביצע עבירה של רצח כנטען על ידי המאשימה. הנאשם מכחיש שתכנן מראש לגרום למותה של המנוחה, מכחיש שחפץ במותה, וכי היה קר רוח בזמן המעשה (ח"ר, עמ' 303-299, 330, ח"ח, עמ' 611-613).

89. בעדותו בבית המשפט לא הכחיש הנאשם שהוא אחראי למותה של המנוחה ולטרגדיה ולאסון הכבד שפקדו את המשפחה. לדבריו, לא הייתה לו כל סיבה/מניע לגרום למותה של המנוחה: בין בני הזוג לא היה סכסוך, לרבות בענייני רכוש. הנאשם העיד על עצמו כאדם שקט בדרך כלל, שמתרחק מאלימות פיזית ומילולית. בזמן האירוע - כך הנאשם - הייתה האלימות הדדית, והנאשם לא החליט דבר. הנאשם הכחיש מכל וכל שכאשר עזב יחד עם המנוחה את בית אחותו, גמלה בלבו ההחלטה לגרום למותה של המנוחה. כך גם הכחיש שההחלטה זו גמלה בלבו כאשר אמרה המנוחה את המילים: "או אני או לינא". לטענת הנאשם, אין זו הפעם הראשונה שהמנוחה התבטאה באופן זה, שכן בעבר היא ביקשה להוציא את לינא מהבית. מבחינת המנוחה, הייתה התייחסות רצינית לבחירה של הנאשם בינה לבין לינא. הנאשם מצדו, לא לקח את דבריה של המנוחה ברצינות. הוא הוסיף, כי כל חייו, היה תפקידו להפריד ולהשלים. במקום אחר בעדותו אמר הנאשם שהדבר היחיד שגרם לו לאיבוד השליטה, היה כעסה של המנוחה שהאשימה אותו שהוא מפנק את לינא וקיללה אותו, ובכך היא השפילה אותו, ובהמשך התבטאה שזה או היא או לינא (ח"ר, עמ' 303-305, 328-330, 332, 339-340, 347, 488, 495-499, ח"ח, עמ' 613-616).

מדוע גרם הנאשם למותה של המנוחה:

90. טענת הנאשם: "אני בעצמי לא יודע, איך שיצאתי משליטה, אני לא יודע". הנאשם אינו יודע מדוע הוא הגיב בצורה קשה, מכיוון שהוא מעולם לא היה איש מדון, והוא אינו יודע מה זה דם. הטענה היא אפוא, שבשלב מסוים איבד הנאשם שליטה על מעשיו (ח"ר, עמ' 303-305).

מדוע איבד הנאשם את שליטתו העצמית:

91. הנאשם תיאר את השתלשלות האירועים, במהלכה "הטריפה" אותו המנוחה, עד אשר איבד את השליטה על מעשיו: בביקור אצל אחותו של הנאשם בבידיא, התגרתה בו המנוחה והטריפה אותו. המנוחה שוחחה ארוכות עם אחותה בטלפון, בקשר לבת לינא, והנאשם סבור שאז קיבלה המנוחה את ה"ג'ננה". הנאשם הופנה לכך שבביקור בבית האחות לא היו אינדיקציות לכך שהמנוחה הייתה כה עצבנית

כפי שהוא מתאר: הדברים לא עלו מעדות אחותו של הנאשם, וכן נמצא פתרון לחידוש הדרכון: הנאשם, שממילא אמור היה להסיע את לינא לנתב"ג, יקדים את שעת היציאה, לצורך חידוש הדרכון. על כך השיב הנאשם שהמנוחה לא רצתה להפגין עצבנות ליד אחותו (ובמקום אחר, אולי התביישה), אבל "אפשר לברר" זאת עם בוסאינה, אחותה של המנוחה, איתה דיברה המנוחה בטלפון. לגופו של עניין, רגזה המנוחה על כך שהנאשם היה צריך לנסוע לנתב"ג שעתיים קודם, ובכך הוא "הולך לקראת לינא" ומפנק אותה. לתפיסתה של המנוחה, הנאשם מפנק את לינא, ובעבר מעולם לא נסע בשעות כאלה בלילה. המנוחה לוקחת דברים קשה, והיא ריחמה על הנאשם שהוא צריך לנסוע (ח"נ, עמ' 396, 464-467).

92. לאחר שהנאשם והמנוחה יצאו מבית אחותו של הנאשם - כך הנאשם - המנוחה "ממש התחילה להתעצבן", ומכאן מתאר הנאשם את תהליך ההסלמה של האירוע עד סופו המר (ח"נ, עמ' 396).

93. הנאשם חזר והדגיש שהאלימות החלה בכך שהמנוחה היכתה קודם את עצמה, והוא שלל שהיא היכתה אותו קודם. בכך הוא מנמק גם את התמיהה מדוע אם ריחמה עליו המנוחה שהוא צריך לנסוע באמצע הלילה לנתב"ג, היא היכתה אותו. במילים אחרות: קודם היכתה המנוחה את עצמה, והנאשם הרביץ לה בסיום האירוע (ח"נ, עמ' 467-470).

94. בתהליך ההסלמה מתאר הנאשם שהמנוחה היא זו שהשפילה אותו, ירקה עליו, קיללה אותו וצעקה צעקות לא רגילות: אשתו לא הייתה אשתו, וקולה השתנה. הנאשם ציין שהטבע של המנוחה היה שהיא יכולה "להתעצבן ברגע", ואף "השיא עצה" לחוקר לשאול את הילדים ולחקור על כך את כל בני המשפחה. במקרה זה המנוחה "התהפכה", כאשר סלע המחלוקת היחיד היה שהנאשם מפנק את לינא, ובאותו לילה הוא עומד לנסוע עבורה לנתב"ג. בחילופי הדברים שהיו בין הנאשם לבין המנוחה (בזירה 0), מבחינת הנאשם, נפתר העניין, אך לא כך היה הדבר מבחינת המנוחה. אם בבית אחותו התביישה המנוחה לדבר על הנושא, הרי שכאשר שוחחו (בזירה 0) היא אמרה את מה שהיה לה להגיד. המנוחה שתתה, הם עישנו סיגריה והיא נרגעה מעט. ברם, כשהמשיכו בנסיעה, בתוך זמן קצר, החלה המנוחה לצעוק ולקלל, ואז עצר הנאשם את הרכב בזירה 1 (ח"נ, עמ' 475-480).

95. בזירה 1 פגעה המנוחה בעצמה: "ישר החלה לדפוק את ראשה באבנים". בהמשך, שוב תולה הנאשם את ההידרדרות במצב בהתנהגותה של המנוחה, אשר נטלה את המשקולת מהרכב והשליכה אותה עליו, השניים היכו זה את זה באבנים, ואז השליך הנאשם את המשקולת עליה. ואולם, בלבו של הנאשם לא התגבשה החלטה להרוג את המנוחה, ולא היה לו שום רצון לעשות כן (ח"נ, עמ' 480, ח"נ, עמ' 607-609).

96. התנהגותו של הנאשם אינה מתיישבת עם איבוד עשתונות, אלא מצביעה על שרשרת פעולות שבוצעו בקור רוח: הנאשם עומת עם כך שהוא היכה בראשה של המנוחה באמצעות משקולת, קבר את המשקולת, המשיך והיכה את המנוחה, ולאחר מכן ביים זירת שוד. תגובת הנאשם לכך היא שהוא אינו יודע להשיב איך עשה זאת ומדוע. אין לו תשובה מדוע נעשה המעשה במספר זירות (ח"נ, עמ' 472-470).

97. לאחר שהמנוחה הייתה פצועה ומוכה בזירה 1, לא הסיע אותה הנאשם לבית חולים לקבלת טיפול:

על כך הגיב הנאשם שהמנוחה עמדה על רגליה, לא ביקשה ממנו להסיעה לבית חולים, והוא עצמו לא חשב על כך (ח"נ, עמ' 532-533).

98. התנהגותו של הנאשם בזירה 2: הכיכד היכה הנאשם את המנוחה גם בזירה 2, לאחר שהוכחה בחוזקה באמצעות המשקולת ונלקחה מזירה מגואלת בדם: הנאשם השיב שהמנוחה היכתה אותו (ח"נ, עמ' 397).

99. הנאשם גרר את המנוחה לזירה 3 שם עליה אזיקונים, הסירם, והתקשר למד"א. תגובתו של הנאשם הייתה ש"הראש לא עבד", והוא אינו יודע מה הוא חשב אז (ח"נ, עמ' 533-534). ובמקום אחר, הוא לא ידע איפה היה הראש שלו והמצפון שלו שהוא הגיב בצורה כה קשה. הנאשם איבד את העשתונות ואת השליטה ועשה דבר נוראי, שהוא טרגדיה לכל המשפחה ולעצמו (609-611).

100. איבוד השליטה הוא פועל יוצא של האלימות המילולית והפיזית מצד המנוחה: הנאשם העיד שאולי הוא איבד שליטה כתוצאה מעוצמת הקללות וההשפלה: המנוחה ירקה עליו פעמים רבות וצעקה עליו, נתנה לו "כאפות" לפניו והיכתה אותו, ואז היכה אותה הנאשם. ואולם, באותו רגע לא ידע הנאשם שהמכות עם המשקולת בראש ועם האבנים יובילו למותה של המנוחה. באותו רגע, הוא לא חשב מה יקרה. מה שהוא חשב היה איך הוא יגיד לילדים (ח"נ, 605-609). אין בפי הנאשם תשובה הכיכד ייתכן שהוא איבד את עשתונותו לרגע, אם פעל במספר זירות, בשתיים מהן באלימות קשה, ולאחר מכן ביצע מהלכים רבים לשיבוש החקירה (ח"נ, עמ' 612-614).

התנהגותו של הנאשם בחקירה:

101. להלן מספר דוגמאות לאמירות שהשמיע הנאשם בחקירה כלפי החוקרים ולהתנהגותו:

א. מספר פעמים במהלך החקירה אמר הנאשם לחוקריו שיביאו לו עוד עדים: **"זה טוב בשבילי אם יהיו עדים.. אני מחכה לעדים. לעדויות"** (ת/ב, עמ' 20-21). בבית המשפט אין לנאשם תשובה עניינית מדוע אמר זאת, והוא הגיב: **"אני מודה ששיקרתי"** (ח"נ, עמ' 590).

ב. בחקירתו השמיע הנאשם טענות לגבי התנהגות המשטרה כלפיו, על אף שהוא היה בגדר "קורבן" (לשוד ולנקמה) (ת/ב, עמ' 78-79, 93, ת/ב, עמ' 27-28, ת/ב, עמ' 7, ת/ב, עמ' 7-8, ת/ב, עמ' 4, 33).

הנאשם אמר לחוקר שיתפלל שיום אחד לא יגיע למצבו של הנאשם. זאת ועוד, כאשר נאמר לנאשם שיש חוות דעת של המכון לרפואה משפטית, הוא אמר לחוקר שהמשטרה מביימת ראיות (ת/ב, עמ' 79, 135, ח"נ, עמ' 591).

ג. התנסחות מזלזלת כלפי החוקרים: כשהחוקר אומר לנאשם שהמשטרה עושה עבודה יסודית, הוא משיב לחוקר שיעבוד יותר טוב: **"אולי זה יעזור לכם"**. **"תעבוד, תעבוד...אם עבדתם בכלל"** (ת/ב, עמ' 24, ת/ב, עמ' 85).

ד. בחקירה במשטרה אמר הנאשם לחוקר שהוא הקורבן, אין לחוקר מצפון, והחוקר חוזר בערב למשפחתו (ת/ב10, עמ' 61-62). בבית המשפט העיד הנאשם כי הוא אינו זוכר שכך אמר לחוקר (ח"נ, עמ' 492-492).

ה. בחקירות רבות במשטרה בכה הנאשם, וניסה לשכנע את חוקריו שהוא קורבן השוד (ת/ב5, עמ' 3, 9, ת/ב9, עמ' 78, ת/ב10, עמ' 27, 37, ת/ב10, עמ' 46, ת/ב28, עמ' 9). בבית המשפט העיד הנאשם שכל הזמן הוא חשב על המנוחה ועל אובדנה (ח"נ, עמ' 599 - 600). משנשאל הנאשם על ידי חוקריו אם הוא הרביץ למנוחה, הוא פרץ בצחוק (ת/ב27, עמ' 107). בבית המשפט: "יתכן שזה היה חלק מההצגה (ח"נ, עמ' 601-600).

ו. בחקירות במשטרה הרבה הנאשם לומר לחוקריו שהוא קורבן ושהוא בטרומה (ת/ב3, עמ' 25, 33, ת/ב4, עמ' 13, ת/ב5, עמ' 29, ת/ב37, עמ' 28, ת/ב57, עמ' 5, 16-18, ת/ב67, עמ' 5, ת/ב9, עמ' 78, 100, ת/ב10, עמ' 17, 27, ת/ב11, עמ' 37, ת/ב13, עמ' 39, ת/ב13, עמ' 53, ת/ב18, עמ' 7, ת/ב20, עמ' 40-38, ת/ב21, עמ' 19-22, ת/ב27, עמ' 99, ת/ב30, עמ' 71). תגובת הנאשם בבית המשפט: אומנם הדברים נאמרו על יסוד ייעוץ שקיבל על ידי אחד מסנגוריו, אך הוא אמר את הדברים באופן אמיתי ומתוך תוכו, ולא בשל הייעוץ (ח"נ, עמ' 603-601).

ז. בחקירה ביקש הנאשם להיבדק בפוליגרף (ת/ב5, עמ' 23, ת/ב27, עמ' 42). בבית המשפט העיד הנאשם שסנגורו ביקש ממנו שיקחו אותו ל"מכונת אמת", ויתכן שהנאשם ביקש זאת מהחוקרים (ח"נ, עמ' 447-446).

ח. בחקירה ביקש הנאשם מספר פעמים מחוקריו לקחת אותו ל"שטח": **"קח אותי לשטח.. אולי אני אזכר במשהו..."** (ת/ב27, עמ' 33). **"קח אותי לשטח... אולי אני אזכר במשהו שיעזור לי, שיעזור לכם.."** (ת/ב28, עמ' 65). **"אין לי הרבה מה לחשוב. קח אותי לזירה...להעלות זיכרונות... נעלה זיכרונות, נזכר במשהו"** (ת/ב30, עמ' 145). בבית המשפט העיד הנאשם שאינו זוכר זאת (ח"נ, 441-439). משהופנה הנאשם לשלושה שחזורים שנעשו החקירה, השיב באופן כללי שאולי הוא חלף (עם החוקרים) במקום (ח"נ, עמ' 441-444).

ט. בעדותו בבית המשפט אישר הנאשם שבחקירה הוא נתן תיאור של השודדים, ושיש סיכוי שהיה זה רעיון שלו לדפדף באלבום העבריינים כדי ל"אתר את השודדים". יצוין שבדוח על אודות הליך זה נכתב שהנאשם לא זיהה חשודים. ברם, בחקירות שהתקיימו לאחר מכן, ציין הנאשם שבאלבום הוא הבחין באדם שנראה דומה אך לא זהה (ת/ב53, ת/ב11, עמ' 4, 5, ת/ב13, עמ' 71, ח"נ עמ' 451-453).

י. עימות עם אחיותיה של המנוחה מג'דה ובוסאינה (ת/ב25): העימות המדובר הוא שלב דרמטי בחקירה. אחיותיה של המנוחה צעקו ובכו, והטיחו בנאשם שהוא רצח את אחותן וכי ילדיו של הנאשם, כמו כל בני המשפחה, יודעים שזה הוא הרוצח. מג'דה: **"זה שרף את הדם שלנו... מה?.. ערבים הרגו את אחותי? ... אתה רצחת אותה... מה עשית? שמת אזיק על הצוואר שלה?"** בעימות הכחיש הנאשם את האשמה בכל תוקף (ת/ב25, עמ' 3-5).

בבית המשפט, לאחר שהוקרן העימות בנוכחות הנאשם, טען הנאשם כי הוא אינו זוכר את העימות כלל, וגם אינו זוכר שמג'דה אמרה שהילדים יודעים שהוא רצח את אימם. משעומת הנאשם עם כך שאין היתכנות שהוא אינו זוכר את הרגעים הדרמטיים הללו, הוא השיב כך: **"עכשיו אני נזכרתי, כן...". "זה היה עימות, אני זוכר, אבל מה אנחנו דיברנו, אני לא זוכר"**. הנאשם אינו זוכר, אך לשאלה ישירה השיב שעכשיו הוא נזכר שמג'דה אמרה שהילדים יודעים (ח"נ, 363-367).

מדוע סיפר הנאשם גרסה שקרית במשטרה (השוד), ושינה את גרסתו לאחר הגשת כתב האישום:

102. בניית גרסת השוד החלה למעשה בזירה בפעולות שביצע הנאשם לשיבוש הזירה ומסירת גרסה כוזבת בדיווח למד"א, למשטרה ולנהג משאית האשפה. לאחר מכן, כאמור, מסר הנאשם מספר רב של אמרות במשטרה, השתתף בפעולות חקירה (שחזורים ועימותים), ושמר על שלד גרסת השוד, וזאת כפי שפורט בסעיפים 55-62 לעיל. בחקירתו המשלימה ת/34 פרס הנאשם את גרסתו לגופו של עניין, ופחות התייחס לסיבות בגינן כבר בזירה בנה את הגרסה השקרית. עם זאת ציין שבאותה סיטואציה הוא פחד ולא ידע מה לעשות.

103. בבית המשפט העיד הנאשם שהסיבה בגינה הוא שיקר נעוצה אך ורק בילדיו: הנאשם חשש מה יגידו ילדיו ואיך הוא יוכל להביט להם בעיניים. הנאשם מאשר שבעת היותו עצור, הוא שוחח עם הילדים בטלפון, שיחות שלוו בבכי ובהתרגשות, אך הוא אינו זוכר האם הוא סיפר להם דבר מה על אודות השוד. כך גם טען הנאשם כי הוא אינו זוכר שבתקופת מעצרו וחקירתו הוא עצמו ביקש לדבר עם ילדיו ועם אחיה של המנוחה (ח"ר, עמ' 309, 336-338, ח"נ, עמ' 438-439).

מדוע לאורך תקופה של חודשים ארוכים, דבק הנאשם בגרסת השוד? הנאשם מונה שתי סיבות מצטברות לכך (ח"נ, עמ' 341-343):

104. הסיבה האחת, שהועלתה על ידי הנאשם גם בת/34 כסיבה יחידה: ייעוץ משפטי שקיבל מעו"ד תילאווי שייצג אותו מתחילת החקירה עד שלב מסוים שבו הוחלף על ידי עו"ד אחר. הנאשם לא הכחיש שבחקירותיו נאמר לו על ידי החוקרים פעמים רבות שגרסתו אינה נכונה והוא לא סיפר את האמת. ואולם, לטענתו, בשלב שבו ייצג אותו עו"ד תילאווי, מספר ימים לאחר שהחקירה החלה, הוא חשף בפניו כי הייתה אלימות הדדית בינו לבין המנוחה, לרבות באמצעות משקולת ואבנים, וכי הוא הרג את המנוחה. ואולם, עו"ד תילאווי אמר לו: **"אל תשנה גרסה, אסור"**, אין זה מומלץ לשנות גרסה. בהמשך עדותו אמר הנאשם שבשיחה עם עו"ד הוא לא נכנס לפרטי המקרה. עו"ד לא אמר לו לשקר, אלא רק שלא לשנות גרסה. בהמשך, הוחלף הייצוג, והנאשם יוצג על ידי עו"ד שאדי כבא. עו"ד כבא, שגם לו סיפר הנאשם שהוא זה שהרג את המנוחה, יעץ לו שלא לשנות את הגרסה (המקורית). בהיבט של הייעוץ המשפטי - כך הנאשם - רק מפי עו"ד אבי כהן, שמונה לייצג את הנאשם לאחר הגשת כתב האישום, ככל הנראה שמע הנאשם דברים שונים: נאמר לו על ידי עו"ד כהן שהוא יכול לספר את האמת, וסיפר את מה שקרה (ח"ר, עמ' 327-328, ח"נ, עמ' 340, 347-353, 435-437, 448-451).

105. עו"ד תילאווי, אשר זומן כעד מטעם ההגנה, אישר כי ביום 30.10.16, במפגש שהתקיים בינו לבין הנאשם בבית המעצר, סיפר לו הנאשם גרסה שונה מגרסת השוד. לראשונה אמר לו הנאשם שגרסת השוד לא

הייתה ולא נבראה. הוא סיפר לעו"ד תילאווי שהוא רב עם המנוחה בנושא הקשור בנסיעתה של הבת לחו"ל, וכתוצאה מהריב היו מכות הדדיות, וככל הנראה נפטרה המנוחה. עו"ד תילאווי זכר שהנאשם העלה את נושא השימוש באבנים רק בהקשר של השוד. בקשר לעימות האלים עם המנוחה, לא הזכיר הנאשם אבנים או משקולת (ח"ר, עמ' 625-626, ח"נ, עמ' 629-631). כן ציין עו"ד תילאווי שלדברי הנאשם הוא סיפר את סיפור השוד כי פחד שהמשפחה של המנוחה וילדיו שלו ידעו את מה שקרה (ח"נ, עמ' 638).

עו"ד תילאווי הסביר כי השיחה המדוברת לא הייתה במפגש הראשון בינו לבין הנאשם. הוא עצמו תמיד מיעץ לחשודים לומר את האמת, ומסביר להם את זכויותיהם: זכות השתיקה והזכות לאי הפללה עצמית, תוך שהוא מדגיש שההחלטה כיצד לפעול היא של הלקוח, ואין הוא מיעץ ללקוח מה לומר. מששאל הנאשם את עו"ד תילאווי מה הסיכוי שהשופטים יאמינו לו אם הוא ישנה את גרסתו כעת, הוא הסביר לנאשם את סוגיית כבישת העדות, כשלצד זה הוא הדגיש שעל הנאשם לספר את האמת, ושההחלטה (אם לספר) היא רק שלו. בכך הסתיימה הפגישה ביניהם. למחרת הוחלף הייצוג, והנאשם יוצג על ידי עו"ד שאדי כבא (ח"ר, עמ' 625-626, ח"ח, עמ' 640).

עו"ד תילאווי דחה בשאט נפש את טענת הנאשם, שלפיה הוא אמר לו שאסור לשנות גרסה, ושימשיך לספר את אותה הגרסה. הוא חזר והדגיש את חובת אמירת האמת, ולצד זה את זכות השתיקה, וכי את ההחלטה כיצד לפעול השאיר בידי הנאשם (ח"נ, עמ' 628-629, 630 - 633, 638).

עו"ד שאדי כבא לא זומן כעד מטעם ההגנה.

106. הסיבה השנייה, עליה העיד הנאשם בבית המשפט: הוא עדיין חשש לספר את האמת מחמת הבושה מפני הילדים: **"מתבייש זו לא מילה, מה להגיד להם"**. זו הסיבה לכך שהנאשם עשה את כל "ההצגה". ובמקום אחר: **"היה כאילו לספר לילדים. זה היה מאוד קשה. מאוד קשה. אני מעדיף שאני יאכל אותה ויהיה מה שיהיה מאשר לספר"** (ח"נ, עמ' 341-343, 361-362).

107. החל מהשלבים הראשונים של החקירה, הסבירו החוקרים לנאשם פעמים רבות את משמעות כבישת הגרסה ואת חשיבות אמירת האמת. בין היתר נאמר לו שיש חשיבות גם לעיתוי של מסירת האמת, על מנת שבהמשך לא יישאל הנאשם מדוע הוא לא הסביר את הדברים כבר מהתחלה, ואולם הנאשם המשיך לדבוק בגרסתו המקורית (ת/ב, עמ' 4-33, ת/ב, עמ' 25-26, ת/ב, עמ' 86-87, ת/ב, עמ' 11, 26-27, ת/ב, עמ' 16-17, 20, ת/ב, עמ' 14, 22, 94-95, ת/ב, עמ' 14-15).

108. בתחילת חודש ספטמבר 2017 (לאחר הגשת כתב האישום) ביקש הנאשם להיחקר פעם נוספת: הנאשם חפץ לספר מה קרה, מתוך מחשבה שהגיע הזמן לספר את האמת לכולם. כאמור, לכך הוא קיבל אישור מסנגורו. הנאשם העיד כי נכון לעת הזו, אין לו סיבה או אינטרס לשקר, וכי בהשלמת החקירה (ת/ב, 34) הוא רצה לספר את האמת, ובחקירה זו לא שיקב. הוא סיפר לחוקריו את מה שהוא זכר, אם כי הוא בטוח ששכח דברים רבים (עמ' 354 - 356).

עדוּתָהּ של לינא שוא, בתם של הנאשם והמנוחה

110. לינא, שמסרה שתי אמרות במשטרה (נ/23 ונ/24), זומנה לבית המשפט על ידי ההגנה. התמונה המצטיירת מעדותה בבית המשפט (במהלכה הוכרזה כעדה עוינת) ומאמרותיה במשטרה היא שונה מגרסתו של הנאשם במספר נושאים מהותיים: בעוד שהנאשם ניסה להציב את המנוחה כאישה עצבנית מאוד ואלימה כלפי לינא, שמטרתה הייתה להזיק ולפגוע בלינא, תיארה לינא את מערכת היחסים בינה לבין אימה באור שונה.

111. לינא תיארה את המנוחה כאישה ישרה, מוצלחת ובעלת אופי חזק, אשר תפקדה היטב בבית ומחוצה לו - המנוחה עבדה מחוץ לבית ונטלה חלק בפרנסת בני המשפחה. כמו כן בכנות רבה תיארה לינא את עצמה כנערה מרדנית, שלא הקלה על אימה. היא עזבה את הלימודים בגיל צעיר, החליפה מקומות עבודה, התארסה וביטלה את האירוסין. התנהגותה עוררה דאגה בלב המנוחה, כאשר בין היתר, באחד הימים היא נעדרה מהבית במשך כל הלילה. על רקע זה היו לא מעט חיכוכים בינה לבין המנוחה, שגלשו לוויכוחים עם הרמת קול, ולעיתים לוו באלימות פיזית, סטירה או דחיפה, אך לא מעבר לכך. לצד זה הדגישה לינא את הערכתה כלפי אימה המנוחה ואת הפן החיובי ביחסים ביניהן. בין היתר, היא ציינה שהיה להן הומור משותף, והן היו "חברות טובות" (ח"ר, עמ' 645-650, 659-662, 665-666, 676, 682-683).

לינא הוסיפה כי בתקופה שלפני מות המנוחה, הייתה המנוחה חלשה מאוד ומדוכאת. היא הסתגרה בבית ונטלה כדורים. לינא העירה שהנאשם אמר לה (ללינא) שגם היא תיקח מהכדורים (מבלי שלינא קיבלה מרשם) (ח"ר, עמ' 647, ח"נ, עמ' 684).

111. את הנאשם תיארה לינא כאדם אדיש, שמרבית שעות היממה נמצא מחוץ לבית. נכון הדבר שהנאשם פרנס את בני המשפחה, אך לינא הדגישה מספר פעמים כי למעשה היא אינה מכירה את אביה: **"אני לא מכירה את אבא שלי... אני לא מכירה אותו מספיק כי הוא לא היה איתנו, לא גדל איתנו"** (עמ' 646, שו' 24-29, 663-664). **"איפה הוא היה כל השנים האלה? אני לא מכירה אותו, אני באמת לא מכירה אותו, אני לא מכירה את האופי שלו... הכל, כלום"** (ח"נ, עמ' 670, שו' 9-12).

112. בהמשך לתיאור התנהגותו של הנאשם לאורך השנים, הוסיפה לינא מיוזמתה כי בשנה שקדמה למותה של המנוחה, היה הנאשם מפנק את המנוחה "בלי סוף": **"אחרי 26 שנים, הוא מכניס לה כסף לבנק וקונה לה שטיחים ב 2000 ₪... כל שבוע טיולים... הוא ניתק אותה מאיתנו... הוא פשוט לקח אותה באמצע בועה, זרק אותה באיזשהו מקום שלא תדע איך מה, מה עובר עליה, איך היא, כואב לה, לא כואב לה. הוא פשוט לקח אותה... כל שבועיים הם בטיול טבע..."** (ח"נ, עמ' 670). יוער כי לינא פירשה את התנהגותו של הנאשם על רקע מעשה בגידה שפגע במנוחה (ח"נ, עמ' 670-672, 675).

113. לגבי יום האירוע, אישרה לינא שדודתה גילתה שהדרכון שלה אינו בתוקף, ויצרה קשר טלפוני עם הוריה. תחילה דיברה עם הנאשם, שאמר לה שתוך חצי שעה הוא יגיע הביתה. בהמשך, בסביבות שעת חצות, ענתה המנוחה לשיחה, ולינא שמעה שהיא עייפה. היה לה **"הלו כזה גוסס"**, והנאשם אמר לה שהם נמצאים אצל הדודה, והשיחה נותקה. לאחר מכן, שוחחה עם הנאשם שוב, והוא אמר לה שהם יגיעו תוך שעה. לינא הוסיפה להתקשר להוריה, ובשעה 01:45 דיברה עם הנאשם, שמעה ברקע קולות של אמבולנס, ונדע לה מפי הנאשם שאימה אינה בין החיים (ח"ר, עמ' 653-657, ח"נ, עמ' 674-675, 685).

- (688).

דין והכרעה

קביעת מהימנות וממצאים עובדתיים

מערכת היחסים בין הנאשם לבין המנוחה:

114. ב"כ הנאשם טוען כי מערכת היחסים בין הנאשם לבין המנוחה הייתה טובה ותקינה, לא כל שכן ביום האירוע - עד אשר ניטש הוויכוח בין בני הזוג שהידרדר לאירוע האלים הטרגי, בילו בני הזוג בנעימים: אכלו במסעדות, ערכו קניות וביקרו את אחותו של הנאשם. לתמיכה באופייה של מערכת יחסים טובה זו, הגישה ההגנה, בהסכמה, אמרות של בני משפחה ושכנים. גם בהתחשב בנתונים אלה - כך ב"כ הנאשם - לא היה לנאשם מניע לפגוע במנוחה.

על פי התרשמותי, מערכת היחסים בין הנאשם לבין המנוחה הייתה מורכבת, והיא ידעה מורדות ועליות. אין מחלוקת כי לפני למעלה מעשר שנים הגישה המנוחה כנגד הנאשם תלונה בגין אלימות שהוא נקט נגדה. הנאשם עצמו, בעדותו בבית המשפט, אישר שלפני שנים רבות הייתה מערכת היחסים בין בני הזוג מורכבת ובעייתית, והמנוחה ביקשה להתגרש. כך גם ציין הנאשם שבעשר השנים האחרונות הוא לא היה אלים כלפי המנוחה. לעיתים הייתה המנוחה עצמה מקללת וצועקת. לאחר מכן, הדגיש הנאשם שבשנים האחרונות הייתה מערכת היחסים בינו לבין המנוחה טובה מאוד, "מעל ומעבר" (ר' סעיף 65 לעיל). הנאשם הוסיף שני פרטים הנוגעים למנוחה: האחד, המנוחה חזרה בתשובה, אם כי לדבריו לא היה לכך השפעה על מערכת היחסים ביניהם. השני, מצבה הפיזי והנפשי של המנוחה לא היה תקין.

מעדותה הכנה של לינא התרשמתי כי בכל האמור למערכת היחסים בין הנאשם לבין המנוחה, רב הנסתר על הגלוי. במהלך שנים רבות, שהה הנאשם במהלך רוב שעות היממה מחוץ לבית. עד כדי כך הגיעו הדברים, שלינא העידה שלמעשה היא אינה מכירה את אביה. זאת ועוד, תקופה מסוימת לפני האירוע נראה היה שהמנוחה שרויה בדיכאון, והיא אף נטלה תרופות. באותה תקופה הנאשם "פינק" את המנוחה, והדברים אמורים בטוילים, קניות וכיו"ב. דא עקא, שעל פי עדות לינא לא חל שיפור במצבה של המנוחה.

אשר לבילוי המשותף של בני הזוג ביום האירוע, שחלקו מתועד בעת שערכו בני הזוג קניות בחנות והמנוחה נראית במצב רוח טוב - לטעמי, מספר שעות של בילוי משותף, בנקודת זמן מסוימת, אינם יכולים להוות אינדיקציה לאופי מערכת היחסים הממושכת ורבת השנים בין בני הזוג, מה עוד שבכל מקרה גם הנאשם טוען שהאווירה הטובה ששררה במהלך אותו היום, נעכרה באותו הלילה, לאחר שהתקבל הטלפון מלינא.

לצד זאת, יצוין שגם המאשימה לא טענה בכתב האישום לקיומו של מניע, וגם בהשתלשלות האירועים ביום האירוע אין אינדיקציה למניע מסוים לקטילת חייה של המנוחה. סוגיית המניע עלתה בחקירה במשטרה, אשר לא העלתה דבר בנקודה זו. ואולם, המניע אינו יסוד מיסודות העבירה, ואין הוא תנאי להרשעה. קיומו של מניע עשוי לחזק את הראיות הנסיבתיות הקיימות, והיעדרו (בעיקר כאשר התשתית הראייתית מבוססת על ראיות נסיבתיות)

עשוי לכרסם בראיות. בפסיקה נקבע כי כל מקרה יבחן לפי נסיבותיו, ובמקרים שבהם יתר הראיות הנסיבתיות הן מוצקות, אין בהיעדר המניע כדי לערערן (ע"פ 8948/12 **איהאב נמר נ' מדינת ישראל** (1.2.16), ע"פ 3263/13 **דוד בן שטרית נ' מדינת ישראל** (19.3.2017) וע"פ 8005/04 **אברוטין נ' מדינת ישראל** (29.3.07)).

בעניינו, גרעין הסיפור של הנאשם בדבר הפניה הטלפונית של לינא בשעת לילה בנוגע לדרכון, הוא אמיתי, ואני מוכנה גם להניח שמדובר בוויכוח שהחריף. ואולם, מכאן ועד קבלת מלוא גרסתו של הנאשם, עליה אעמוד בהמשך, בדבר התגרותה המילולית והפיזית של המנוחה בנאשם - ארוכה הדרך.

זירות העבירה:

115. על יסוד הראיות שהובאו בפנינו, אני מציעה לחברי לקבוע כי המנוחה הותקפה בצורה קשה הן בזירה 1 והן בזירה 2.

מהממצאים כפי שפורטו בדוחות מומחה מז"פ (ת/37) עולה כי זירה 1 הייתה רוויה בדם - הן כתמי רוויה והן כתמי התזה (ר' תמונות 87-92). בין היתר, נראית בתמונה אבן גדולה מכוסה בדם, שעליה שיער משערות ראשה של המנוחה. כך גם נמצאה זרוקה אחת מנעליה של המנוחה (תמונות 84-85). בנוסף, בזירה זו נמצאה המשקולת שבאמצעותה היכה הנאשם את המנוחה בראשה, כשהיא קבורה למחצה באדמה. יודגש, כי גם לאחר שהנאשם מסר את אמרתו המשלימה ת/34, הוא טען כי השימוש במשקולת נעשה בזירה 2 (תחילה על ידי המנוחה). משהתחוויר לו היכן נתפסה המשקולת בפועל, הוא טען שאולי התבלבל בין שתי הזירות.

על פי דוח המומחה הנ"ל, תקיפת המנוחה בזירה התרחשה בהיותה בתנוחה נמוכה, כשראשה סמוך לקרקע/על הקרקע, בסוללת העפר שבה אבנים. כאשר בבסיס קביעה זו עומדים כתמי הדם: התזה ורוויה, וכן פצעי הקרע בראשה של המנוחה והאבן המוכתמת בדם, אליה היה דבוק שיער.

על האלימות הקשה שהפעיל הנאשם כלפי המנוחה מלמדת גם עדותה המהימנה של בת שבע מנקדי, הנתמכת במסרונים, שמתוך בהלה היא שלחה באישון לילה לבעלה אליהו, ומאמרתו שהוגשה לבית המשפט בהסכמה. מעדותה של גב' מנקדי עולה כי היא התעוררה משינה עמוקה למשמע "שאגות אימים", "משהו לא רגיל", "משהו שיוצא מהבטן", "משהו לא צעקות של מריבות...". "זה צעקה..." "משהו שיוצא מאין כוחות". "משהו לא אמיתי..." "בחיי שלא שמעתי צעקה כזאת". תמיכה נוספת לכך בעדותה של המאבטח מוסא סאלו (שאמרתו הוגשה לבית המשפט בהסכמה), שלפיה הצעקות נמשכו בין חצי דקה לדקה, והדברים נשמעו כמו "אישה שצועקת על מוות של משהו מתוך כאב", "קולות עולים ויורדים ללא הפסקה" (הדגשה שלי - ל.ב.).

עדויות אלה ממצבות את המנוחה, מניה וביה, בסטטוס של קורבן לאלימותו הקשה של הנאשם, כבר בזירה 1.

116. מהממצאים כפי שפורטו בדוחות מומחה מז"פ (ת/37) עולה כי זירה 2 הייתה גם היא רוויה בדם (כתמי התזה ורוויה). במרכז אחד מכתמי הדם הגדולים נמצאה פיסת שן (תצלומים 74 ו-75). על האחת האבנים הגדולות המכוסה בדם, נמצא שיער דבוק לאבן (תצלום 76). וכן פיסת בד ספוגה בדם (תצלום 77). במקום נמצאו גם סימנים המצביעים על כך שהמנוחה נגררה בין שול האספלט הדרומי בכביש לבין שטח

הכורכר (על כך הנאשם אינו חולק).

117. זירה 3: מהראיות שהובאו בפנינו, שאינן שנויות במחלוקת, עולה כי בזירה זו נמצאה גופתה של המנוחה, שראשה ופניה חבולים קשות, וכן נמצאו על גופתה חבלות נוספות (ת/37, תצלומים 9-36). בזירה, במרחק של כחצי מטר מרכבו של הנאשם, נמצא ריכוז של שברי זכוכית על הכביש (ואלה לא נמצאו לאורך הכביש או בשוליו), סימני אבק על מושב הנוסע שליד הנהג - כאשר בגדי המנוחה היו מאובקים מאוד (תצלום 9), בעוד שהזירה עצמה אינה מאובקת. סימנים אלה מצביעים בסבירות גבוהה שהמנוחה הוכנסה לרכב המאזדה כשהיא מאובקת, והוצאה ממנו לזירה 3, בה נמצאה מוטלת גופתה. בנוסף, חלק מפצעי הנאשם נראו כפצעים עצמיים. לאור ממצאים אלה, כבר בזירה עלה החשד שגרסת השוד אותה מסר הנאשם אינה גרסת אמת.

בזירה 3 נמצאו הממצאים שאינם שנויים במחלוקת, המצביעים על שיבוש הזירה, במטרה לבנות ולבסס זירת שוד, שהנאשם והמנוחה היו קורבנותיו: האזיקונים, הפלאיר, סכין החיתוך, ורכבו של הנאשם אשר הוזז ממקומו, וזאת לאחר שלדבריו, הבין הנאשם שהמנוחה אינה בין החיים.

החבלות שנגרמו למנוחה וסיבת המוות (סעיפים 38-42 לעיל):

118. על יסוד חוות דעתה של ד"ר גיבס ועדותה בבית המשפט יש לקבוע את הממצאים הבאים:

א. מותה של המנוחה נגרם מנזק חמור למוח, מחבלות קהות ישירות (מכות בעוצמה יחסית גדולה), קרוב לוודאי בשילוב עם חנק באמצעות אזיקון, או באמצעי אחר. שני הממצאים יכולים להיות מנגנוני מוות משולבים, או שכל אחד מהם בנפרד, או שאחד מהם היה משמעותי יותר מבחינת גרימת המוות.

ב. בראשה של המנוחה נמצאו לפחות 30 פצעי קרע, המלווים בדימומים תת-עוריים נרחבים, פצעי שפשוף והפרדה של הקרקפת מכיפת הגולגולת. בעצמות האף, הלחי השמאלית, הלסת העליונה ובשיניים נמצאו שברים מרובים.

ממצאים אלה נגרמו מחבלות באמצעות חפץ קשה, ויש לקבוע כי נגרמו על ידי המשקולת שנתפסה בזירה והשימוש באבנים שנמצאו ספוגות בדם.

ג. הנאשם חנק את המנוחה בהיותה עדיין בחיים, בין אם באמצעות האזיקון ובין אם אמצעי אחר (חנק ידני), וזאת לאור הנזק התת חמצוני שנמצא במוח (הנירונים האדומים), המתיישרים עם חוסר זרימת דם כתוצאה מחסימת עורקי הצוואר.

ד. בין אם גרם הנאשם למותה של המנוחה גם באמצעות מנגנון חנק באמצעות האזיקונים, או חנק אותה ידנית, בכל מקרה שימשו האזיקונים לצורך ביום הזירה והצגתה כזירת שוד - לאחר שהמנוחה כבר לא הייתה בין החיים, חתך הנאשם את אחד האזיקונים כדי להציג את עצמו כמי שסייע לקורבן שוד.

ה. חלק מהחבלות שנגרמו למנוחה בפניה, נגרמו לאחר המוות, וזאת על יסוד היעדר סימני שאיפת דם בריאותיה של המנוחה.

ו. החבלות שנמצאו בגפיים העליונים של המנוחה הם "פצעי הגנה".

הקביעות בנוגע לחבלות שנמצאו על גופו של הנאשם:

119. על יסוד חוות דעתו של ד"ר קוגל, שלמעשה אינה שנויה במחלוקת, יש לקבוע את הממצאים הבאים:

א. פצעי החתך והשריטה, המהווים את מרבית הפצעים שנמצאו על גופו של הנאשם, הם תוצר של פציעה עצמית.

ב. שפכי הדם התת עוריים בעפעפיים, נגרמו מחבלה קלה ממכה שניתנה על ידי אדם אחר.

ג. פצעי אדמומיות ושפשוף: קיימת גם אפשרות שהם נגרמו על ידי אדם אחר.

גרסת הנאשם:

120. בפתח הדברים אציין את התרשמותי השלילית ביותר מהנאשם, שבלשון המעטה, החל מהדברים שמסר בזירת העבירה וכלה בעדותו בבית המשפט, לא הייתה האמת נר לרגליו. הנאשם טווה מערכת סבוכה, עמוקה ורחבה של שקרים, תוך ניסיון מניפולטיבי להתאים את הגרסה, בין היתר לממצאים בשטח ולממצאים הפורנזיים. אמליץ אפוא לחבריי לדחות מכל וכל את גרסת הנאשם, שלפיה הוא גרם למותה של המנוחה כתוצאה מכך שהוא איבד שליטה על מעשיו, כפועל יוצא מהתנהגותה המקנטרת של המנוחה, הן מבחינה פיזית והן מבחינה מילולית.

להלן נימוקיי:

121. גרסאותיו השקריות של הנאשם בחקירה:

א. אין מחלוקת כי כל עשרות הגרסאות שמסר הנאשם בחקירה, שלפיהן הוא והמנוחה היו קורבן לשוד אלים, הן גרסאות שקריות. ואולם, לצורך הערכת מהימנות גרסתו הכבושה של הנאשם, מן הראוי לעמוד על אופיים וטיבם של השקרים, ועל התנהגות הנאשם הן בזירת העבירה והן במהלך החקירה.

ב. עסקינן באירוע טרגי וקשה, שבמהלכו המנוחה, אשתו של הנאשם ואם ילדיו, מצאה את מותה כתוצאה מאלימות קשה שהפעיל כלפיה הנאשם, עד אשר נפחה את נשמתה. והנה, לאחר שהנאשם היכה בחוזקה בראשה של המנוחה באמצעות המשקולת, הוא קבר את המשקולת באדמה (בזירה 1). לאחר מכן, נמשכה האלימות בזירת 2, וכהמשך, בזירה 3, הוציא הנאשם את גופתה של המנוחה מהרכב. בעוד הגופה מוטלת לפניו, ביום הנאשם את זירת העבירה בצורה מניפולטיבית: ריבוי הפעולות שביצע הנאשם בזירה 3 מצביעות על התנהגות קרת רוח, מתוחכמת ומאורגנת: הנאשם הניח את האזיקונים על צווארה של המנוחה, ולאחר מכן חתך אותם, פיזר בשטח אזיקונים נוספים והזיז את הרכב ממקומו. כמו כן, לאחר שקודם לכן הסיר הנאשם את החולצה מעל גופו,

הוא פצע את עצמו באמצעות סכין (פצעים עצמיים), וזאת כדי לבסס את "גרסת השוד". יש לראות במעשיו אלה של הנאשם מעין "גרסה אילמת", שיש בה כדי להפליל אותו.

ג. הדברים שמסר הנאשם לגורמים שונים בזירת העבירה, כאמור בעת שגופת המנוחה מוטלת לפניו: בהג המשאית, ממנו ביקש את הקאטר לצורך חיתוך האזיקון; השיחה עם מד"א, שבה דיווח הנאשם על שוד כביכול, והדברים שמסר בזירה לגורמים במשטרת ישראל.

לגבי השיחה עם מד"א יודגש כי עוצמת המניפולטיביות של הנאשם מוצאת את ביטויה בכך, שלצד התנהגותו קרת הרוח בזירה, הוא פנה לגורמי ההצלה בבכי מר, כשהוא מתנשף במין "היסטריה" ומרים קול זעקה לעזרה, שבאה כביכול מפי קורבן עבירה: **"חטפו אותה...מהר... חנקו אותה... אני שריטות כל הגוף... מהר אמבולנס, מהר, מהר, אשתי בלי הכרה"**. הנאשם דבק בגרסה זו גם כאשר הגיעו למקום גורמי ההצלה ממד"א. בבית המשפט הודה הנאשם בפה מלא כי מדובר ב"הצגה".

בזירה מסר הנאשם לרפ"ק דלגץ ולקמ"ן שומרון גרסה "מפורטת": גם תיאר את השתלשלות האירועים באותו יום, מאז שהוא והמנוחה יצאו מהבית, וגם מסר גרסת שוד כוזבת "עשירה" בפרטים. לפי גרסה זו, לאחר ששמע את קול הנפץ ועצר, ראה שזוגית חלון הרכב מנופצת והבחין בשני חשודים גבוהים, חמושים בסכינים, שצעקו בשפה הערבית. המנוחה קיללה את השודדים, אחד מהם היכה את המנוחה ושם לה אזיקון על הצוואר, ואילו השני תקף את הנאשם בסכין.

כאמור, ממצאי הזירה העמידו בספק את גרסת השוד שמסר הנאשם: אי מציאת שברי זכוכית במסלול בו נסע כביכול הנאשם בעת השלכת האבן שניפצה את השמשה, סימני האבק על מושב הנוסע ליד הנהג ועל בגדי המנוחה (המצביעים על גרירתה מהרכב) והפצעים העצמיים על גופו של הנאשם (ר' סעיף 18 לעיל).

הנאשם נלקח אפוא לחקירה בתחנת המשטרה: תחילה, על יסוד גרסתו הבסיסית (כפי שהייתה ידועה כבר בזירת העבירה), לא נחקר הנאשם כחשוד בגרימת מותה של המנוחה. ואולם, במהלך חקירתו הראשונה, הוחלט לחקרו תחת אזהרה, כדי לאפשר לו את קבלת זכויותיו כחשוד על פי הדין. הנאשם הוזתר אפוא, הוסברו לו זכויותיו, וניתנה לו אפשרות להיוועץ בסגור. לצד זה, עדיין נבדקה גם האפשרות שהנאשם היה נפגע עבירה. בין היתר, בוצעה פעולה חקירתית של הצגת אלבום העבריינים בפני הנאשם, לצורך איתור וזיהוי מבצעי השוד הנטען.

יודגש בעניין זה כי תחילה התמקדה החקירה בממצאי זירה 3, כאשר הנאשם הסתיר את קיומן של הזירות הנוספות. זירות אלה נחשפו שלא ביוזמת הנאשם, ובין היתר, סייע בכך בן משפחה של המנוחה, אשר מצא מצת באחת הזירות הנוספות (ר' סעיף 52 לעיל).

ד. לאורך כל תקופת החקירה, עובר להגשת כתב האישום, נחקר הנאשם מספר רב של פעמים, ונטל חלק בפעולות חקירה שונות: דפדוף באלבום עבריינים, הליכי שחזור והצבעה בשטח ועימותים. לאורך כל תקופה זו חזר הנאשם בנחישות על גרסת השוד, כשהוא מציג בפני גורמי החקירה גרסה כוזבת מפורטת.

ה. בחלוף כשבוע מאז פתיחת החקירה, התקיימה היוועצות של הנאשם עם בא כוחו דאז עו"ד תילאווי, בגדרה סיפר הנאשם לעו"ד תילאווי כי הוא זה שגרם למוותה של המנוחה בנסיבות כפי שפורטו לעיל. יש לדחות מכל וכל את גרסתו השקרית בעליל של הנאשם, שלפיה בשיחה זו יעץ לו עו"ד תילאווי להמשיך ולמסור את גרסת השוד השקרית, שכביכול כדי להימנע מהצגת גרסה כבושה. יש להעדיף ללא היסוס את גרסתו המהימנה של עו"ד תילאווי, שלפיה הוא הסביר לנאשם את המשמעות המשפטית של כבישת גרסתו, את חובתו לומר את האמת, שלצידה זכות השתיקה, כשהשורה האחרונה היא שהבחירה אם לספר או לשתוק, היא בידי הנאשם. אציין כי הצגת הדברים על ידי הנאשם בנוגע לעצה שקיבל מעו"ד תילאווי בצורה שקרית ומסולפת, היא חלק מקו ההגנה שאימץ לו הנאשם, שחוזר על עצמו, שלפיו הוא משליך את האחריות על זולתו. לגבי המנוחה: היא זו שהיכתה את עצמה, והיא זו שקנטרה אותו עד אובדן שליטה; קצין הביטחון שחלף בזירה 1 מתחת לביתה של משפחת מנקדי לא עזר לנאשם שהיה כביכול קורבן, וגם גב' מנקדי לא התקשרה למשטרה; החוקרים לא עשו את מלאכתם כראוי - לא בדקו דברים לעומק, ואפילו בדו ראיות, מתוך מטרה להביא להרשעתו של הנאשם בעבירת רצח וכיו"ב.

ו. מהאמור עולה, שעוד בשלב מוקדם יחסית של החקירה, הייתה לנאשם מלוא ההזדמנות לספר לחוקרים את האמת, ולאפשר בדיקה מעמיקה של גרסתו עוד בטרם הגשת כתב האישום. אין לקבל בנדון את טענת ההגנה (עמ' 6 לסיכומים), שלפיה עצם חשיפת הגרסה הכבושה בפני עו"ד תילאווי נוטלת את העוקץ (ולו במידה מסוימת) מהטענה שהגרסה נכבשה: מדובר בשיחת היוועצות חסויה על פי הדין, ומשבחר הנאשם להמשיך ולמסור בחקירה גרסאות שקריות, לא הייתה כל משמעות מעשית לכך שהוא מסר את תמצית גרסתו לסנגורו דאז. לא למיותר לציין כי הגרסה אמורה הייתה להימסר במהלך החקירה, מה שהיה מאפשר לנתב את החקירה גם על בסיס אותה גרסה, על כל המשתמע מכך.

ז. הספקות הרבים בנוגע לגרסתו של הנאשם, כפי שנלמדים בעיקר מהממצאים בשטח, לא סדקו את החומה הבצורה שבה הקיף הנאשם את עצמו: הוא סיפק הסברים שקריים וקלושים לממצאים השונים, תוך ניסיון להתאימם לגרסתו. כך למשל, מיקום הזכויות של חלון הרכב: אולי הזכויות נפלו לתוך הרכב, או אולי מישהו שיבש את הזירה על ידי איסוף הזכויות; בזירה 3 לא נמצאו כלל סימני בלימה על הכביש: אולי הגרר שהעמיס את הרכב של הנאשם שיבש את הסימנים, הנאשם בלם רק בהדרגה, וכן היו אנשים רבים בזירה שאולי שיבשו את סימני הבלימה; חולצתו של הנאשם נגנבה על ידי השודד; הפצעים העצמיים: לא נכון שהנאשם נבדק על ידי מומחה, ולא נכון שהוא פצע את עצמו; כתם דם שנמצא באחת הזירות: צריך לשאול את השודדים; אי מתן הסבר לסימני הגרירה של המנוחה (בזירה 2); פציעותיו של הנאשם קלות באופן משמעותי מאלה של המנוחה: **"פה אני מאשים את עצמי. לא הייתי... מספיק חזק כדי להגן עליה.."**, **"אולי אני הגנתי על עצמי יותר מאשר שהיא הגנה על עצמה"**; הזזת הרכב בזירה שנחשפה בעדותו של נהג המשאית: הנאשם, שלא חשף פרט זה מיוזמתו, טען שנזכר שנסע להזעיק עזרה, עשה סיבוב/סיבובי פרסה וחזר מיד. לבקשתו, נלקח לשחזורים כדי לנסות להיזכר, אך לא היה בשחזורים כדי לעגן את הגרסה. בשחזור השלישי טען הנאשם שהוא אינו מזהה ואינו זוכר דבר, וכי כל יום הוא מנסה להיזכר ולא מצליח (ר' סעיף 62 לעיל).

ח. הנאשם נקט יוזמה בחקירה: הוא הציע לדפדף באלבום העבריינים, ובהמשך, הוא טען בצורה כוזבת שאדם המופיע באלבום דומה לאחד השודדים, התנהגות שבנסיבות מסוימות עלולה הייתה לגרום לתוצאה קשה.

ט. התנהגות הנאשם בעימות שנערך בינו לבין שתי אחיותיה של המנוחה: מדובר בעימות דרמטי ורווי כאב ותסכול של אחיותיה של המנוחה, שביטאו את רגשות בני המשפחה כולה. הוטח בפני הנאשם כי הוא זה שרצח את המנוחה, והוא הגיב בקור רוח, באומרו, בין היתר, שהאחיות "משחקות" ושהן עושות לו הצגה, וכי שודדים רצחו את המנוחה (ר' סעיף 52 לעיל). התנהגות זו של הנאשם מבססת, מניה וביה, את ההתרשמות מאדם מניפולטיבי וקר רוח, שעל אף שהיום הוא מודה שגרם למותה של המנוחה, בזמנו גם הכאב והרגש של בני המשפחה לא הצליחו לחדור לליבו ולגרום לחשיפת הנסיבות כפי שהיו.

י. מחומר הראיות, ובעיקר הגרסאות השונות שמסר הנאשם הן בזירת העבירה והן בחקירותיו הרבות, מצטיירת תמונה של נאשם מניפולטיבי, שבקור רוח טווה רשת שקרים: הוא מסר תיאור מפורט של אירוע שלא היה ולא נברא, עם "עושר" פרטים כוזבים: תיאור השודדים (גובהם, צבע השיער ושפת הדיבור) והאלימות שהופעלה כביכול כלפיו וכלפי המנוחה. כשהתעכב הנאשם על נושאים מסוימים בחקירה הוא בכה, כביכול מצער ומשברון לב על האובדן, כשהוא מתייג את עצמו כקורבן החווה טראומה. כך גם מתקבלת תמונה של התייחסות צינית ומזלזלת מצד הנאשם כלפי צוות החוקרים (ר' סעיף 101 לעיל): הנאשם ביקש מחוקריו שיביאו לו "עוד עדים"; התבטא כלפי החוקרים בהתנסחות מזלזלת שיעבדו יותר טוב אולי זה יעזור להם; אין לחוקר מצפון; המשטרה מביימת ראיות; בקשות של הנאשם לקחת אותו לשטח שאז אולי ייזכר במשהו שיעזור לחוקרים. התנהגות זו אינה תואמת את היות הנאשם אדם שבור וכאוב על מות המנוחה, כפי שניסה להציג זאת בעדותו בבית המשפט. התרשמות זו מתחזקת גם במפגשים של הנאשם עם המדובבים שבהם לא רק שהוא לא הפגין מצוקה, אלא נשמע מדבר דברי חולין ומתבדח.

122. כבישת גרסתו של הנאשם:

אני מציעה לחבריי לדחות מכל וכל את הסבריו של הנאשם לכבישת הגרסה. הנאשם העיד שהשורש של גרסת השוד שהתהוותה בזירה היה נעוץ אך ורק בחשש שלו מה יאמרו ילדיו על המעשה, וכיצד הוא יוכל להביט להם בעיניים. משנתאפשר לנאשם למסור עדות משלימה, שבה הוא חשף את העובדה שהוא זה שגרם למותה של המנוחה, עלתה השאלה כבדת המשקל מדוע הוא כבש את גרסתו. הסיבה הראשונה שהעלה הנאשם הייתה שהוא פעל על פי עצה משפטית שקיבל מסנגורו דאז, עו"ד תילאווי. כמפורט לעיל, הצעתי לחבריי לדחות גרסה זו מכל וכל. הסיבה השנייה, המצטברת לראשונה, הייתה שהחשש לספר את האמת בגלל הילדים ליווה את הנאשם לאורך כל החקירה. הוא תיאר תחושה של בושה עמוקה מהילדים, שגרמה לו להסתיר את הדברים ולו במחיר כבד: **"אני מעדיף שאני יאכל אותה, ויהיה מה שיהיה, מאשר לספר"**. גרסה זו אינה מחזיקה מים. פעולות שיבוש מהלכי החקירה המתוחכמות שבוצעו בזירה, לרבות השיחה הנרגשת כביכול עם מד"א, השקרים בחקירה והציניות שגילה הנאשם כלפי החוקרים, מעידות כאלף עדים על כך שכבישת הגרסה נועדה להגן על עורו של הנאשם, ולא על נפשם של הילדים. זאת ועוד, במהלך העימות שנערך בין הנאשם לבין אחיותיה של המנוחה, פנתה האחות מג'דה לנאשם בשיברון לב, ואמרה לו שהילדים שלו יודעים הכל. בקור רוח השיב לה

הנאשם שזה לא נכון ושהיא שקרנית. ניכר כי כאבם זה של בני המשפחה לא הרעיד כל מיתר בנפשו של הנאשם. אילו הייתה טענתו של הנאשם נטענת בתום לב, היה מצופה ממנו כאב, לא כל שכן כשבני המשפחה חשדו שהוא זה שגרם למותה של המנוחה, שיחשוף בפני בני המשפחה את העובדות כהווייתן. חשיפה זו אולי הייתה מאפשרת לילדים ולבני המשפחה המורחבת להתמודד עם הטראומה בזמן אמת, במקום לחשוף אותם למערכת שקרים פתלתלה, שעלולה להתגלות בהמשך בצורה טראומתית.

הגרסאות הכבושות:

החקירה המשלימה (ת/34):

123. גם כאשר ניתנה לנאשם, לאחר הגשת כתב האישום, הזדמנות למסור את העובדות כהווייתן, הוא מסר גרסה שקרית, שאינה עולה בקנה אחד עם חלק מממצאי הזירה, ואף בעדותו של הנאשם בבית המשפט, עברה הגרסה שמסר שינויים. יש לחזור ולהזכיר כי הגרסה הכבושה של הנאשם ניתנה לאחר שהוא נחקר עשרות פעמים, לאחר שכבר הוגש כתב האישום, ולאחר שכל חומר החקירה היה פתוח לעיונו. כדי שתתאפשר מסירת גרסה חדשה בשלב הזה, היה צורך לעבור משוכה משפטית. מדובר בהליך חקירתי שהתקיים לאחר אישור פרקליט מחוז, והנה נפתחה בפני הנאשם ההזדמנות למסור גרסת אמת. ואולם, מעיון בחקירה המשלימה, על רקע חומר הראיות שמצוי בפני בית המשפט, עולה כי הנאשם שיקר בנקודות מרכזיות:

א. הבסיס לטענת הקנטור: במטרה להעצים את הדינאמיקה השלילית ואת התנהגותה של המנוחה כביכול, כחוליה בשרשרת האירועים שהביאה את הנאשם לאבד שליטה על מעשיו, תיאר הנאשם ויכוח קולני בינו לבין המנוחה כבר בבית אחותו. דא עקא, שגרסתו של הנאשם נסתרת מניה וביה בעדות אחותו, ואומנם כאשר נחקר על כך הנאשם בבית המשפט, הוא "ישר קו" לפי עדות האחות, וחזר בו מהטענה שכבר בבית האחות הייתה האווירה סוערת.

ב. בתיאור האירועים שהביאו למותה של המנוחה, סיפר הנאשם שבזירה 1 חבטה המנוחה את ראשה באבנים, והנאשם הזיז את האבנים ומשך את המנוחה לרכב. לפי גרסה זו בזירה 1 לא נקט הנאשם אלימות כלפי המנוחה. האלימות ההדדית בין הנאשם לבין המנוחה, בין היתר תוך עשיית שימוש במשקולת, התרחשה בזירה 2.

לא בכדי מסר הנאשם את הגרסה השקרית במתכונת האמורה: לתיאור הכוזב של האירועים בזירה 1, הייתה השלכה גם על המשך ההתרחשות כפי שהיא תוארה על ידי הנאשם, שלפיה בזירה 1 נכנסה המנוחה לרכב בכוחות עצמה, ואף הוסיפה לקלל את הנאשם ולירוק עליו. תרחיש זה אינו סביר בעליל, בהתחשב בכך שעל פי חוות הדעת של ד"ר גיבס אחד ממנגנוני המוות היה ההכאה בראש באמצעות המשקולת שגרמה לנזק חמור למוח. משקולת זו נמצאה קבורה בזירה 1. אך יתרה מכך, מתקבל הרושם הברור שבניית הגרסה בחקירה המשלימה נועדה לבסס, בבוא העת, את טענת הקנטור. ובמה דברים אמורים? הנאשם "העביר" את ההתרחשות האלימה לנקודת זמן מאוחרת יותר, והשתמש בחלון הזמן שנפער בין היציאה מבידיא לזירה 2 כדי להעצים את התנהגותה המקנטרת כביכול של המנוחה, אשר לפי גרסת הנאשם גרמה לו לאבד את השליטה על מעשיו. אילו היה הנאשם מספר שהאלימות הקשה התרחשה בזירה 1, היה מתקשה לבסס את טענת הקנטור, הן לנוכח מצבה הפיזי הקשה של המנוחה, אשר הוכתה בראשה באמצעות המשקולת, והן

בשל כך שלאחר האלימות הקשה שהופעלה כלפי המנוחה, הופעלה נגדה אלימות קשה גם בזירה 2.

כפי שיובהר להלן, בעדותו של הנאשם בבית המשפט, משנדרש להתמודד עם ממצא אובייקטיבי, שאינו שנוי במחלוקת, שלפיו נמצאה המשקולת קבורה בזירה 1, "נאלץ" הנאשם "לארגן" את הגרסה כך שתתאים לממצאים בשטח, וזו אינה עולה בקנה אחד עם הדברים שמסר בת/34.

העדות בבית המשפט:

124. בבית המשפט מסר הנאשם עדות שקרית בנקודות מהותיות. על אף, שכאמור, ניתנה לו ההזדמנות למסור גרסה משלימה לאחר הגשת כתב האישום, הרי שבנושאים מרכזיים, עומדת עדותו בבית המשפט בסתירה לגרסתו נושא העדות המשלימה. עדותו של הנאשם גם אינה עולה בקנה אחד עם חלק מעדויות ההגנה. מתקבל הרושם הברור כי הנאשם ניסה, בצורה מניפולטיבית, להתאים את עצמו לממצאי הזירה, לחוות דעת המומחה ובעיקר לבנות קו הגנה שיוביל אותו להרשעה בהריגה ולא ברצח בכוונה תחילה, על יסוד הטענה שביקש לבסס, והיא שהוא יצא מכלל שליטה בנסיבות שבהן קנטרה אותו המנוחה, ומסיבה זו הוא גרם למותה.

הואיל ושקרי הנאשם הם בנושאים מהותיים היורדים לשורש העניין, מבלי שניתן להם הסבר מתקבל על הדעת ומספק; השקרים מכוונים לסיכול החקירה והטעיית בית המשפט; והם ברורים וחד משמעיים - יש לקבוע ששקרים אלה נובעים מתחושת אשם וניסיון להתנתק ממעשי העבירה. לפיכך, במקרה זה ניתן לראות בשקרים ראיה עצמאית שמחזקת ואף מסייעת לכלל ראיות התביעה (ע"פ 8948/12 **איהאב נמר נ' מדינת ישראל** (1.2.16)).

125. מערכת היחסים בין הנאשם לבין המנוחה: אני מציעה לחבריי לדחות מכל וכל את גרסת הנאשם על אודות מערכת היחסים האידיאלית בינו לבין המנוחה. ידוע כי בעבר הגישה המנוחה תלונה במשטרה כנגד הנאשם בגין אלימות. בנוסף, תיארה לינא את התנהלותו של הנאשם לאורך השנים, ובעיקר את היעדרותו מן הבית ברוב שעות היום. היא תיארה שאומנם בתקופה האחרונה "פינק" הנאשם את המנוחה (טיולים וקניות), אך לצד זה היא ציינה שהמנוחה נראתה מדוכאת. סבורני כי בנוגע ליום האירוע - הבילוי המשותף והקניות כפי שניתן לראות בקלטת שהוגשה לבית המשפט, מהווים הנצחה של תמונה מסוימת בחיי בני הזוג, אך אין הם יכולים ללמד בהכרח על מערכת היחסים בין בני הזוג כפי שהיא הייתה בפועל. התרשמותי היא אפוא שבנושא זה רב הנסתר על הגלוי, ואין להוציא מכלל אפשרות שמערכת היחסים ידעה עליות ומורדות, בניגוד לתיאור המגמתי שמסר הנאשם.

126. מערכת היחסים בין לינא להוריה: לינא, שהעידה מטעם ההגנה, מסרה בעדות כנה כי היא בת "סוררת", שהרגיזה את המנוחה לא מעט, והדבר גם גרר תגובות כאלה ואחרות מצד המנוחה. יחד עם זאת, בניגוד למה שמתאר הנאשם, לינא מתארת רגשות חיוביים לאימה, הומור משותף, סוג של חברות ורגש אהבה. מכאן, שגם טענת הנאשם שכביכול המנוחה רצתה להזיק ללינא, דינה להידחות מכל וכל. בכל הנוגע למערכת היחסים בין הנאשם לבין לינא, אין לינא מאשרת את היחסים הטובים בינה לבין הנאשם באופן שבו הוא מתאר את הדברים. כאמור, בעדות כנה תיארה לינא את היעדרותו של הנאשם מהבית לאורך השנים, והדברים הגיעו עד כדי כך שהיא חשה שהיא אינה מכירה את אביה, שאותו היא מתארת כאדם

אדיש. מכאן, שגם אם לא היו חיכוכים ישירים בין הנאשם לבין לינא, הרי שאין הדבר מצביע בהכרח על יחסים טובים. מערכת יחסים טובה בין הורים לילדים כוללת גם אלמנט של קרבה רגשית.

127. הביקור בבית האחות: בנקודה זו קיימת סתירה מהותית בין גרסתו של הנאשם באמרה המשלימה לבין גרסתו בבית המשפט. בעוד שבאמרה המשלימה הוא מסר שבבית אחותו היה ויכוח קולני מלווה בצעקות בינו לבין המנוחה בנוגע לדרכון, ותיאר אווירה סוערת, הרי שבבית המשפט חזר בו מטענה זו ו"ישר" קו לפי עדותה של אחותו, אשר נחקרה במשטרה פעמיים, ועמדה על כך שלא היה כל ויכוח קולני בין בני הזוג.

128. לעניין הוויכוח על אודות הדרכון, שהחל עם יציאתם של בני הזוג מבית האחות, אני מוכנה להניח לטובת הנאשם שהיו חילופי דברים, ואולי אף אי הסכמה, בינו לבין המנוחה. לצד זה, יש לדחות את התיאור המגמתי של הנאשם בדבר העוצמה של הוויכוח והאופן שבו התנהגה המנוחה, ולא כל שכן על רקע מצבה הפיזי לאחר שהוכתה קשות כבר בזירה הראשונה. אציין כי גם באמרות הכוזבות שמסר הנאשם בחקירה, הוא סיפר שבבית האחות, וגם לאחר שיצאו ממנו, היו ביניהם חילופי דברים בקשר לדרכון, "**לא ממש ויכוח**", אך הם דיברו בקול רם, והמנוחה קצת התרגזה. ואולם, הנאשם מעולם לא העלה את הגרסה שהמנוחה באה אליו בטענות שהוא מפנק את לינא יותר מדי ואף הציבה לו אולטימטום: "או אני או לינא". תיאור זה עלה לראשונה רק בחקירה המשלימה, בעוד שלא הייתה מניעה להעלותו בחקירה במשטרה, שבגדרה נבדקה גם מערכת היחסים הפנים משפחתית. במילים אחרות: גם אם "שורש" הגרסה הוא אמיתי - הוויכוח על הדרכון, הרי שהנאשם עשה בכך שימוש מניפולטיבי תוך שהוא משליך את האחריות להידרדרות באותו לילה על המנוחה, שקולה כבר לא יישמע לעולם.

129. לעניין האלימות הפיזית שנקטה המנוחה כלפי הנאשם: למעט שטף הדם בעין, החבלות שנמצאו על גופו של הנאשם מסתמנות כשטחיות וקלות, ואין מחלוקת שבחלקן הגדול הן פועל יוצא של "פציעה עצמית". לגבי החבלה בעין, שאיננה בגדר חבלה עצמית, מתוך הנחה שהמנוחה היא זו שגרמה לחבלה, הרי שאין כל פרופורציה בין החבלות שנגרמו לה לבין החבלות שנגרמו לנאשם. הואיל והנאשם היכה את המנוחה בצורה אכזרית וברוטאלית, אין להוציא מכלל אפשרות שהיא ניסתה להתגונן, וגם אם היכתה את הנאשם שלא כאקט של התגוננות, וגם אם נוסף לכך את הוויכוח המילולי, לא סביר בעינינו שהמצבור גרם לנאשם לאיבוד שליטה על התנהגותו. כאמור, הנסיבות בכללותן מצביעות על קור רוח ונחישות לגרום למותה של המנוחה.

130. לאור האמור ולאור ההתרשמות הכוללת מהעדות המגמתית של הנאשם, אני מציעה לחבריי לדחות את גרסתו הכבושה של הנאשם, שעניינה ההתבטאות החריפה של המנוחה והתנהגותה המשפילה והאלימות המשמעותית שהיא נקטה כלפי הנאשם, כבסיס לטענת הקנטור.

131. ההתרחשויות בזירה 1: בבית המשפט מסר הנאשם (בח"ר) גרסה שונה מזו שמסר באמרה המשלימה (ת/34). בעוד שבחקירה המשלימה טען הנאשם שבזירה 1 חבטה המנוחה את ראשה באבנים, צעקה וקיללה, והוא לא נקט בכל אלימות, בבית המשפט פתח ואמר שבחקירה הוא אמר משהו אחר. הפעם מסר הנאשם כי המנוחה היא זו שנטלה מתא המטען של הרכב את המשקולת והשליכה אותה על הנאשם. לאחר מכן, נטל הנאשם את המשקולת והניחה בכיסו, התפתחה אלימות הדדית, כאשר בני הזוג השליכו

זה על זה אבנים. הנאשם טען אפוא כי התרחשה בין בני הזוג אלימות הדדית, ואישר שהוא נתן למנוחה מכות עם המשקולות וגרם לשבר בראשה.

אני מציעה לחבריי לדחות מכל וכל את גרסתו זו של הנאשם, שאינה עולה בקנה אחד עם הדברים שמסר בחקירה המשלימה. ברי ששינוי הגרסה הוא אקט מניפולטיבי שנועד לתת מענה לראיות שהוגשו לבית המשפט בפרשת התביעה, ובמיוחד למקום הימצאות המשקולות בזירה 1.

עדותו של הנאשם על אלימות הדדית בעוצמה זהה מצד שני הצדדים אינה מתיישבת עם הראיות הבאות: ריבוי החבלות הקשות על גופה של המנוחה; עדותם של בת שבע מנקדי וקצין הביטחון. משילוב עדותם של השניים עולה כי בזירה 1 נשמעו צעקות שבר חריגות של אדם אחד (קצין הביטחון - אישה). בת שבע מנקדי השתמשה בלשון ציורית: "**שאנות אימים**", "**משהו שיוצא מהבטן**", שגרם לה בהלה גדולה, והיא הזעיקה את בעלה באישון לילה; ממצאי הזירה, שהייתה רווית דם, הנעל האחת שנמצאה מוטלת במקום, המשקולות הקבורה באדמה וחוות דעת מז"פ, שלפיה הותקפה המנוחה בהיותה קרובה לאדמה. מכלול עדויות אלה מצביעות על כך שהמנוחה הייתה קורבן ולא תוקף. לכל היותר, על יסוד פצעי ההגנה שנמצאו על גופה והחבלות שנמצאו על גופו של הנאשם, שאין חבלות עצמיות, ניתן להסיק שהמנוחה האומללה ניסתה להתגונן מפני אלימותו של הנאשם.

יש להדגיש כי טענתו של הנאשם שבשלב הראשון המנוחה היא זו שנטלה את המשקולות מתא המטען של הרכב, ראוי לה שתידחה. כפי שפורט לעיל, בחקירה המשלימה, כשתיאר הנאשם את ההתרחשויות בזירה 1, לא הזכיר את המשקולות כלל, אלא "העביר" את כל ההתרחשויות לזירה 2, ובהקשר זה טען שהמנוחה היא זו שנטלה את המשקולות מתא המטען והיכתה אותו באמצעותה.

הנימוקים לדחיית גרסה זו הם הגרסה השקרית שמסר הנאשם בחקירה המשלימה בנוגע לזירה 1, החבלות הקשות שנגרמו למנוחה שהביאו למותה, לעומת החבלות המינוריות יחסית שנגרמו לנאשם, והעובדה שלאורך כל עדותו ניסה הנאשם להשליך את האחריות על ההתפתחות האלימה של האירוע על המנוחה: היא זו שצעקה וקיללה, והוא היה "בתפקיד המרגיע", היא זו שהיכתה את עצמה ולאחר מכן היכתה גם את הנאשם, ואילו הוא, איבד את השליטה על עצמו כתוצאה מהתנהגותה המצטברת לכדי קנטור של המנוחה.

132. הפועל היוצא מעוצמת האלימות המתוארת לעיל הוא שאין זה סביר בעיניי שבשלב הזה עמדה המנוחה על רגליה, המשיכה לצעוק ולקלל, נכנסה לרכב בכוחות עצמה וניסתה להפריע לנאשם בנהיגה, ולאחר מכן בזירה 2 ירדה מהרכב והמשיכה לחבוט את ראשה באבנים. התמונה המצטיירת היא של אישה שהייתה באפיסת כוחות, שבאחד משלבי האירוע או יותר נגררה לתוך הרכב ומחוצה לו, כפי שניתן ללמוד מהאבק שנמצא על המושב שליד הנהג ועל בגדי המנוחה ומהתזות הדם בזירה (סימני גרירה).

133. אני מציעה לחבריי לקבוע שגם בזירה 2 המשיך הנאשם והיכה את המנוחה למוות, ואין להוציא מכלל אפשרות שגם לאחר שהיא כבר לא הייתה בין החיים. על האלימות שהפעיל הנאשם בזירה 2 ועל מצבה של המנוחה ניתן ללמוד מהזירה רווית הדם, מהשן של המנוחה שנמצאה במקום ומהשיער משערות ראשה שהיה מוטל במקום. על פי חוות הדעת של המכון לרפואה משפטית, הופעלה כלפי המנוחה אלימות גם לאחר מותה, מה שייתכן שהתרחש או בזירה 2 או בזירה 3. מכל מקום, אני מציעה לחבריי לקבוע כי

המנוחה נפטרה מהחבלות החמורות בראש שגרם הנאשם למנוחה, ומכך שהוא חנק אותה למוות.

134. בזירה 3, כאמור ביצע הנאשם פעולות רבות לשיבוש הזירה, פעולות שנעשו בתכנון ובקור רוח מקפיד דם (ר' סעיף 87 לעיל). על פי גרסתו של הנאשם בבית המשפט בשיחה עם מד"א לא הייתה המנוחה כבר בין החיים, והשיחה, כמו גם ניסיון ההחייאה היו "חלק מההצגה". גרסה זו עומדת בסתירה למה שמסר באמרה ת/34, כי בזמן שעשה את ניסיון ההחייאה לא ידע אם המנוחה חיה או לא.

יסודות עבירת הרצח - החלק הנורמטיבי

135. "סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין קובע כי "הגורם בכוונה תחילה למותו של אדם" יואשם ברצח.

לשון הסעיף מחייבת הוכחה של היסוד העובדתי, לפיו הנאשם "גרם" בהתנהגותו למותו של אדם, ושל היסוד הנפשי המוגדר כ"כוונה תחילה". המונח "כוונה תחילה", מוגדר בסעיף 301(א) לחוק העונשין, וטומן בחובו דרישה לשלושה יסודות משנה מצטברים, והם: החלטה להמית; היעדר קנטור; והכנה...

על מנת להוכיח את יסוד "ההחלטה להמית", יש להראות כי הנאשם התכוון להמית את הקורבן בשני מישורים - המישור הרציונאלי, בגדרו נדרש להוכיח כי הנאשם צפה את האפשרות להתרחשותה של התוצאה הקטלנית, והמישור האמוציונאלי, במסגרתו יש לבחון את חפצו של אותו נאשם בהתקיימותה של התוצאה הקטלנית (ע"פ 3647/15 אלעאסם נ' מדינת ישראל (29.3.2017) (להלן: עניין אלעאסם); עניין ח'ליפה; ע"פ 3239/14 חמאסה נ' מדינת ישראל (8.11.2016) (להלן: עניין חמאסה); ע"פ 125/50 יעקובוביץ נ' היועץ המשפטי, פ"ד ו 545 (1952)).

נוכח הקושי להתחקות אחר נבכי נפשו של האדם, התפתח בפסיקה כלי עזר ראייתי בשם "חזקת הכוונה". המדובר בחזקה עובדתית, הניתנת לסתירה, ולפיה אדם מתכוון לתוצאות הטבעיות של מעשיו (עניין דלו; ע"פ 3834/10 והבה נ' מדינת ישראל (6.3.2013); ע"פ 686/80 סימן-טוב נ' מדינת ישראל, פ"ד לו(2) 253 (1982)). הנאשם רשאי, כמובן, להגיש ראיות הנוגדות את החזקה, או להציג מסקנה חלופית, אשר מתקבלת על הדעת בנסיבות העניין, על מנת להפריכה. ואולם, במידה שלא עלה בידו הנאשם לעשות כן, הופכת החזקה העובדתית לחזקה חלוטה באשר לכוונת מעשיו (עניין ספרונוב; עניין חמאסה; ע"פ 1474/14 פלוני נ' מדינת ישראל (15.12.2015) (להלן: עניין פלוני)).

בצידה של "חזקת הכוונה" התפתחו מבחני עזר, המסייעים בגיבוש המסקנה אודות התקיימות החזקה, וביניהם, ניתן למנות את אלה: אופן ביצוע ההמתה; האמצעי ששימש לשם ביצועה; מיקום הפגיעה בגופו של הקורבן; התנהגותו של הנאשם לפני ואחרי ההמתה, וכיוצא באלה דברים (עניין אגבריה; ע"פ 8667/10 ניג'ם נ' מדינת ישראל (27.12.2012); ע"פ 9604/04 כריכלי נ' מדינת ישראל (4.9.2007)).

יסוד המשנה השני להוכחת קיומה של כוונה תחילה, הוא יסוד ההכנה. יסוד ההכנה נתפרש בפסיקה כיסוד פיסי טהור, במסגרתו נבחנות ההכנות המעשיות שערך הנאשם בכדי לממש את ההחלטה להמית את הקורבן, לרבות הכנת אותם אמצעים שעתידים לשמש אותו לביצוע מעשה ההמתה (עניין חמאסה; ע"פ 8107/10 עזר נ' מדינת ישראל (9.9.2013); ע"פ 2316/98 סוויסה נ' מדינת ישראל (10.9.2001)). על דרך הכלל, שלב ההכנה הינו שלב מובחן ומופרד משלב ההחלטה להמית. ואולם, לעתים יהיו מעשה ההכנה וההחלטה בדבר מעשה ההמתה שלובים זה בזה, ויחדיו יתמזגו עם מעשה

ההמתה עצמו (עניין ספרונוב; עניין חלילי; ע"פ 759/97 אליאביב נ' מדינת ישראל (16.4.2001)).

הרכיב האחרון הנדרש להוכחת הכוונה תחילה הוא יסוד "היעדר קנטור", כאמור בסעיף 301(א) לחוק העונשין, במסגרתו יש להוכיח כי הנאשם המית את קורבנו "בדם קר, בלי שקדמה התגרות בתכוף למעשה, בנסיבות שבהן יכול לחשוב ולהבין את תוצאות מעשיו". שאלת קיומו של קנטור לצורך הרשעה בעבירה נבחנת, הן על-פי אמת מידה סובייקטיבית, והן על פי אמת מידת אובייקטיבית.

אמת המידה הסובייקטיבית, עניינה בשאלה העובדתית, אם הושפע בפועל הנאשם הספציפי מן הקנטור, עד כי איבד את שליטתו העצמית וביצע את המעשה הקטלני מבלי להתכוון לתוצאותיו (עניין חמאסה; ע"פ 1769/14 סועאד נ' מדינת ישראל (27.1.2016); ע"פ 437/13 אלחיאני נ' מדינת ישראל (24.8.2015)). באמצעות ההלכה הפסוקה ניתן לעמוד על מספר מאפיינים של הקנטור במובנו הסובייקטיבי. כך, נקבע כי התגרות עשויה להחשב לקנטור רק אם בוצעה בסמיכות זמנים למעשה ההמתה, שאחרת ניתן להניח כי הייתה בידי הנאשם השהות "להתקרב" ולשקול את צעדיו (ע"פ 7392/06 אבו סאלח נ' מדינת ישראל (28.6.2010); ע"פ 759/97 אליאביב נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(3) 459 (2001) (להלן: עניין אליאביב)). כי על עוצמת ההתגרות להיות חריפה וקשה במידה השוללת מהנאשם יכולת לחשוב ולהבין את תוצאות...על ההתגרות להיות פתאומית וללא הכנה מוקדמת... תגובתו של הנאשם להתגרות בו הייתה ספונטנית, ואינה פרי הפעלת שיקול דעתו... וכי תגובת הנאשם להתגרות היא מידתית, באופן המבטא יחס סביר בין מידת ההתגרות לעוצמת התגובה לה....

במידה שבית המשפט קבע כי ההתגרות בנאשם נכנסת לגדר הקנטור במובנו הסובייקטיבי, ייבדק טיבו של הקנטור גם בראי המבחן האובייקטיבי. המדובר במבחן ערכי נורמטיבי, הבוחן האם אדם סביר, לו היה נתון במצבו של הנאשם הקונקרטי, עלול היה לאבד את שליטתו העצמית, ולפעול בדרך הקטלנית שבה הגיב הנאשם... יודגש, כי מאחר שמבחני הקנטור הינם מצטברים, די לה למאשימה אם תוכיח כי אחד מהם אינו מתקיים, על מנת שישוד "היעדר הקנטור" יבוא על סיפוקו" (ר' ע"פ 2589/15 וינוקורסקי נ' מדינת ישראל (29.10.18) והפסיקה המצוטטת שם).

מבחן עזר נוסף לבחינת יסוד ההחלטה להמית הוא ריבוי הפגיעות בגופו של הקורבן (ר' גם ע"פ 4226/11 נביל אבו חדיר נ' מדינת ישראל (15.2.16) וע"פ 1159/13 ויטלי מיכלוב נ' מדינת ישראל (6.1.16)).

ומן הכלל אל הפרט:

היסוד הפיזי:

136. אין מחלוקת, ואף הוכח, כי הנאשם גרם למותה של המנוחה. על פי הממצאים העובדתיים שנקבעו, גרם הנאשם למותה של המנוחה בשני מנגנונים: חבלות ישירות (מכות) בעוצמה יחסית גדולה, כשלצורך כך עשה שימוש במשקולת באבנים, וזאת בשילוב עם חניקת המנוחה.

היסוד הנפשי:

137. בכתב האישום טוענת המאשימה כי העיתוי שבו החליט הנאשם להמית את המנוחה היה עם יציאת בני הזוג מבית האחות בבידיא. ציינתי לעיל, כי אני נכונה להניח שהיה יכוח מסוים בין בני הזוג, ואולם הצעתי לחבריי לדחות את גרסת הנאשם בנוגע להתנהגות הקיצונית והאלימה של המנוחה. בזירה 1, שממצאה

מעידים על אלימות קשה וחמורה שהופעלה על ידי הנאשם, נטל הנאשם משקולת ואבנים, שבאמצעותם היכה את המנוחה בראשה. כתוצאה מהמכות נגרמו למנוחה שברים בראש וריבוי פצעי קרע על הפנים (גם אם יכול וחלקם נגרם לאחר המוות). נטילת המשקולת והאבנים שהם "נשק קר", הם מעשי ההכנה, המצביעים על כך שגמלה בליבו של הנאשם ההחלטה להמית את המנוחה, כפי שעשה בפועל.

138. ההחלטה להמית:

כאמור, המאשימה טוענת שנקודת הזמן שבה החליט הנאשם לקטול את חייה של המנוחה הייתה כאשר יצאו בני הזוג מבית אחותו של הנאשם בבידיא, שאז התפתח ביניהם הוויכוח. אציע לחברי לקבוע שאכן בנקודת זמן זו, או בסמוך אליה, ולכל המאוחר בזירה 1, התגבשה בלב הנאשם ההחלטה להמית את המנוחה. כפי שפורט בע"פ 2589/15 הנ"ל, ההחלטה להמית אינה צריכה להיות מבוססת על תוכנית מפורטת וסדורה מראש, ויכולה להתגבש בתכופ לאירוע המסוים, ואף במהלך מעשה הקטילה.

כמו כן, אציע לחברי להחיל את "חזקת הכוונה", שלפיה התכוון הנאשם לתוצאות הטבעיות של מעשיו. להלן אפרט את מבחני העזר, שהביאו אותי לכלל מסקנה זו:

א. הכאת המנוחה בראשה באמצעות המשקולת שמשקלה כ-3 ק"ג, וכן באבנים, כאחד מגורמי המוות; וכן חניקת המנוחה כגורם נוסף למוות.

מותה של המנוחה נגרם מנזק חמור למוח. כתוצאה מחבלות קהות ישירות (מכות) בעוצמה יחסית גבוהה, קרוב לוודאי בשילוב עם החנק.

ב. ריבוי החבלות על גופה של המנוחה: בראשה של המנוחה נמצאו לפחות 30 פצעי קרע, וכן שברים רבים בעצמות הפנים ובשיניים.

ג. הפעלת אלימות קשה בשתיים מזירות העבירה, אלימות שנמשכה גם לאחר שהמנוחה כבר לא הייתה בין החיים.

ד. בשתי הזירות בהן היכה הנאשם את המנוחה בצורה קשה, וגם במעבר בין הזירות (בנסיעה), לא הושיט הנאשם עצמו עזרה רפואית למנוחה, וגם לא הזעיק את כוחות ההצלה.

ה. הקשר שיצר הנאשם עם מד"א בזירה 3 היה לאחר שהוא כבר ידע שהמנוחה אינה בין החיים, והשיחה, הנרגשת וההיסטרית כביכול, הייתה "הצגה".

ו. פעולות השיבוש המתוחכמות והמתוכננות שנעשו בזירות, בין היתר, קבירת המשקולת בזירה 1; הנחת האזיקונים על צווארה של המנוחה וחיתוכם; פיזור אזיקונים נוספים בזירה וגרימת הפצעים העצמיים.

מכלול הפעולות בזמן ההמתה ולאחריה, כמו גם ריבוי הפגיעות וחומרתן מצביעות כאלף עדים על כך שהנאשם גם חזה את התוצאה הקטלנית וגם רצה בהתקיימותה. הנאשם, בגרסאות השקריות והבלתי

סבירות שמסר, לא הצליח לסתור את "חזקת הכוונה".

139. היעדר הקנטור: ביסוד רכיב "היעדר הקנטור" עומד הרציו שאדם שמאבד את השליטה העצמית כתוצאה מאירוע חיצוני של התגרות, המתרחש בסמוך לפני מעשה ההמתה, וכתוצאה מכך הוא מבצע את מעשה ההמתה באופן ספונטני, אין לראותו כמי שגרם למוות "בכוונה תחילה".

המבחן הסובייקטיבי:

בענייננו, עמדה המאשימה בנטל של הוכחת "היעדר הקנטור". כפי שפורט לעיל, קבענו שגרסתו של הנאשם, המטילה את האחריות לאובדן השליטה העצמית שלו על המנוחה, ראוי לה שתידחה מכל וכל, וזאת לנוכח גרסת הכבושה, הפתלתלה והשקרית של הנאשם הנסתרת מניה וביה גם בממצאי הזירה. אדגיש בהקשר זה כי הזרע הראשון של הגרסה, שכביכול החל ויכוח בהרמת קול בבית האחות, לא נבט, ועד מהרה התברר כשקרי. כך גם התרשמתי שכדי להציל את עורו, לא היסס הנאשם לדבר סרה במנוחה, מה שלא עולה בקנה אחד עם ראיות שהוגשו מטעמו - בעיקר עדות בני משפחה, שתיארו את המנוחה כאישה מקסימה וחייכנית.

כבישת גרסת הקנטור: אילו הייתה טענת הקנטור נטענת בכנות ובתום לב, היה מצופה מהנאשם שטענה זו תיטען בהזדמנות הראשונה. בחקירה נחשד הנאשם בקטילת חיי אשתו ואם ילדיו שנותרו יתומים. בעיצומה של טרגדיה זו, היה מצופה מאדם שגרסתו תבקע מעומק ליבו, והוא יתאר את העובדות לאשורן. לא כך נהג הנאשם, אשר טווה מערכת שקרים מפותלת לאורך עשרות פעולות חקירה שבוצעו. גם כאשר אושרה השלמת החקירה לאחר הגשת כתב האישום, מסר גרסה שקרית בנוגע להתרחשות בזירות, בניסיון לבסס את טענת הקנטור.

כך גם תיאר הנאשם את האירוע האלים בצורה בלתי סבירה. בין היתר, שלאחר שכבר היכה בראשה של המנוחה, היא עמדה על רגליה, צעקה וקיללה. את התנהגותו האלימה מיקם הנאשם בצורה מגמתית בסוף האירוע. דהיינו: הוא הגיב רק כאשר כביכול כלו כל הקיצין.

להלן יפורטו הראיות והנסיבות המצביעות על כך שלא קדם קנטור למעשה ההמתה:

א. מהות הקנטור: כפי שפורט לעיל, לא מצאנו שבהיבט העובדתי, הייתה התנהגותה של המנוחה מקנטרת במובן החוק, באופן שגרמה לנאשם לאבד את השליטה על מעשיו. בכל הנוגע לוויכוח המילולי, הרי שבגרסת הנאשם ניתן למצוא לא מעט אמירות המוציאות את העוקץ מטענתו. כך למשל, העיד הנאשם ש"זה לא היה ממש ויכוח", ובמקום אחר אמר שאולי המנוחה היא זו ש"התרגשה" מהסיטואציה הקשורה ללינא, ולא הייתה זו הפעם הראשונה שהמנוחה התבטאה בצורה דומה. הוא עצמו לא התרגש מהטענות של המנוחה, והוא תופס את עצמו כמי שתפקידו היה תמיד להפריד ולהשלים. אין גם לקבל את דברי הנאשם, שהדבר היחיד שגרם לו לאבד את השליטה הוא הדברים שאמרה המנוחה: "או אני או לינא", מה שממילא לא בר הכרה לפי המבחן האובייקטיבי. כך גם אין לקבל שהקללות, הצעקות, היריקות וה"כאפות", מהווים התנהגות משפילה ופוגענית המגיעה כדי קנטור (ר' ע"פ 1159/13 **מיכלוב נ' מדינת ישראל** (6.1.16)).

לגבי טענת האלימות הפיזית שנקטה המנוחה כלפי הנאשם: כפי שקבענו לעיל, גם אם הייתה אלימות מסוימת מצד המנוחה, הרי שהיא לא הייתה בעוצמה גבוהה ולא עמדה בפרופורציה לאלימות הקשה שנקט הנאשם כלפי המנוחה ולחבלות שגרמו למותה. אך מעבר לכך, גם לפי הגרסה "הסופית" של הנאשם, יוצא שהאלימות הקשה ביותר הייתה בזירה 1. אם כך, בוודאי שלא ניתן לקבל את המשך התיאור הבלתי סביר של הנאשם, שלפיו אישה שהוכתה קשות בראשה, מה שנמצא כגורם עיקרי למותה, תצעד בכוחותיה היא לרכב, תמשיך לקלל ולצעוק, ובהגיעה לזירה 2, תמשיך להכות את עצמה, להשליך על הנאשם אבנים, לקלל ולהשפילו. האלימות שנקט אפוא הנאשם כלפי המנוחה בזירה 2, כפי שמעידים כתמי הדם בזירה, השן וקבוצת השיער שנתלשה מראשה, ננקטה על הנאשם למצער כשהמנוחה הייתה במצב פיזי קשה. לכך יש להוסיף את סימני החנק שנמצאו על צווארה של המנוחה, שאף הם גרמו למותה, והעובדה שגם לאחר מותה המשיך הנאשם להפעיל כלפיה אלימות. יש לדחות את טענת הסנגור שריבוי החבלות יכול להתיישב דווקא עם טענת איבוד השליטה. לטעמנו, התקיפה האכזרית של המנוחה גם לאחר שכלו כוחותיה, מעידה דווקא על נחישות לגרום למותה.

ב. טיבה של האלימות הפיזית שנקט הנאשם כלפי המנוחה: האלימות הקשה כלפי המנוחה הופעלה על ידי הנאשם בשתי זירות, זירה 1 וזירה 2 - מכאן נובע שאין מדובר בתגובה ספונטנית או באיבוד שליטה רגעי, אלא בהתנהגות המצביעה על נחישות לגרום למותה של המנוחה. אילו נכונה הייתה טענתו של הנאשם כי הוא הפעיל אלימות כתוצאה מהתנהגות מקנטרת של המנוחה שגרמה לו לאיבוד שליטה, כי אז מצופה היה ממנו לחדול ממעשיו לאחר שהאירוע בזירה הראשונה בא לקיצו. ואולם, הוא גרר את המנוחה לרכב, והאלימות הקשה נמשכה גם בזירה 2. כך גם העובדה שמדובר בשני מנגנוני מוות: מכות וחנק, מצביעה על התנהגות קרת רוח ונחושה.

האלימות הקשה שהופעלה כלפי המנוחה בזירה 1: השימוש במשקולת והחבלות הקשות שגרם הנאשם למנוחה בראשה, מעמידים בחוסר סבירות קיצוני את טענת הנאשם, שלפיה המנוחה, שכבר הייתה באפיסת כוחות, המשיכה לקנטר אותו גם בנסיעה ברכב וגם בזירה 2, ולא כל שכן שכוחה עמד לה להשליך עליו אבנים (כשהמשקולת נשארה קבורה בזירה 1).

ג. חלון הזמן בין שתי הזירות, שבו נהג הנאשם ברכב, פעולה שדורשת התארגנות וריכוז, איפשר לנאשם הזדמנות "להתקרר", להתעשת, ולהזמין בדחיפות עזרה רפואית. ברם, הנאשם, שעדיין טרם מיצה את נחת זרועו, עוד קודם לנהיגתו, החביא את המשקולת בזירה 1, המשיך בנהיגתו לזירה 2 מבלי שהושיט עזרה רפואית למנוחה. בזירה 2 נמשכה האלימות, ומשם גרר הנאשם את המנוחה לזירה 3, ובקור רוח מקפיא שיבש את הזירה כדי לבסס את הטענה הכוזבת של בדבר השוד.

ד. גם אילו היינו "מלקטים" את כל העובדות והנסיבות שהעלה הנאשם כבסיס לטענת הקנטור, והיינו בוחנים אותן במצטבר, גם אז הן לא מגיעות לכלל קנטור. ראשית, חילופי הדברים בין בני הזוג, כשלעצמם, אינו יכול להיחשב בגדר קנטור בכל אמת מידה. גם בהינתן שהיה ויכוח בין בני הזוג, מהות הדברים שהוחלפו ביניהם לא הגיעו לרף של פוגענות או השפלה חריגים, ומכל מקום, חלק מהמלל הוחלף בעת שהמנוחה כבר הוכתה על ידי הנאשם. שנית, לגבי האלימות הפיזית שנקטה המנוחה לפי גרסת הנאשם, הרי שגם על פי גרסתו, עיקר האלימות הייתה בזירה הראשונה - הכאה באמצעות המשקולת גם על ידי המנוחה והשלכת אבנים הדדית. עם סיום חלק זה של האירוע - כך הנאשם - הייתה

עדיין המנוחה בין החיים. הנאשם המשיך לזירה 2. בזירה 2 טוען הנאשם שנמשכו הקללות וההתגררויות מצד המנוחה, אשר הייתה את עצמה, וכן השליכו השניים אבנים זה על זה. לא רק שכאמור אין היגיון בתרחיש זה, הרי שבכל מקרה, הייתה המנוחה מוחלשת ופצועה אנושות. אם כך האירועים בזירה 2 שומטים את הקרקע מתחת לטענת הקנטור, ומצביעים דווקא על נחישותו של הנאשם לקטול את חייה של המנוחה.

עוד יודגש כי הגרסה שהמנוחה חבטה את ראשה באבנים כחוליה בהתנהגותה המקנטרת, אין בה כדי לבסס טענת קנטור. קנטור במהותו הוא התנהגות אלימה כלפי קורבן המתגרה בתוקפו, ולא קורבן הגורם נזק לעצמו. אילו הייתה המנוחה את עצמה, מצופה היה מהנאשם שיושיט לה עזרה, ולא ינקוט כלפיה באלימות.

ה. התנהגותו קרת הרוח והמתוחכמת של הנאשם בזירות האירוע: כבר בזירה 1 בשיאו של האירוע, קבר הנאשם (למחצה) את המשקולת, עזב את הזירה כשהוא מכניס את המנוחה לרכב. גם כשהגיעו כוחות ההצלה והביטחון לזירה 3, הסתיר הנאשם את קיומן של זירות 1 ו-2, שאותו לאחר מכן, על ידי המשטרה, והסיבה היא ברורה: בזירות אלה היו מצויים ממצאים מפלילים.

בזירה 3 ביצע הנאשם פעולות רבות לשיבוש הזירה, שכולן כאחת מצביעות על כך שהתנהגותו לא הייתה ספונטנית כתוצאה מאובדן שליטה: בין היתר, ביום זירת השוד, לרבות הצמדת האזיקונים על צווארה של המנוחה וחיתוך אחד מהם בקאטר, פיזור אזיקונים בזירה, שבירת חלון הרכב והפציעה העצמית, כל זאת כשאשתו ואם ילדיו מוטלת על הקרקע לנגד עיניו כשפניה כמעט מרוטשות. לא כך נגדם שפועל מתוך אובדן שליטה רגעי. כך גם היה מצופה מהנאשם, שלטענתו אהב את אשתו, שלא יכבוש את גרסתו, ויסביר כיצד התרחשה הסיטואציה, ולא כל שכן, שלא ישבש את הזירה. גם העמידה הנחושה שלו על הגרסה, כביכול לטובת הילדים, מדברת בעד עצמה: כבר בעימות בינו לבין אחיותיה של המנוחה, נמסר לנאשם שהילדים יודעים שהנאשם גרם למותה של אימם, אך בקור רוח ובנחישות הוא דבק בגרסתו.

המבחן האובייקטיבי: לנוכח הממצאים העובדתיים שנקבעו, לא נמצא כל בסיס לטענת הקנטור. ואולם, גם בהנחה שהיה ויכוח מילולי בטונים גבוהים בין בני הזוג, וגם אם בשלב כלשהו נקטה המנוחה באלימות (שאין להוציא מכלל אפשרות שהייתה חלק מניסיונה להתגונן), הרי שהאדם הסביר לא היה נוהג כפי שנהג הנאשם, ולא כל שכן לאחר שעמד לרשותו חלון זמן "להתקרר", להתעשת ולהזמין עזרה רפואית.

140. אשר על כן, אני מציעה לחברי להרשיע את הנאשם בעבירות של רצח בכוונה תחילה, שיבוש מהלכי משפט וידיעות כוזבות, כמפורט בפתח הכרעת הדין.

ליאורה ברודי, שופטת

השופט מ' פינקלשטיין, סג"נ, אב"ד

אני מסכים לחוות דעתה היסודית והמפורטת להפליא של חברתי הנכבדה, השופטת ליאורה ברודי .

**מנחם פינקלשטיין, סג"נ
שופט אב"ד**

השופט ר' אמיר:

אני מסכים לחוות דעתה של השופטת ברודי, לדרך הניתוח, לממצאים ולמסקנות.

רמי אמיר, שופט

התוצאה היא כקבוע בסעיף 140 לחוות דעתה של השופטת ל' ברודי.

**ניתנה והודעה היום י"ב
טבת תשע"ט, 20 דצמבר
2018, במעמד הנוכחים.
מנחם פינקלשטיין, סג"נ
שופט אב"ד**

ליאורה ברודי, שופטת רמי אמיר, שופט